

Kaustisen kunta Tilinpäätös 2025

Kaustisen kunta Tilinpäätös ja toimintakertomus 2025

Sisällysluettelo

1 Toimintakertomus	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus.....	4
1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	5
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	8
1.1.5 Kunnan henkilöstö	9
1.1.6 Ympäristöasiat	9
1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	9
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	9
1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	11
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	12
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	12
1.3.2 Toiminnan rahoitus	13
1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	15
1.5 Kokonaistulot ja -menot	17
1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous	18
1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	18
1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	19
1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	19
1.6.4 Arvio konsernia todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	24
1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	24
1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	25
1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet.....	30
1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely	30
1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	30
2 Talousarvion toteutuminen.....	31
2.1 Tavoitteiden toteutuminen.....	31
2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen.....	31
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen	31
2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	81
2.2.3 Investointien toteutuminen	82
2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen	83
2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	84
3 Tilinpäätöslaskelmat	86
3.1 Tuloslaskelma	86

3.2 Rahoituslaskelma.....	87
3.3 Tase	88
3.4 Konsernilaskelmat.....	89
3.5 Vesi- ja viemärlaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön tilinpäätös.....	94
3.6 Muut eriytetyt laskelmat	97
4 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	98
4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	98
4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	100
4.3 Tasetta koskevat liitetiedot.....	103
4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot.....	112
4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot.....	114
5 Allekirjoitukset ja merkinnät	117

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2025 keväällä hyväksyttiin valtuustossa Kaustisen uusi kuntastrategia. Visiomme on olla rohkeasti kasvava ja kansainvälinen, sykkeestään ja soinnistaan tunnettu Kaustinen.

Kunnan tilinpäätös vuodelta 2025 osoittaa ylijäämää 983 382 euroa. Tulos on tiukassa taloustilanteessa erittäin hyvä, vaikka suurin osa siitä selittyykin ylimääräisillä valtionosuuksilla, jotka kohdistuivat vuosien 2023 ja 2024 toimintaan. Kunnan lainakanta on edelleenkin korkea: vuoden 2025 lopulla 29 481 000 euroa. Asukasta kohden laskettuna se on 7 235 euroa, kun se Suomen kunnissa on keskimäärin alle puolet siitä 3 380 euroa/asukas.

Uusi valtuusto aloitti toimintansa kesäkuussa ja valtuutetuista uusia on peräti kolmannes. Lämmin kiitos sekä edellisen valtuustokauden luottamushenkilöille että uuden valtuustokauden luottamushenkilöille arvokkaasta työstänne meidän kaikkien kuntalaisten parhaaksi.

Työllisyyspalvelut siirtyivät valtiolta vuoden 2025 alussa kuntien hoidettavaksi. Meillä Keski-Pohjanmaalla aloitti Keski-Pohjanmaan työllisyysalue toimintansa 1.1.2025. Kaustisella työllisyyspalvelujen lähipalvelua on saatavilla onneksi tutussa paikassa, kunnanviraston yhteydessä olevissa asiointipisteen tiloissa. Kiristynyt taloustilanne näkyy meilläkin työllisyysluvuissa ja kuntien kustannukset työllisyyden hoidossa ovat kasvaneet huomattavasti.

Keliberin iso rakennushanke näkyi kunnan katukuvassa koko viime vuoden. Syväjärven kaivos aloitti toimintansa 11.2.2026 ensimmäisellä malmikentän räjäytyksellä. Iso rakennustyömaa valmistui loppuvuodesta ja kuluvan vuoden helmikuussa

Suuri kiitos kunnan koko henkilöstölle ja kuntapäättäjille. Kiitos myös kaikille kuntalaisille ja yhteistyökumppaneille kuluneesta vuodesta. Jatkakaamme hyvässä yhteistyössä työtä Kaustisen hyväksi.

Minna Nikander
kunnanjohtaja

1.1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuusto valitsi 10.6.2025 seuraavaksi kaksivuotiskaudeksi toimielimiin uudet jäsenet.

Kunnanvaltuuston puheenjohtajaksi valittiin Toni Peltoniemi ; I varapuheenjohtajaksi valittiin Antti Mäkelä ja II varapuheenjohtajaksi Kai-Eerik Käsälä.

Valtuuston kokoonpano:

Haukilahti Tiina
Hohenthal Teresa
Kauppinen Juha A.
Koskinen Jouni
Kupari Marketta
Käsälä Kai-Eerik
Liias Maria
Mikkola Maria
Mäkelä Antti
Mäkelä Sami
Mäki-Petäjä Pertti
Paavola Kari O.
Paavola Vesa
Peltola Miika
Peltoniemi Tero
Peltoniemi Toni
Puumala Katri
Sulkakoski Tina
Tastula Mailis
Timonen Annika
Varila Tero.

Kunnanhallitus 1.6.2025 – 31.5.2026

Jäsen	Varajäsen
Pj. Jouni Koskinen	Hanna Ryömä
Vpj. Katri Puumala	Helinä Tuomela
Kupari Marketta	Kari Korkala
Varila Tero	Kari O. Paavola
Paavola Vesa K.	Pertti Mäki-Petäjä
Mikkola Mari	Johanna Kuusela
Toivonen Henrik	Markus I. Virkkala
Timonen Annika	Miika Peltola
Mäkelä Sami	Tina Sulkakoski.

Tekninen lautakunta 1.6.2025 – 31.5.2026

Jäsen	Varajäsen
Pj. Pertti Mäki-Petäjä	Jouni Koskinen
Vpj. Kari Korkala	Toni K. Varila
Sari Kojo	Laura Koskinen
Aliona Kerttula	Hanna Ryömä
Ilmo Kaunisto	Mats Kattilakoski
Jenni S. M. Uusitalo	Elina Paavola
Sonja Järvelä	Monica Teirikangas
Miika Peltola	Matti Mustajärvi
Tero Peltoniemi	Aki Järvelä.

Ympäristölautakunta 1.6.2025 – 31.5.2026

Jäsen	Varajäsen
Pj. Kari O. Paavola	Tero Varila
Vpj. Taneli Pihlajamaa	Toni Peltoniemi
Monica Teirikangas	Johanna Huntus
Ville Uusitalo	Kari Tapani Rauma
Toni Anttila	Teemu Korpiaho
Päivi M. Kaustinen	Susanna Toivonen
Greta Järvelä	Saara Huntus
Salla Seppä	Iiris Hakasaari
Sakari Käsälä	Mika Juhani Koskinen.

Sivistyslautakunta 1.6.2025– 31.5.2026

Jäsen	Varajäsen
Pj. Marika Saari	Katri Puumala
Vpj. Maria Liias	Veera Björkbacka
Jarkko Salo	Teemu Myllymäki
Jarno Lyytikäinen	Lauri Oino
Maria-Elisa Marjusaari	Heli Käsäkangas
Teresa Hohenthal	Saija Koivu
Markus I. Virkkala	Henrik Toivonen
Eetu Nikula	Taina Palola
Tiina Haukilahti	Eemeli Kurikka.

Keskusvaalilautakunta 1.6.2025 – 31.5.2029

Jäsen	Varajäsenet kutsumisjärjestyksessä
Pj. Teemu Korpiaho	1. Jouni Koskinen
Vpj. Matti Hautala	2. Tina Sulkakoski
Seija Kaustinen	3. Helinä Tuomela
Marja Tastula	4. Markku Luomala
Sonja Järvelä	5. Pirjo Palosaari-Penttilä
	6. Miika Peltola
	7. Eemeli Kurikka.

Tarkastuslautakunta 1.6.2025 – 31.5.2029

Jäsen	Varajäsen
Pj. Juha A. Kauppinen	Kai-Eerik Käsälä
Vpj. Mailis Tastula	Seppo Seppä
Seija Kaustinen	Pilvi Palojärvi
Kai Myllymäki	Pirjo Palosaari-Penttilä
Raija Läspä	Anna-Kaarina Kuorikoski.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Maailmantalouden kasvu pysyttelee melko nopeana, vaikka näkymät vaihtelevat. Euroalueella on suuria eroja maiden kasvunäkymien suhteen. Kuluttajien luottamus elpyy hitaasti. Yhdysvalloissa talouskasvu on hidastumassa jännitteiden keskellä ja inflaation kiihtymisestä on merkkejä. Kiinan kasvunäkymät viittaavat hidastumiin, kun kotimainen kysyntä ei ole elpynyt kestävästi. Maailmantalouden kasvu hidastuu 3,1 prosenttiin 2025 ja edelleen 3,0 prosenttiin 2026. Kasvu elpyy 3,2 prosenttiin vuonna 2027. Geopoliittiset jännitteet varjostavat näkymiä, mutta energiamarkkinoiden näkymät ovat vakaat.

Euroalueella kasvu on hidastunut kuluvaan vuoden ensimmäisen neljänneksen jälkeen. Alueen sisällä on kuitenkin isoja eroja. Saksassa talous polkee paikallaan, ja teollisuuden tilanne on vaikea. Toisaalta Ranskassa kasvu on ollut poliittisten jännitteiden keskellä yllättävän nopeaa. Lähivuosien näkymät ovat kokonaisuudessaan varovaisen myönteiset. Ennakoivien indikaattoreiden mukaan teollisuuden näkymät euroalueella ovat haastavat, mutta palveluiden näkymät ovat valoisammat. Useat maat investoivat aiempaa enemmän puolustukseen. Erityisesti Saksa investoi vahvasti infrastruktuuriin ja puolustukseen. Kuluttajien luottamus elpyy vähitellen. Euroalueen kasvu kiihtyy 1,4 prosenttiin 2025 ja pysyttelee sillä tasolla 2026. Kasvu hidastuu 1,3 prosenttiin 2027.

Yhdysvalloissa yksityinen kulutus on pysytellyt yllättävän vahvana jännitteistä huolimatta. Inflaation kiihtyminen ja samanaikainen työllisyystilanteen heikkeneminen varjostavat kuitenkin näkymiä. On odotettavissa, että tullit välittyvät jatkossa yhä selvemmin kuluttajahintoihin, heikentäen yksityistä kulutusta. Tullien poistaminen monilta elintarvikkeilta tosin vaimentaa jossain määrin tätä vaikutusta. Tekoölyyn liittyvät investoinnit ovat kannatelleet talouskasvua. Investointien näkymät ovat kuitenkin sumuiset epävarmuuden vallitessa. Toisaalta heikentynyt dollari tukee vientiä. Poliittiset jännitteet heikentävät sentimenttiä. Kasvu hidastuu 1,9 prosenttiin 2025 ja edelleen 1,7 prosenttiin 2026, kun tullien vaikutus voimistuu taloudessa. Kasvu elpyy kahteen prosenttiin 2027.

Kotimainen kulutus ei edelleenkään ole elpynyt kestävästi Kiinassa. Kotitalouksille suunnattujen elvytystoimien loputtua kulutuksen kasvu on jälleen hidastunut. Investointien näkymiä haittaa yhä kiinteistösektorin vaikea tilanne. Kauppaliittisten jännitteiden vallitessa USA:n kanssa vienti suuntautuu yhä vahvemmin Kaakkois-Aasiaan ja Eurooppaan. Ennakoivien indikaattoreiden perusteella palvelusektorin näkymät ovat teollisuutta valoisammat. Harvinaisia maametallien vientiä koskevat rajoitukset herättävät epävarmuutta maailmalla, mutta myönteistä on, että osaa rajoituksista lykättiin syksyllä. Talouskasvu hidastuu 4,5 prosenttiin 2025 ja edelleen 4,2 prosenttiin 2026 ja neljään prosenttiin 2027.

Suomen talous

Suomen talouden toipuminen otti takapakkia vuoden 2025 aikana. Ongelmana on kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, talvi 2025

Alueellinen tilanne

Pohjanmaan ELY-keskusalueen työttömyysaste oli joulukuussa 2025 hälyttävän korkea 9,3 % (joulukuussa 2024 7,9 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste Pohjanmaan ELY-keskusalueella oli 7,8 % (v. 2024 7,0 %). Kaustisen seutukunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2025 kasvoi sekin viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna ollen 8,0 % (v. 2024 7,2 %). Kaustisen keskimääräinen työttömyysaste kasvoi lievemmin: vuoden 2025 keskimääräinen työttömyysaste oli 7,1 %, kun se vuotta aikaisemmin oli 6,8 %. Kaustisen osalta työttömyysaste on vuodenvaihteen jälkeen jälleen kohonnut ja oli helmikuussa 2026 8,2 %.

Keliberin rakentamisen päättyminen näkyy myös Kaustisen avoimien työpaikkojen määrässä: esimerkiksi helmikuussa 2026 avoimia työpaikkoja oli Kaustisella 27 kpl, kun niitä vuosi aikaisemmin oli tarjolla 57 kpl.

Kaustisen väestö vuonna 2025

Kuntalain 1 §:n mukaan kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja kestävästä kehitystä alueellaan. Keskeisimpiä mittareita kunnan uskottavuudessa on sen väestökehitys.

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Kaustisen väkiluku oli vuoden 2025 lopussa 4 075 henkilöä. Vähennystä vuoden 2024 lopun tilanteeseen oli 41 henkilöä. Viime vuonna syntyi 22 lasta (v. 2024 ennätysmäärä 35 lasta) ja kuoli 49 henkilöä (v. 2024 40 henkilöä). Nettomuutto (kuntien välinen tulomuutto - kuntien välinen lähtömuutto) oli 18 henkilöä miinuksella (v. 2024 vastaavasti 15 henkilöä miinuksella). Väestön vähentyminen on myös meillä valitettavasti tosiasia.

Kaustislaisten elinkeinot jakautuvat seuraavasti: alkutuotanto 12 %, jalostus 21 % ja palvelut 66 % (Tilastokeskus 2023).

Tilikauden tulos

Kaustisen kunnan tilikauden 2025 tulos osoittaa ylijäämää 983 382,22 euroa. Tulos on lähes 200 000 euroa muutettua, joulukuussa 2025 hyväksytyä talousarviota parempi.

Ulkoiset toimintakulut olivat 15 679 502 euroa, ja ne kasvoivat talousarvioon verrattuna n. 533 000 euroa.

Toimintatuotot olivat 3 314 234 euroa, ja ne kasvoivat lähes 265 000 euroa verrattuna talousarvioon. Suurin osa tuottojen kasvusta selittyy hanketuotoista, joita ei ollut mukana alkuperäisessä talousarviossa.

Verotuloja kertyi yhteensä 9 473 148 euroa eli n. 147 000 euroa alkuperäisbudjettia enemmän, mutta loppuvuoden verokertymäarvio jäi silti vajaaksi hieman yli 30 000 euroa. Valtionosuuksia saatiin yhteensä 6 090 660 euroa eli lähes 473 000 euroa enemmän kuin alun perin budjetoitiin. Tähän vaikutti erityisesti opetustoimen n. 500 000 euron ylimääräinen valtionosuus, joka kohdistui vuosien 2023 ja 2024 toimintaan.

Vuosikate oli 2 694 033 euroa eli 661 euroa/asukas (v. 2024 vuosikate oli 383 euroa/asukas).

Poistot (1 710 651 euroa) laskivat vuositasolla 420 euroon/asukas.

Investointimenot olivat pääosin korjaus- ja kunnossapitoinvestointeja, yhteissummaltaan 767 445 euroa.

Kuntakonsernin tulos oli 876 825 euroa. Vain Kiinteistö Oy Rekipolska ja Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat ylsivät positiiviseen tulokseen (32 252,62 euroa ja 34 616,46 euroa), muut jäivät reilusti miinukselle: Kaustisen Kehitys Oy -125 580,61 euroa, Kaustisen Kansantaitteenkeskus Oy -151 505,88 euroa ja Kaustisen Lämpö Oy -199 564,18 euroa. Koulutusyhtymä teki todella positiivisen tuloksen: 208 509,18 euroa.

Valtuusto myönsi syyskuun 2025 kokouksessaan Kaustisen Seudun Raviseura ry:lle 100 000 euron lainan maa- ja metsätalousministeriön v:lle 2023 myöntämän tuen takaisin maksamiseksi. Kunta rahoitti myöntämänsä lainan uudella kuntatodistuksella.

Valtuusto hyväksyi joulukuun 2025 kokouksessaan vuoden 2025 talousarvioon lisäyksinä tukia ja avustuksia yhteensä 140 000 euroa, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia 500 000 euroa, kiinteistöveroja 100 000 euroa sekä yhteisöveroja 80 000 euroa. Samalla valtuusto myönsi yleishallinnon toimialalle asiantuntijapalvelujen hankintoihin 21 000 euron lisämäärärahan sekä vähensi korkomenoihin varattua määrärahaa 100 000 eurolla.

1.1.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Alkuvuodesta 2025 näytti kuntapuolella vielä vahvasti siltä, että pienetkin kunnat joutuvat yhtiöittämään sote- ja pela -kiinteistönsä vuoteen 2026 mennessä. Kaustisen kunta teetti Finwise Oy:llä selvitystyön sote- ja pela -kiinteistöjensä yhtiöittämättä jättämisen juridisista ja kilpailullisista edellytyksistä loppuvuonna 2025. Selvityksen mukaan kunnan alueella ei ole tällä hetkellä sellaisia kilpailtuja markkinoita, jotka laukaisisivat yhtiöittämisvelvoitteen vuoden 2026 alusta alkaen. Valtuusto tekikin joulukuussa 2025 päätöksen jättää Soitelle vuokratut sote- ja pela -kiinteistöt yhtiöittämättä. Yhtiöittäminen olisi merkinnyt kunnan taloudelle n. 3 miljoonan euron alaskirjauksia kiinteistöjen arvosta.

Valtuusto myönsi syyskuun 2025 kokouksessaan Kaustisen Seudun Raviseura ry:lle 100 000 euron lainan maa- ja metsätalousministeriön v:lle 2023 myöntämän tuen takaisin maksamiseksi. Kunta rahoitti myöntämänsä lainan uudella kuntatodistuksella.

Kesäkuusta 2024 voimassa ollut hankintakielto päättyi joulukuun lopussa 2025. Hankintakiellon päättymisestä huolimatta toimialoilta edellytetään tiukkaa talouskuria myös tulevaisuudessa.

Valtuusto hyväksyi joulukuun 2025 kokouksessaan vuoden 2025 talousarvioon lisäyksinä tukia ja avustuksia yhteensä 140 000 euroa, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia 500 000 euroa, kiinteistöveroja 100 000

euroa sekä yhteisöveroja 80 000 euroa. Samalla valtuusto myönsi yleishallinnon toimialalle asiantuntijapalvelujen hankintoihin 21 000 euron lisämäärärahan sekä vähensi korkomenoihin varattua määrärahaa 100 000 eurolla.

Tammikuussa 2025 toimintansa aloittaneen työllisyysalueen on nostanut kuntien työllisyydenhoitokustannuksia merkittävästi. Tämä näkyy myös vuoden 2025 tilinpäätöksessä.

1.1.5 Kunnan henkilöstö

Kaustisen kunnan talousarviotavoitteena on olla houkutteleva työnantaja, jolla on osaava, sitoutunut ja yhteistyössä työskentelevä henkilöstö. Tilinpäätöstietojen raportointia on uudistettu niin, että henkilöstöä koskevista tiedoista laaditaan erillinen henkilöstökertomus Kuntatyönantajien suositusta hyödyntäen. Henkilöstötietoa on myös tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Henkilöstörakennetta kuvaavat tunnusluvut, kuten henkilöstömäärä ja ikärakenne ovat säilyneet melko vakiintuneena. Henkilöstömäärään 31.12.2025 vaikuttaa myös eri vuosien raportointitapa esimerkiksi sivutoimisissa opettajissa.

1.1.6 Ympäristöasiat

Kuntastrategian mukaan Kaustisen kunnan toiminnassa noudatetaan kestävän kehityksen periaatetta. Haluamme käyttää kestävästi kaikkia toiminnassamme tarvittavia voimavaroja ja luoda taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyyttä. Viihtyisä ympäristö on merkittävä hyvinvoinnin lähde. Resurssien taloudellinen käyttö ei siten ole vain talouskysymys, vaan kunnan arvo palvelujen ja opetuksen järjestäjänä. Lisäsimme sähköisten toimintojen käyttöä esimerkiksi luopumalla paperisista ja postitettavista esityslistoista ja allekirjoittamalla pöytäkirjat myös sähköisesti. Lähikousten lisäksi kokoonnumme myös etäyhteyksin.

Ympäristönsuojelussa on kiinnitetty huomiota ympäristön siisteyteen sekä yleisesti tiedottamalla kuntatiedotteessa että henkilökohtaisilla yhteydenotoilla ja seuraamalla kehotuksen noudattamista.

Ympäristöluvan omaavia toimijoita on valvottu suunnitelmallisesti. Ympäristön tilaa on seurattu myös pinta- ja pohjavesinäytteiden otolla mm. Perhonjoen yhteistarkkailun myötä. Perhonjoen yhteistarkkailussa ovat mukana niin jätevedenpuhdistamo kuin muita alueen yrityksiä, joilla on ympäristöluvassa seurantavelvoitteita. Yhteistarkkailun koordinoi Pohjanmaan vesiensuojeluyhdistys ry, joka laati vuosittain raportin valvonnasta.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaustisen uusi kuntastrategia korostaa arvoina luovuutta, laatua ja luonnollisuutta. Näiden tulee näkyä kaikessa kunnan toiminnassa.

Konserniyhtiöiden talouden tasapainottaminen on käynnistettävä mahdollisimman pikaisella aikataululla. Kunnan omien kiinteistöomistusten suhteen tulee laatia strategia, jossa kiinteistöt jaetaan kehitettäviin, myytäviin ja purettaviin kiinteistöihin. Turhista kiinteistöistä on hankiuduttava eroon ja tiivistettävä toimintoja. Kunnan kiinteistöillä on jo nyt mittava korjausvelka, ja Kaustisen Kansantaiteenkeskuksen myötä kiinteistöjen korjausvelka kasvaa merkittävästi.

Positiivisina asioina tulevaisuudessa siintää suurtapahtumien järjestäminen alueella, kuten Pelimanni-Jukolan järjestäminen Kaustisen ja Vetelin alueella vuonna 2029. Suurtapahtumat edellyttävät myös kunnalta mittavaa ponnistusta ja varautumista mm. infran rakentamiseen.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaustisen merkittävimmät epävarmuustekijät liittyvät yleisen tilanteen epävarmuuden lisäksi organisaation haavoittuvuuteen (ei särkeävaraa henkilö- eikä aineellisten resurssien suhteen), yleiseen taantumavaaraan sekä inflaation kasvun tuoman tavaroiden, palvelujen, energian, ruuan hintojen ja korkotason nousuun.

Myös Kaustisen kunta on vähenevän väestön kunta. Mikäli korjaavia toimenpiteitä kunnan veto- ja pitovoiman kasvattamiseksi ei pian tehdä, laskee pian kunnan väkiluku alle 4 000 asukkaan.

Hannes-myrsky osoitti, miten haavoittuvassa asemassa myös kuntaorganisaatio, kun kuntalaisten arkeen rajusti vaikuttava luonnonilmiö iskee keskellä lomakautta. Siitä on otettu opiksi ja kunnan valmiussuunnitelmissa osataan nykyistä paremmin varautua myös sään ääri-ilmiöihin.

Epävarmuutta palvelujen tulevassa saatavuudessa Kaustisen alueella aiheuttavat hyvinvointialueen linjaukset palveluverkon suhteen, samoin valtionhallinnon linjaukset omien palvelujensa alueellisen saavutettavuuden suhteen.

Rahoitusriskeistä suurimmat ovat edelleen korkoriskit, jotka aiheuttavat kunnan ja kuntakonsernin talouden ennakkointiin haasteita. Myös kaivosveron mahdollinen tuotto tulevaisuudessa osoittautunee kaikkein optimisimpia laskelmia vaatimattomammaksi.

Kuntakonserniyhtiöt aiheuttavat epävarmuustekijöitä konsernin taloudelle, mikäli pääomittamistarve on jatkuvaa.

Kunnan kiinteistökannalla on mittava korjausvelka. Kunnalla on myös ns. turhia kiinteistöjä omistuksessaan.

1.2 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Hallintosäännön mukaan kunnanhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta (21 §). Kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän (66 §). Kunnanjohtaja vastaa yhteistyössä toimialajohtajien kanssa tehtävien häiriöttömästä, vaikuttavasta, taloudellisesta ja tehokkaasta hoitamisesta.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019. Sen mukaan sisäinen valvonta on hyvän johtamis- ja hallintotavan edellytys ja osa jokapäiväistä toiminnan ohjausta ja johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toiminta- ja menettelytapoja, joilla tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet pyrkivät varmistamaan, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa, lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan. Erillistä sisäistä tarkastusta ei ole.

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje piti päivittää loppuvuodesta 2025, mutta henkilöresurssien riittämättömyyden vuoksi siihen ei pystytty. Syksyille 2026 on budjetoitu resursseja tähän työhön.

Sisäinen valvonta on toiminnan valvonnan ja kehittämisen ohella tapa tunnistaa riskejä ja läheltä piti -tilanteita. Riskien hallinta perustuu riskin tunnistamiseen ja kuvaamiseen, riskin toteutumisen vaikutusarviointiin ja todennäköisyysasteen, mahdollisuuteen hallita riskiä sekä riskeistä raportointiin ja riskien seurantaan. Kaustisen kuntakonsernin riskit ovat jaoteltu strategisiin, rahoitus-, toiminnallisiin ja vahinkoriskeihin.

Sisäisen valvonnan lisäksi ulkoista tarkastusta suorittaa tarkastuslautakunta. Kunnan tilintarkastusyhteisönä toimii BDO Audiator Oy ja vastuullisena tilintarkastajana KHT, JHT Eetu Rantakeisu.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Ulkoinen, €	2025	2024
Toimintatuotot	3 314 234	2 832 083
Toimintakulut	-15 679 502	-15 251 295
Toimintakate	-12 365 267	-12 419 212
Verotulot	9 473 148	9 226 522
Valtionosuudet	6 090 660	5 702 793
Rahoitustuotot ja -kulut	-504 508	-933 388
Korkotuotot	27 575	11 826
Muut rahoitustuotot	67 550	73 502
Korkokulut	-592 898	-1 012 924
Muut rahoituskulut	-6 735	-5 791
Vuosikate	2 694 033	1 576 714
Poistot ja arvonalentumiset	-1 710 651	-1 736 036
Tilikauden tulos	983 382	-159 322
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	983 382	-159 322

Tuloslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toimintatuotot/Toimintakulut %	21,14	18,57
Vuosikate % poistoista	157	91
Vuosikate euroa /as	661	383
Asukasmäärä 31.12	4075	4116

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista.

Vuosikate osoittaa tulo-rahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulo-rahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulo-rahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista. Kun tunnusluvun arvo on vähintään 100 %, oletetaan kunnan tai kuntayhtymän tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa pitkällä aikavälillä.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= $100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$

Vuosikate prosenttia poistoista

= $100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma 1 000 €	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 694	1 577
Tulorahoituksen korjaukset		- 7
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 694	1 569
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 767	- 1 473
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	30	15
Investointien rahavirta yhteensä	- 727	- 1 458
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 967	111
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 371	- 800
Antolainasaamisten vähennys	82	61
Antolainauksen muutokset yhteensä	- 289	- 739
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 940	1 137
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 4 947	- 3 006
Lyhytaikaisten lainojen muutos	404	- 358
Lainakannan muutokset yhteensä	- 603	- 2 227
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 22	- 2
Vaihto-omaisuuden muutos	- 5	4
Saamisten muutos	- 53	350
Korottomien velkojen muutos	139	- 141
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	59	210
Rahoituksen rahavirta yhteensä	- 832	- 2 756
Rahavarojen muutos	1 135	- 2 645
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	65	68
Rahavarat 1.1.	- 1 069	2 713

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	1044	614
Investointien tulorahoitus %	351,04	107,01
Lainanhoitokate	0,59	0,64
Kassan riittävyys, pv	1,07	1,15
Asukasmäärä	4075	4116

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)
Kassan riittävyys (pv)
= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

VASTAAVAA 1 000 €	Tase 2025	Tase 2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	42 998	43 982
I Aineettomat hyödykkeet	172	129
1. Aineettomat oikeudet	2	2
2. Muut pitkävaikuttiset menot	170	127
II Aineelliset hyödykkeet	33 461	34 511
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset)	2 347	2 399
2. Rakennukset	25 594	26 277
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 728	5 068
4. Koneet ja kalusto	395	370
5. Muut aineelliset hyödykkeet	397	397
III Sijoitukset	9 365	9 342
1. Osakkeet ja osuudet	8 898	8 874
4. Muut saamiset	467	467
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19	19
2. Lahjoitusrahastojen varat	19	19
3. Muut toimeksiantojen varat		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 722	2 377
I Vaihto-omaisuus	41	36
1. Aineet ja tarvikkeet	41	36
II Saamiset	2 616	2 274
Pitkäaikaiset saamiset	1 771	1 483
2. Lainasaamiset	1 771	1 483
Lyhytaikaiset saamiset	844	791
1. Myyntisaamiset	467	315
3. Muut saamiset	51	56
4. Siirtosaamiset	326	420
IV Rahat ja pankkisaamiset	65	68
VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 739	46 378
VASTATTAVAA 1 000 €	Tase 2025	Tase 2024
A OMA PÄÄOMA	13 116	12 133
I Peruspääoma	9 390	9 390
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 743	2 902
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	983	- 159
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	103	125
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	99	121
3. Muut toimeksiantojen pääomat	4	4
E VIERAS PÄÄOMA	32 520	34 120
I Pitkäaikainen	23 750	25 897
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 771	24 915
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
5. Saadut ennakot	22	24
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	957	959
II Lyhytaikainen	8 770	8 223
1. Joukkovelkakirjalainat	4 020	3 300
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 690	3 006
3. Lainat julkisyhteisöiltä		
4. Lainat muilta luotonantajilta		
5. Saadut ennakot	138	126
6. Ostovelat	721	656
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	198	166
8. Siirtovelat	1 003	969
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 739	46 378

TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste %	28,7	26,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	182,2	191,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3726	2743
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	914	666
Lainakanta 31.12. 1 000 €	29481	31221
Lainakanta 31.12. €/asukas	7235	7585
Lainat ja vastuut, 31.12.	31493	31493
Lainat ja vastuut, €/asukas	7728	7651
Asukasmäärä	4075	4116

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Niissä kuntayhtymissä, joissa on paljon välitettäviä varoja, omavaraisuus saattaa olla huomattavasti alempi.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo- ja rahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän määrän. Asukasmääränä käytetään tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaista kunnan asukasmäärää.

Lainakanta 31.12.

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoiduilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Tunnuslukujen laskentakaavat:

Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas

$$= [\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä}$$

Lainakanta 31.12.

$$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$$

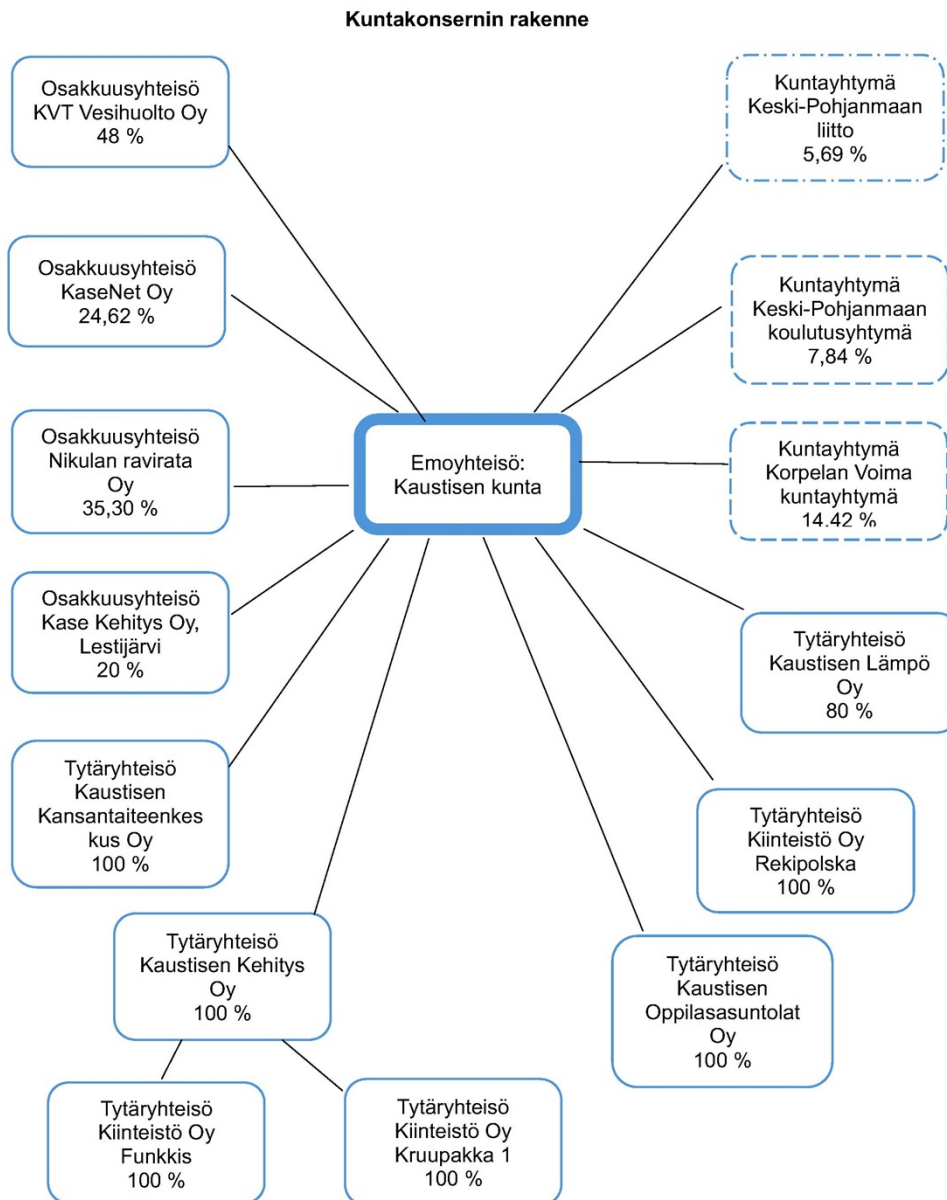
1.5 Kokonaistulot ja -menot

TULOT	2025		2024	
		%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	3 314 234,45	13,95	2 832 083,04	14,86
Verotulot	9 473 148,37	39,88	9 226 521,58	48,43
Valtionosuudet	6 090 660,00	25,64	5 702 793,00	29,93
Korkotuotot	27 574,97	0,12	11 825,69	0,06
Muut rahoitustuotot	67 550,14	0,28	73 501,57	0,39
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00		0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	0,00		0,00
Käyttöom.myyntivoitot	0,00	0,00	-7491,37	-0,04
Investoinnit		0,00		0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 000,00	0,04	0,00	0,00
Käyttöom. myyntitulot	30 279,06	0,13	15428,06	0,08
Rahoitustoiminta		0,00		0,00
Antolainasaamisten vähennykset	82 159,05	0,35	60 667,07	0,32
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 939 722,44	16,58	1 137 083,17	5,97
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	720 000,00	3,03	0,00	0,00
Oman pääoman lisäykset	0,00	0,00		0,00
Kokonaistulot yhteensä	23 755 328,48	100,00	19 052 411,81	100,00
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	15 679 501,85	69,13	15 251 295,47	69,62
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Arvonlisäveron takaisinperintä	0	0	0	0
Korkokulut	592 897,84	2,614	1 012 924,36	4,624
Muut rahoituskulut	6 734,89	0,03	5 790,90	0,03
Satunnaiset kulut	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0	0
Pakollisten varausten muutos	0	0	0	0
Käyttöom. myyntitappiot	0	0	0	0
Investoinnit		0		0
Käyttöomaisuusinvestoinnit	767 445,32	3,38	1 473 450,27	6,73
Rahoitustoiminta		0		0
Antolainasaamisten lisäykset	370 726,63	1,63	800 000,00	3,65
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	4 946 535,72	21,81	3 006 125,48	13,72
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	315 802,80	1,39	357 880,00	1,63
Oman pääoman vähennykset	0	0	0	0
Kokonaismenot yhteensä	22 679 645,05	100,00	21 907 466,48	100,00
Kokonaistulot	23 755 328,48		19 052 411,81	
Kokonaismenot	22 679 645,05		21 907 466,48	
	1 075 683,43		-2 855 054,67	
Muut maksuvalmiuden muutokset	-59 138,94		-209 874,94	
Rahavarojen muutos	1 134 822,37		-2 645 179,73	
	1 075 683,43	0,00	-2 855 054,67	

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Kuntakonsernin rakenne

- Tytäryhteisö: yhdistetään kokonaisuudessaan konsernitilinpäätökseen
- Kuntayhtymä: yhdistetty suhteellisen omistussuuden mukaan
- Osakkuusyhteisö: ei yhdistetä, lisätietoja liitetiedoissa

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kuntastrategia painottaa konserninäkökulmaa ja toimiva konserniohjauksen on eräs kestävä toimintatavan tärkeä osa. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohje on päivitetty vuonna 2019.

Vuodesta 2024 alkaen on kerran kuussa järjestetty konsernijohtoryhmän kokous, jossa käsitellään konsernin ajankohtaisia taloudellisia ja toiminnallisia asioita. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, talusjohtaja, konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ja kunnanjohtaja.

Kunnanhallitus toteutti hallintosäännön 19 §:n mukaisen ulkopuolisen arvioinnin omistajaohjauksen tuloksellisuudesta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta. Arvioinnin suoritti BDO Oy ja sen tulokset käsiteltiin keväällä 2025.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Tytäryhtiöt

Kaustisen kehitys Oy

Olennaiset tapahtumat tilikauden aikana

Toiminta

Yhtiön toimitilat ovat olleet osittain vuokrattuna vuoden 2025 aikana. Tyhjiä käyttökelpoisia tiloja oli vuoden 2025 lopussa lähinnä Haitekki 1 -talossa. Kruupakka 1 -halli on ollut kokonaan vuokrattuna ja Funkiksessa ei ole ollut vuoden aikana vuokraustoimintaa muuten kuin festivaalien aikana, vuoden aikana on tehty kartoituksia ja suunnitelmia talon jatkokäytöstä.

Kiinteistöissä on jatkettu korjauksia siltä osin, kun se on ollut tarpeellista. Vuoden 2025 uusittiin Varaosien rakennuksen sisätiloja ja rakennettiin kiinteistöön korjaustilat. Hankkijalla uusittiin haljennut näyteikkuna sekä korjattiin valoja. Haitekki 1 rakennuksen yläkerran remonttia jatkettiin, jotta saatiin majoitustilat sopimaan vielä paremmin majoituskäyttöön, sillä tarve majoituspaikoille pysyi suurena vuoden 2025 aikana ja tiloissa oli mahdollista harjoittaa suuren kysynnän vuoksi hetkellistä majoitustoimintaa. Mosalan mökkejä on poistettu käytöstä kokonaan 5 kappaletta, niiden remontoiminen ei ollut enää millään tavalla kannattavaa. Muuten kalustoa ja rakennuksia on pyritty hoitamaan ja remontoimaan sitä silmällä pitäen, että uutta korjausvelkaa ei pääse syntymään. Kaustisen Kehitys Oy:n kautta on hoidettu Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy:n siivous- ja toimitusjohtajapalvelut, jotka näkyvät saatavina Kehitysyhtiölle.

Talous

Kaustisen Kehitys Oy:n liikevaihto vuonna 2025 oli 1.429.745,71 €. Poistoja yritys teki 155.438,20 €, Lisäksi Mosalan mökeistä on tehty kertaluontoinen alaskirjaus -89.155,17 €, jolloin poistot ja arvonalentumiset yhteensä on 244.593,37 €. Ilman kertaluonteisesti tehtyjä alaskirjauksia, yhtiön vuoden 2025 tulos olisi ollut tappiolla – 37.728,33 €, jossa on parannusta edelliseen tilikauteen 220.184,98 €. Alaskirjausten kanssa lopullinen tulos on tappiota -126.883,50 €. Tässäkin on parannusta edelliseen vuoteen verrattuna 131.029,91 euroa.

Merkittäviä yhtiön taloutta rasittavia alkuvuoden 2025 osalta ovat olleet pitkäaikaisten lainojen korot. Yhtiön talous on kuitenkin kehittynyt positiiviseen suuntaan. Yhtiön käyttökate 2025 oli 234.511€, joka on merkittävä parannus aikaisempiin vuosiin.

Yhtiön tuleva kehitys

Tilikauden 2026 näkymät ovat tällä hetkellä hyvät. Hotellin käyttöasteen uskotaan pysyvän hyvänä työmatkailun myötä. Ravintola- ja tilavuokrauspuolella kokous- ja juhlatoiminta on aktiivista. Ilta-ajan ravintolatoiminta on tuonut lisää toimintaa hotellille sekä tuonut helpotusta työmatkalaisten arkeen. Haitekki 1 rakennuksen

mainostusta lisätään, jotta saataisiin toimistotiloille paremmin käyttöastetta. Vuodelle 2026 on suunniteltu remonteja Mosalan leirintäalueen huoltorakennuksiin, muuten keskitytään kiinteistöjen korjauksiin niin, ettei uutta korjausvelkaa pääse syntymään.

Tytäryhtiöiden fuusio on suunnitteilla seuraavan tilinpäätöksen yhteyteen.

Asiakas, Talous		
Tavoite	Toteuma	
Taloudellisena tavoitteena on rakentaa, vuokrata ja myydä teollisuus-, toimisto- ja liiketiloja kannattavasti sekä turvata hotellitasoisen majoituksen saaminen Kaustisella niin matkailun, kuin työn vuoksi paikkakunnalla ja lähiseudulla asioiville henkilöille.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Uusi mittari		
Tavoite	Toteuma	
Tavoitteena on myös tehdä mahdolliseksi erilaisten yksityisten ja julkisten tapahtumien järjestäminen paikkakunnalla asiakkaan tarpeen mukaan. Toiminta on joustavaa ja nopeaa kuitenkin niin, ettei taloudellisista tavoitteista tingitä ja tilat vuokrataan kannattavasti.		

Kaustisen kehitys Oy

Talouden tunnusluvut	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot €	1 189 509,4	1 280 000	1 431 605,7
Toimintakulut €	-1 075 208,75	-1 050 000	-1 158 912,71
Rahoitustuotot €	56,19		8
Rahoituskulut €	- 145 874	- 105 000	- 116 928,71
Poistot €	- 216 533,78	- 203 000	- 281 352,89
Tilikauden voitto/tappio €	- 248 072,23	- 78 000	- 125 580,61
Taseen loppusumma €	6 662 713,98		6 404 866,75
Lainakanta €	3 124 824,62		-3 538 910
Investoinnit €	37 191,82		34 299,73

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tavoitteet

Taloudellisena tavoitteena on pitää yhtiön talous voitollisena, koska tämä mahdollistaa korjauksien tekemisen ajallaan ja on varautumista suurempien peruskunnostuksien tekemiseen, jos solutyypisiä asuntoja jossakin vaiheessa halutaan muuttaa isommiksi kokonaisuuksiksi.

Toiminnallisena tavoitteena on pitää oppilasasuntolan rakennukset hyvässä kunnossa ja korjata asuntosoluja, jos niissä ilmenee korjauksen tarpeita. Mikäli asumistarpeissa ilmenee uusia toiveita, niitä pyritään toteuttamaan rahoituksen sallimissa rajoissa. Tavoitteena on, että rakennukset pysyvät hyvässä kunnossa koko niiden elinkaaren ajan.

Toteuma

Yhtiön taloudellinen tavoite saavutettiin ja tämä mahdollisti yhtiön suorittamaan pieniä kunnostustoimenpiteitä sekä ylläpitämään huoneistoja sekä kiinteistöjä.

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat on vuokrannut Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymälle kaikki tilat ja koulutusyhtymä on päättänyt nostaa oppilasasuntolan käyttöastetta ja -tarvetta tulevaisuudessa, sillä koulutusyhtymä on siirtämässä uusia koulutuslinjoja muista yksiköistä.

Yhtiön tuleva kehitys

Yhtiö ylläpitää kiinteistöjä vuosittain hyvällä kiinteistöhoidolla sekä pienillä peruskorjauksilla.

Kiinteistö Oy Kaustisen Oppilasasuntolat

Talouden tunnusluvut	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot €	94 556,04	95 560	94 553,04
Rahoitustuotot €	1 639,6	200	2 646,82
Toimintakulut €	- 54 587,99	- 40 900	- 45 304,13
Rahoituskulut €	- 560,71		- 212,64
Poistot €	- 16 907,65	- 18 000	- 16 750,03
Liiketoiminnan muut kulut	0	0	0
Taseen loppusumma €	552 107,66		562 389,99
Lainakanta €	120 000		100 000
Tilikauden voitto/tappio	23 697	35 860	34 616,46

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Kaustisen Kansantaiteenkeskuksen toimintaa on kehitetty vuoden 2025 aikana niin, että talo on auki arkisin ja tarpeen mukaan myös viikonloppuisin. Talon tapahtumatuotannosta ja käytännön pyörittämisestä vastaa LoveKaustinen/Visit Future Oy ja keittiötilan on vuokrannut A'la Miina. Nämä molemmat on todettu talon kohdalla toimiviksi ratkaisuksi. Siivous- ja toimitusjohtajapalvelut on ostettu Kaustisen Kehitys Oy:ltä ja Kaustisen kunnan tekninen toimi vastaa talonmiespalveluista.

Talon toiminta on monipuolistunut ja lisääntynyt, mutta se ei riitä kattamaan talon ylläpidosta johtuvia kuluja. Koska Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy:n kaikki osakkeet ovat nyt Kaustisen kunnan hallussa, päätti yhtiökokous hallituksen kehotuksesta hakea yrityksen selvitystilaan.

Kansantaiteenkeskuksessa on pyritty kohentamaan talon yleisilmettä ja tekemään pientä remonttia käytettävissä olevin resurssein. Tähän Kansantaiteenkeskus on saanut merkittävää apua esimerkiksi Kaustisen eläkeläisten "RemppaWaareilta", joiden apu on ollut korvaamatonta. Tekniikkaan on tehty pieniä hankintoja käytettävissä olevien resurssien salliessa niin, että talon toimintaa voidaan ylläpitää.

Tällä hetkellä Kansantaiteenkeskus saa maksettua konsernin ulkopuolelle menevät velvoitteensa, muuten taloudellinen tilanne on edelleen todella huono.

Yhtiön tuleva kehitys

Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy

Toimintatuotot €	160 036,11	200 000	171 913,84
Toimintakulut €	- 277 024,26	- 251 500	- 294 226,27
Rahoitustuotot €	15,81		4,28
Rahoituskulut €	- 8 584,91	- 7 000	- 5 439,9
Poistot €	- 25 543,42	- 24 000	- 23 757,83
Tilikauden voitto/tappio €	- 151 100,67	- 82 500	- 151 505,88
Taseen loppusumma €	319 654,92		310 860,91
Lainakanta €	49 500		30 500
Investoinnit €	3 606,57		2 119,51

Kiinteistö Oy Rekipolska

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana

Tavoitteet

Taloudellisena tavoitteena on tulostaso, jossa asukkaiden vuokrataso pysyy kohtuullisena vähintään maakunnan keskiarvoluvuissa. Taloudellisella tuloksella myös tulevat peruskunnostustarpeet rahoitetaan asukkaiden maksamilla vuokrilla vähintään puolella ja toinen puoli peruskunnostuksista hoidetaan lainarahoituksella.

Toiminnallisena tavoitteena on järjestää asumismahdollisuuksia kohtuullisella vuokratasolla ja lyhyellä odotusajalla kaikille asunnon tarvitsijoille. Asuntokannan ylläpito hyvän kiinteistönhoidon avulla ja uusien vuokrakohteiden rakentaminen nykyaikaiseen asumiseen soveltuviksi niin, että asunnot on varustettu nykyaikaisella varustuksella ja tekniikalla. Eri perheeseen ja eri ikäkausien asumistarpeisiin soveltuvia asuntoja olisi tarjolla, kun uusia asuntoja rakennetaan.

Toteuma

Yhtiön taloudellinen tavoite saavutettiin, vaikka rahoituskustannukset pysyivät korkeahkoina. Toiminnallisena tavoitteena oli kiinteistöjen perusparannus suorittamalla pieniä huoneistojen kunnostustoimenpiteitä talouden tasapainottamisen ehdoilla.

Yhtiön tuleva kehitys

Yhtiöllä on suunnitelmissa rakentaa uusia kiinteistöjä sekä tehdä peruskorjausta vanhoissa kiinteistöissä.

Kiinteistö Oy Rekipolska

Talouden tunnusluvut	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot €	1 662 766,11	1 614 600	1 737 600,69
Toimintakulut €	- 901 904,45	- 967 000	- 975 299,35
Poistot €	- 530 807,24	- 525 000	- 464 445,04
Liikevoitto	230 055	122 600	297 856,3
Rahoitustuotot €	3 194,21		1 482,44
Rahoituskulut €	- 351 325,04	- 250 000	- 267 086,12
Tilikauden voitto/tappio €	- 118 076,41	127 400	32 252,62
Luottotappiot	- 9 870	0	0
Taseen loppusumma €	10 040 081,13		9 427 229,42
Lainakanta €	7 676 965,28		7 605 477,89
Investoinnit €	41 153,25		41 822,9

Kaustisen Lämpö Oy

Olellaiset tapahtumat tilikauden aikana**Tavoitteet**

Toiminnallisena tavoitteena on toiminta-alueella varmistaa keskeytymätön energijakelun toimitus sekä ylläpitää optimaalista energiatuotantoa ja kaukolämpöverkoston kunnossapitämistä ja taloudellisena tavoitteena olla kilpailukykyinen energiatoimittaja.

Toteuma

Investointien, huoltojen sekä toimilaitteiden kunnossapitäminen laitoksiemme osalta yhtiö on saavuttanut toiminnalliset tavoitteet eli keskeytymätöntä energijakelua sekä myös verkoston osalta ja optimaaliselta energiatuotannolta. Taloudellista tavoitetta ei saavutettu energian myyntimäärän vuoksi ja energiamateriaalien hintojen nousun takia.

Yhtiön tuleva kehitys

Yhtiön on tehtävä investointeja laitoksiinsa tulevina vuosina ympäristönsuojeluvaatimuksien vuoksi.

Kaustisen Lämpö Oy

Talouden tunnusluvut	TP2024	TA2025	TP2025
Toimintatuotot €	1 397 557,48	1 397 600	1 391 768,84
Toimintakulut €	-1 362 858,65	-1 186 100	-1 382 047,7
Poistot €	- 188 332,47	- 190 000	- 181 179,76
Liikevoitto	- 153 633	29 500	- 171 458,62
Rahoitustuotot €	3 236,25		231,97
Rahoituskulut €	- 44 011,91	- 25 000	- 28 337,53
Varastot	15 506	8 000	0
Tilikauden voitto/tappio €	- 194 409,3	4 500	- 199 564,18
Taseen loppusumma €	2 647 802,43		2 386 683,33
Lainakanta €	778 078,93		759 431,77
Investoinnit €	65 600,1		11 500,8

1.6.4 Arvio konsernia todennäköisestä tulevasta kehityksestä

1.6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kuntalain 14 § mukaan valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Kuntalain 47 § mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Kuntalain mukainen konserniohje on uudistettu vuonna 2019 (Kv 11.4.2019 § 8).

Konserniyhtiöille on annettu ohjeita talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa, talousarvion laadintaohjeissa ja konserniohjeessa. Konserniyhtiöt ovat raportoineet toiminnastaan talousarvioraportointien yhteydessä.

Vuodesta 2024 alkaen on järjestetty kerran kuukaudessa konsernijohtoryhmän kokous, jossa käsitellään konsernin ajankohtaisia asioita. Konsernijohtoryhmään kuuluvat kunnanvaltuuston puheenjohtaja, kunnanhallituksen puheenjohtaja, talousjohtaja, konserniyhtiöiden toimitusjohtajat ja kunnanjohtaja.

1.6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2025	Vuosi 2024
Toimintatuotot/ tulot	12 051 732,53	11 796 494,14
Toimintakulut	-24 872 555,88	-24 620 892,38
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	10 080,00	3 717,76
TOIMINTAKATE	-12 810 743,35	-12 820 680,48
Verotulot	9 350 965,34	9 089 424,80
Valtionosuudet	8 595 416,73	8 310 007,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	21 318,03	8 716,86
Muut rahoitustuotot	100 373,18	881 961,53
Korkokulut	-1 135 343,47	-1 744 279,96
Muut rahoituskulut	-28 745,71	-23 008,67
VUOSIKATE	4 093 240,75	3 702 141,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 463 354,62	-3 497 682,35
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	629 886,13	204 459,15
Tilinpäätössiirrot	251 778,61	-30 059,43
Tilikauden verot	0,00	-1 206,77
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-4 840,24	-3 795,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	876 824,50	169 397,39
Toimintatuotot % toimintakuluista	48,45	47,91
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulo-rahoitus riittävä)	118	106
Vuosikate €/as	1 004	899
Asukasmäärä 31.12.	4 075	4 116

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2025	Vuosi 2024
Vuosikate	4 093 240,75	3 702 141,50
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjaukset	107 822,46	-657 995,32
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 201 063,21	3 044 146,18
Investointimenot	-1 597 906,87	-2 655 263,18
Rahoitusosuudet investointeihin	24 853,12	11 524,49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	137 724,99	892 778,33
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 435 328,76	-1 750 960,36
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 765 734,45	1 293 185,82
Antolainauksen muutokset	-275 864,23	-744 477,18
Antolainasaamisten lisäykset	-370 726,63	-805 144,25
Antolainasaamisten vähennykset	94 862,40	60 667,07
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 438 889,06	2 315 924,57
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 753 421,66	-4 651 310,08
Lyhytaikaisten lainojen muutos	629 010,07	-206 968,02
Lainakannan muutokset	-1 685 522,53	-2 542 353,53
Oman pääoman muutokset	0,00	300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	17 126,18	-5 479,22
Vaihto-omaisuuden muutos	-47 126,86	182 615,87
Saamisten muutos	-57 268,90	836 972,37
Korottomien velkojen muutos	192 719,24	-804 327,97
Muut maksuvalmiuden muutokset	105 449,66	209 781,05
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 855 937,10	-2 777 049,66
RAHAVAROJEN MUUTOS	909 797,35	-1 483 863,84
Rahavarat 31.12	3 107 880,92	3 335 166,64
Rahavarat 01.01	2 198 083,47	4 819 030,48
RAHAVAROJEN MUUTOS	909 797,45	-1 483 863,84
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	1 570	500
Investointien tulorahoitus, %	256	139
Lainanhoitokate (tyydyttävä 1-2)	0,66	1,00
Kassan riittävyys, pv	33	35

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna, Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä						
Tunnusluvut v 2017					-1 907	-1 907
Tunnusluvut v 2018				-1 457	-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019			-3 057	-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020		1 696	1 696	1 696	1 696	1 629
Tunnusluvut v 2021	-3 756	-3 756	-3 756	-3 756	-3 756	
Tunnusluvut v 2022	521	521	521	521		
Tunnusluvut v 2023	746	746	746			
Tunnusluvut v 2024	1 293	1 293				
Tunnusluvut v 2025	2 766					
	yht.	1 570	500	-3 850	-6 053	-8 481
					-4 792	

Konsernitase ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2025	Vuosi 2024
VASTAAVAA		
Aineettomat oikeudet	243 693,49	212 912,01
Muut pitkäaikaiset menot	171 306,66	127 472,77
Ennakkomaksut	<u>7 507,94</u>	
Aineettomat hyödykkeet	422 508,09	340 384,78
Maa- ja vesialueet	3 937 006,02	3 970 998,28
Rakennukset	44 459 084,46	45 746 800,15
Kiinteät rak. ja laitteet	9 388 429,20	9 727 250,92
Koneet ja kalusto	1 523 161,32	1 434 160,26
Muut aineelliset hyödykkeet	874 435,43	950 070,33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>42 301,67</u>	<u>399 450,77</u>
Aineelliset hyödykkeet	60 224 418,10	62 228 730,71
Osakkuusyhteisöosuudet	2 791 836,13	1 608 649,49
Muut osakkeet ja osuudet	1 985 041,52	3 273 811,01
Muut lainasaamiset	253 418,43	253 418,43
Muut saamiset/ liittymismaksut	<u>34 831,77</u>	<u>29 925,01</u>
Sijoitukset	5 065 127,85	5 165 803,94
PYSYVÄT VASTAAVAT	65 712 054,04	67 734 919,43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67 740,81	310 388,15
Vaihto-omaisuus	418 126,95	426 788,97
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	127 270,65	531 663,81
Lyhytaikaiset saamiset	2 232 491,65	2 131 466,72
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	<u>3 107 880,82</u>	<u>3 335 166,64</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 885 770,07	6 425 086,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 665 564,92	74 470 393,72

VASTATTAVAA	Vuosi 2025	Vuosi 2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahasto	899 620,37	899 525,95
Muut omat rahastot	1 719 457,17	1 547 162,93
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	4 916 789,73	5 341 602,37
Tilikauden ylijäämä (+) /alijäämä (-)	<u>876 824,49</u>	<u>169 397,35</u>
	17 803 160,15	17 348 156,99
VÄHEMMISTÖOSUUDET	151 675,91	517 029,71
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	188 256,13	413 777,30
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	38 335 462,24	41 819 369,77
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 747 863,61	3 038 427,34
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 747 397,10	8 054 691,81
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 691 749,78	3 278 940,80
	53 522 472,73	56 191 429,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 665 564,92	74 470 393,72

Konserniohjelmassa kahden desimaalin omistus. Korpelan Voiman poistoero huom. aik. vuosien ylijäämässä.

Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)	24,84	23,30
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	160	191
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 794	5 511
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 422	1 339
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	47 083	49 874
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €	11 554	12 117
Lainasaamiset 31.12	34 832	29 925
Kunnan asukasmäärä	4075	4116

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.7.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kuntalain 113 § mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Tilinpäätöksen tulee antaa oikea ja riittävä kuva kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta olennaisuusperiaatteen mukaisesti. Tätä varten tarpeelliset seikat on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet ja kunnanjohtaja tai pormestari.

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että tilikauden tulos 983.382,22 euroa siirretään edellisten vuosien yli- ja alijäämättilille.

1.7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan ja sen tytäryhtiöiden taloudentasapainottamisohjelmaa valmistellaan vuoden 2026 aikana.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

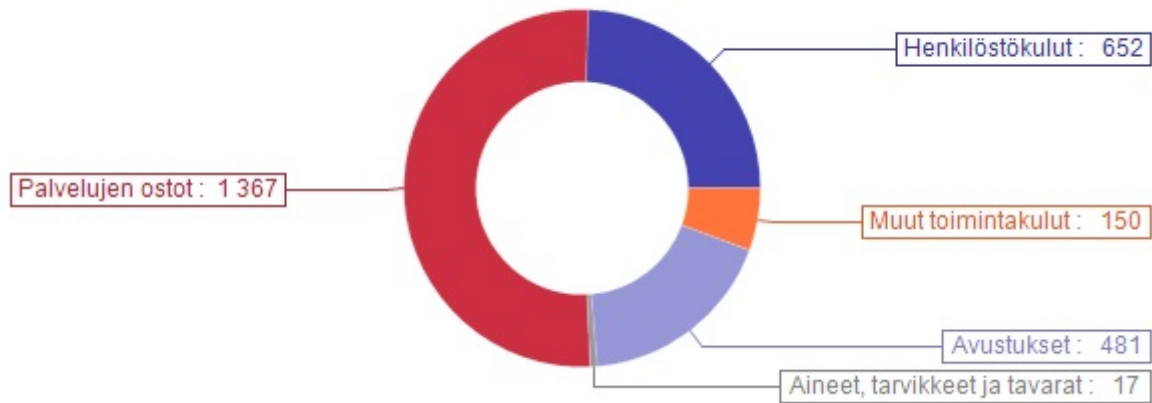
2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

YLEISHALLINTO

Kunnanjohtaja Minna Nikander

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	85 799	0	85 799	181 099	95 300	183 754
Toimintakulut	-2 612 165	-21 000	-2 633 165	-2 666 093	-32 928	-2 194 940
Toimintakate	-2 526 366	-21 000	-2 547 366	-2 484 994	62 372	-2 011 186
Poistot ja arvonalentumiset	-53 665	0	-53 665	-51 898	1 767	-29 409
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 580 031	-21 000	-2 601 031	-2 536 892	64 139	-2 040 596

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

Yleishallinnon palvelu

Yleishallinto

Tilivelvollinen
kunnanjohtaja Minna Nikander
hallintojohtaja Hanna Salminen

1100 Kunnanhallitus ja valtuusto/kj
 1101 Kunnanvirasto/kj + hallintoj.
 1102 Vaalit/hj
 1103 Tarkastustoiminta/hj
 1104 Kunnan isot kulttuuriavustukset/kj
 1105 Vanhus- ja vammaisneuvosto/hj
 1106 Osallistuva budjetointi/kj
 1112 Kotouttaminen/hj
 1113 Varautuminen/kj
 1121 Markkinointi/Eiinvoiman kehittäminen/kj

Toiminta talousarviovuonna

Kunnan ylintä päätöksentekovaltaa käyttää valtuusto, joka mm. päättää kunnan strategiasta ja talousarviossa toiminnan tavoitteista ja resursseista. Uusi valtuusto ja valtuustokausi aloitti toimintansa talousarviovuonna. Järjestettiin ensimmäistä kertaa yhtä aikaa kahdet vaalit, kuntavaali ja aluevaali. Vanhus- ja vammaisneuvoston valmistelu palasi hyvinvointikoordinaattorilta hallintopalveluihin ja siellä asiointipistettä hoitavalle palveluneuvojalle. Kunnan lakisääteiseen kotouttamisvelvoitteiden kasvuun vastattiin hankkimalla kotoutumisasiantuntijan työtä seutukunnalta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	5 200	0	5 200	81 822	76 622	33 537
Toimintakulut	-653 709	-21 000	-674 709	-707 052	-32 343	-662 447
Toimintakate	-648 509	-21 000	-669 509	-625 230	44 279	-628 909
Poistot ja arvonalentumiset	-5 185	0	-5 185	-6 049	-864	-5 185
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-653 694	-21 000	-674 694	-631 280	43 414	-634 095

Asiakas, Prosessit		
Tavoite	Toteuma	
Vireille tulevien asioiden joutuksa käsittely	Valmis	
Tulos	Seurattavissa Dynastyssa, kun asian käsittelijä merkitsee asian käsittelyn päättyneeksi.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Käsittelyaikojen pituus		

Asiakas, Prosessit, Henkilöstö, Talous		
Tavoite	Toteuma	
Vaalien järjestäminen virheettömästi ja taloudellisesti	Valmis	
Tulos	Tulos ilmoitettiin oikea-aikaisesti ja virheettömästi. Äänestysprosentti kuntavaaleissa 58,1, aluevaaleissa 55,4. Järjestettiin ensimmäistä kertaa kahdet vaalit yhtäaikaisesti.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma

Tuloksen ilmoittaminen oikea-aikaisesti ja virheettömästi		
Äänestysprosentin kasvu	70	
Tavoite	Toteuma	
Uusien tapojen hyödyntäminen viestinnässä	Valmis	
Tulos	Maakuntaliiton yhteismarkkinointiin osallistuminen. Työllisyyspalvelujen viestintäryhmään osallistuminen. Kylien esiintuominen viestinnässä ja verkkosivuilla. Markkinointivideoiden tuottaminen. Osallistuminen Kansanmusiikkifestareille näytteilleasettajana. Sisäiseen viestintään aloitettiin intran käyttöönotto ja projektitiimin perustaminen. Erityisesti kylien esittely viestinnässä sai hyvää palautetta. Sisäistä intraa on toivottu tiedon saatavilla olon vuoksi pitkään.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Asiakaspalaute		

Asiakas, Prosessit, Talous		
Tavoite	Toteuma	
Uusien luottamushenkilöiden perehdyttämisen onnistuminen ja koulutuksiin osallistuminen	Valmis	
Tulos	Hankittiin kuntaliitolta tilattu yhteinen koulutus naapurikuntien kanssa ja koulutusympäristön käyttö vuodeksi. Vuonna 2025 koulutusympäristöön kirjautui 27 % kaikista käyttäjistä ja sisältöä suorittaneita käyttäjiä oli 13 %. Suosituimmat aiheet olivat rakentava yhteistyö, elinvoima, esteellisyys ja julkisuusperiaate.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Luottamushenkilöiden osallistuminen koulutuksiin %	95	

Prosessit, Talous		
Tavoite	Toteuma	
Toiminta taloudellisesti kestävällä pohjalla ja toimii tuloksekkaasti.	Valmis	
Tulos	Saavutettiin ylijäämäinen tilinpäätös. Hankintakielto oli voimassa koko vuoden 2025.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Ylijäämäinen tulos		

Tukipalvelut

Tilivelvollinen hallintojohtaja Hanna Salminen

- 1201 Toimistopalvelut
- 1202 Talouspalvelut
- 1203 IT-palvelut
- 1204 Henkilöstöhallintopalvelut
- 1205 Yhteispalvelupiste
- 1208 Työkykyä ylläpitävä (TYKY)
- 1209 Työsuojelu

Toiminta talousarviovuonna

Hallinto- ja kehittämispalvelut vastaa kunnanhallituksen, henkilöstöjaoston, keskusvaalilautakunnan ja henkilökuntaneuvoston asioiden valmistelusta, laskentatoimesta, palkanlaskennasta, asiointipisteestä, henkilöstön osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittämisestä, työsuojelusta, työterveyshuollosta sekä tiedonhallinnasta ja tietojärjestelmistä.

Haluamme kuntastrategian mukaisesti olla luotettava työnantaja, jonka organisaatiossa ja päätöksenteossa vallitsee hyvä ilmapiiri ja edistämme sitä strategian mukaisesti yhteistyön, osaamisen ja esimiestyön kehittämisen keinoin. Talousraportointimme on ajanmukaista ja se hyödynnetään päätöksenteossa. Asiointipalvelupisteessä voi laittaa vireille Kelan, TE-toimiston, verottajan ja maistraatin ratkaistavaksi kuuluvia asioita ja saada näistä neuvontaa.

Toimimme ajanmukaisia sähköisiä järjestelmiä käyttäen ja kehittäen, usein alueellisessa yhteistyössä. Henkilökuntaneuvosto ja työsuojelutoimikunta yhdistyivät yhdeksi toimielimeksi.

Talousarviovuonna järjestettiin ensimmäistä kertaa yhtäaikaiset alue- ja kuntavaalit.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	80 599	0	80 599	99 277	18 678	115 217
Toimintakulut	-636 469	0	-636 469	-675 587	-39 118	-704 400
Toimintakate	-555 870	0	-555 870	-576 309	-20 439	-589 183
Poistot ja arvonalentumiset	-48 480	0	-48 480	-45 848	2 632	-24 224
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-604 350	0	-604 350	-622 158	-17 808	-613 407

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Kunnanjohtaja	1	1
Hallintojohtaja	1	1
Talusojohtaja	1	1
Hallintosihteeri	1	1
IT-asiantuntija	1	1
Palkkasihteeri	2	2
Palveluneuvoja	0,5	0,5
Toimistosihteeri	1	1
Kirjanpitäjä	0	0
Työsuojelupäällikkö	0,05	0,05

Henkilöstö	
Tavoite	Toteuma
Henkilöstökyselyssä mikään työhyvinvointia kuvaava väite ei saa alempaa pistemäärää kuin 2,50.	Valmis
Tulos	Tavoite toteutui. Syksyn 2025 henkilöstökyselyssä alimmat kaksi arvosanaa olivat 2,75 ja 2,86. Muut väitteet saivat vähintään arvosanan 3,00. Arvosanojen keskiarvo oli 3,74 ja noussut 5,9 % vuoden 2023 arvosanasta.
Mittarit	Tavoite Toteuma

Henkilöstökyselyn 2025 tulos

Tavoite		Toteuma	
Riskien ja vaarojen arvioinnin päivitys jokaisessa yksikössä (työsuojelu)		Käynnissä	
Tulos	Riskien ja vaarojen arviointi jatkuu vuonna 2026. Etenemiseen on vaikuttanut työsuojelupäällikön vaihtuminen keväällä 2025.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Montako prosenttia yksiköistä on laatinut arvioinnin?		100	
Tavoite		Toteuma	
Varhaisen välittämisen mallin käyttö henkilöstön työkyvyn tueksi vakiintuu		Valmis	
Tulos	Esihenkilöstö tuntee ja tarpeen mukaan käyttää varhaisen välittämisen mallin mukaisia työkykykeskusteluja (asiaa tiedusteltu 21.1.2026).		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Esihenkilöt käyvät mallin mukaiset keskustelut			

Prosessit, Talous

Tavoite		Toteuma	
Talousraportointi on oikea-aikaista ja päätöksenteossa hyödynnettyä.		Valmis	
Tulos	Tavoite on toteutunut. Talousraportti hallitukselle ja valtuustolle neljännesvuosittain.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Osavuositarkastuksien määrä vuodessa		3	

Työllistämistä tukevat palvelut

Hallintojohtaja Hanna Salminen

1212 Työllistämispalvelut ja työmarkkinatuki

Toiminta talousarviovuonna

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	35 000
Toimintakulut	-607 914	0	-607 914	-585 144	22 770	-193 021
Toimintakate	-607 914	0	-607 914	-585 144	22 770	-158 021
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-607 914	0	-607 914	-585 144	22 770	-158 021

Kuntayhteistyö

kunnanjohtaja Minna Nikander

1110 K-P:n liitto ja muut kuntaosuudet/kj

1308 Ympäristöterveydenhuolto/kj

Toiminta talousarviovuonna

Alue- ja kuntayhteistyössä tuotetaan palveluja, joilla saavutetaan laatu- ja kustannustehokkuutta. Kaustinen on alueensa keskus, tavoitetta vahvistavat konkreettiset toimet toteutetaan yhteistyössä suunnitelmakaudella.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-340 743	0	-340 743	-369 001	-28 258	-151 267
Toimintakate	-340 743	0	-340 743	-369 001	-28 258	-151 267
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-340 743	0	-340 743	-369 001	-28 258	-151 267

	TP 2024	€/asukas TP 2024	TP 2025	€/asukas TP 2025
Ympäristöterveydenhuolto	151 267 €	36,75	213 448 €	52,38

Elinkeinoelämän edistäminen

Tilivelvollinen, kunnanjohtaja

1304 Kaustisen seutukunta/kj
1410 Maaseutupalvelut /kj

Toiminta talousarviovuonna

1304 Kaustisen seutukunta

Kaustisen kuntaosuus euroa

€/asukas TP 2023	€/asukas TP 2024	TA 2025	€/asukas TP 2025
66,10	104,98	320 000	67,77

1410 Maaseutupalvelut

Kaustisen kuntaosuus euroa

TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
45 058	51 267	53 330	53 146

Kannuksen kaupunki, Perhon kunta ja Kaustisen seutukunnan kunnat, Halsua, Kaustinen, Lestijärvi, Toholampi ja Veteli ovat solmineet maaseutuhallinnon yhteistoimintasopimuksen.

Maaseutuasiamiehet ja johtava viranhaltijat hoitavat maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa (210/2010) säädetyn lain mukaiset maaseutuelinkeinoviranomaiselle säädetyt viranomaistehtävät.

Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät tekevät sidosryhmien kanssa yhteistyötä maaseudun kehittämistehtävissä. Maaseutulautakunnan alaiset työntekijät voivat hoitaa myös muita kuin maataloushallintoon liittyviä kuntakohtaisia tehtäviä. Maaseututoimella on hajautettu toimintamalli: Jokaisessa kunnassa on toimipiste ja palvelu tuotetaan kaikkien sopimuskuntien alueella lähipalveluna. Viranhaltijat siirtyvät tarvittaessa eri työpisteisiin tarkoituksen mukaisuuden ja asiakaslähtöisyyden perusteella. Asiakkaat voivat asioida kaikissa sopimuskuntien toimipisteissä.

Kaustisella maaseutuasiamiehen tehtäviä (0,8 htv) hoitaa maaseutuasiamies Sami Salonen. Kaustinen on ollut alueemme aktiivisimpia investointitukien hakijoina määrällisesti sekä myönnettyjen avustusten ja korkotukilainojen suhteen.

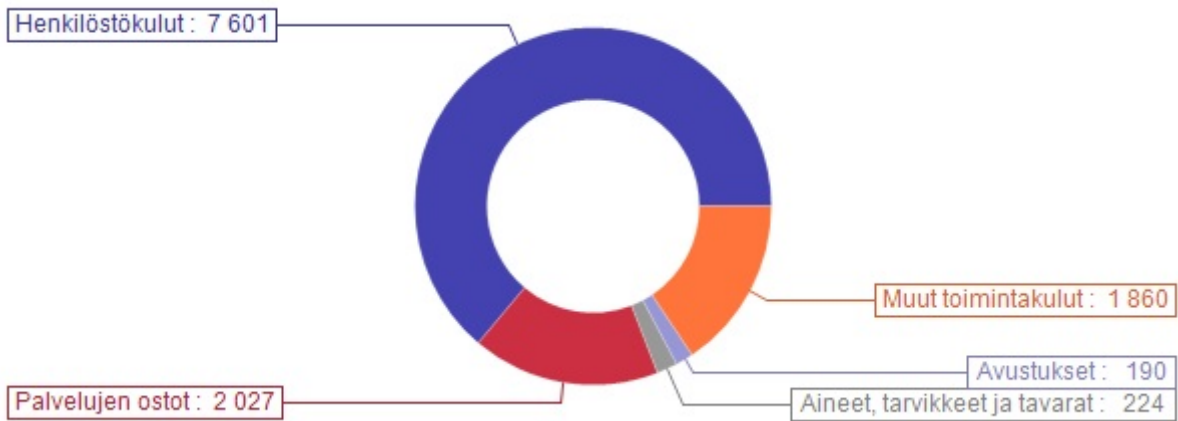
Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-373 330	0	-373 330	-329 309	44 021	-483 806
Toimintakate	-373 330	0	-373 330	-329 309	44 021	-483 806
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-373 330	0	-373 330	-329 309	44 021	-483 806

SIVISTYSTOIMI

sivistysjohtaja Minerva Rannila

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	1 088 669	119 000	1 207 669	1 266 246	58 577	1 208 794
Toimintakulut	-11 546 797	-22 250	-11 569 047	-11 902 477	-333 430	-12 102 198
Toimintakate	-10 458 128	96 750	-10 361 378	-10 636 231	-274 853	-10 893 403
Poistot ja arvonalentumiset	-5 002	0	-5 002	-14 055	-9 053	-9 645
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-10 463 130	96 750	-10 366 380	-10 650 286	-283 906	-10 903 048

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

Sivistystoimen hallinto

Tilivelvollinen sivistysjohtaja Minerva Rannila

3200 Sivistystoimen hallinto

Toiminta talousarviovuonna

Vuonna 2025 sivistyspalvelut muodostivat Kaustisen kunnan keskeisimmän toimialan, sillä sosiaali- ja terveyspalveluiden siirryttyä hyvinvointialueille vuonna 2023 sivistyksestä tuli kunnan suurin vastuualue. Toimintaa kehitettiin vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä, jossa väestön ikärakenne, oppilasmäärien maltillinen lasku ja henkilöstön saatavuus korostuivat.

Sivistyspalvelut koostuvat kahdesta osa-alueesta. Varhaiskasvatus- ja opetuspalveluihin sisältyvät varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus, II asteen yhteistyö, vapaa sivistystyö (mm. kansalaisopistotoiminta) sekä taiteen perusopetus. Hyvinvointipalvelujen kokonaisuuteen kuuluvat hyvinvointi-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, museo- ja nuorisopalvelut.

Sivistyspalvelujen keskeisenä tehtävänä oli varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen laadun turvaaminen sekä sujuvan koulutuspolun varmistaminen jokaiselle lapselle ja nuorelle. Kunta huolehti yhdenvertaisesta kasvatuksesta ja oppimisesta riippumatta yksikön koosta. Vuoden aikana käynnistettiin SISU-toiminta, jonka myötä omat ryhmät muodostettiin ala- ja yläkoululle. Lisäksi valmistavasta opetuksesta siirryttiin S2-opetukseen.

Toimintaa kehitettiin panostamalla oppimisympäristöihin, pedagogiikan uudistamiseen, digitalisaation hyödyntämiseen sekä turvallisen ja myönteisen kasvuympäristön varmistamiseen. Kunta vahvisti lähikouluperiaatetta ja laadukasta oppimisen tukea kaikilla koulutusasteilla.

Hyvinvointipalvelut toimivat sateenvarjona kunnan hyvinvointi-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, museo- ja nuorisopalveluille. Kunnassa edistettiin asukkaiden hyvinvointia toteuttamalla lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen (HYTE) työtä, jonka tavoitteena oli lisätä hyvinvointia, ehkäistä sairauksia ja syrjäytymistä sekä vahvistaa osallisuutta. Osallistava budjetointi ja kyläkerrokset olivat osa tätä työtä. Hyvinvointikoordinaattori laati hyvinvointiraporttia ja eri sektoreiden hyvinvointia tukevia suunnitelmia yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa.

Kirjastopalveluissa toteutettiin perustehtävää laadukkaasti ja monipuolistettiin palvelutarjontaa eri yhteistyömuotojen avulla sekä hyödynnettiin hankerahoitusta kehittämistoiminnassa. Lastenkulttuurikeskus Lykky tavoitti vuoden aikana noin 14 000 lasta ja nuorta Keski-Pohjanmaalla ja laajensi toimintaansa myös Pohjois-Pohjanmaalle.

Sivistyspalvelut hakivat aktiivisesti hankerahoitusta kehittämistehtäviin ja veivät eteenpäin määrätietoisesti käynnissä olevia hankkeita. Talousarviovuoden aikana hallinnoitiin yhteensä 18 kehittämishanketta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	194 279	0	194 279	163 251	-31 028	243 643
Toimintakulut	-229 591	0	-229 591	-170 723	58 868	-288 289
Toimintakate	-35 312	0	-35 312	-7 471	27 841	-44 646
Poistot ja arvonalentumiset	-2 773	0	-2 773	-10 434	-7 661	-5 193
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-38 085	0	-38 085	-17 905	20 180	-49 839

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Sivistysjohtaja	1	1
Toimistosihteerit	1	0,6

Asiakas

Tavoite	Toteuma
---------	---------

Vaikuttavat ja monipuoliset sivistyspalvelut.

Toimenpide Sivistyspalvelujen yleinen laatuarviointikysely toteutetaan kuntalaisille vuosittain.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Kysely, varhaiskasvatus ja perusopetus	5	3,2
Kysely, kirjasto	5	3,9
Kysely, hallinto	5	3
Kysely, kulttuuri	5	3,6
Kysely, hyvinvointi ja vapaa-aika	5	3,3
Kysely, nuoriso	5	2,2
Kysely, sivistyspalveluiden kokonaisuus	5	3,2

Tavoite	Toteuma
---------	---------

Kuntalaisten aktiivisuutta sivistyspalveluiden käyttämisessä ja kehittämisessä lisätään.

Toimenpide Tiedotusta vähintään viikoittain, perinteiset välineet ja sosiaalinen media, toimialueiden omat viestintävälineet, kuntatiedote. Kuntalaisaloitteiden käsittely kuukauden kuluessa vastaanottamisesta.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistysjohtajan selvitys seuraavista asioista: viikoittaisten tiedotusten määrä ja saatu palaute, kuntatiedotteen ja kotisivujen uudistuksen laajuus ja muoto sekä saatu palaute, kuntalaisaloitteiden määrä ja käsittelyaika.	5	4

Tavoite	Toteuma
---------	---------

Kuntastrategian mukaiset kehittämissuunnitelmat

Toimenpide Tehdään kuntastrategian edellyttämät kehittämissuunnitelmat ja aloitetaan niiden mukainen toiminta.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
Kehittämissuunnitelmien mukainen toiminta käynnistynyt.	5	4

Henkilöstö

Tavoite	Toteuma
---------	---------

Henkilöstöä tuetaan työprosesseissa ja työssä jaksamisessa.

Toimenpide Jokaisella työntekijällä on ajantasainen tehtävämäärittely ja toimenkuva. Tehtäviin saadaan perehdytystä ja tarvittavaa ohjausta ja koulutusta. Tehtäville sovitaan varajärjestelmä. Henkilöstön on mahdollista kehittää itseään koulutuksen ja itseopiskelun avulla. Ryhmäkehityskeskustelut / keskustelut esihenkilön kanssa toteutetaan vuosittain jokaisen vakinaisen ja yli 12 kk määräaikaisen työntekijän kanssa.

Mittarit	Tavoite	Toteuma
----------	---------	---------

Lähiesimien selvitys kehityskeskusteluissa esille tulleesta palautteesta. Työkuvat saadaan ajantasaisiksi.	5	4
--	---	---

Prosessit		
Tavoite	Toteuma	
Alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.		
Toimenpide	Perhonjokilaakson sivistysjohdon yhteistyöhön sitoutuminen. Sivistyksen yhteishankkeet alueella.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Tilastot alueellisista yhteistyökokouksista yhteishankkeista.	5	5

Talous		
Tavoite	Toteuma	
Sivistystoimen tulosalueiden kustannukset pysyvät annetussa raamissa.		
Toimenpide	Talouden seuranta arjen työkaluna, budjettia toteutetaan taloudellisesti.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Talusojohtaminen vahvistuu osastoilla, talous toteutuu suunnitellusti.	5	5

Hyvinvoinnin edistäminen

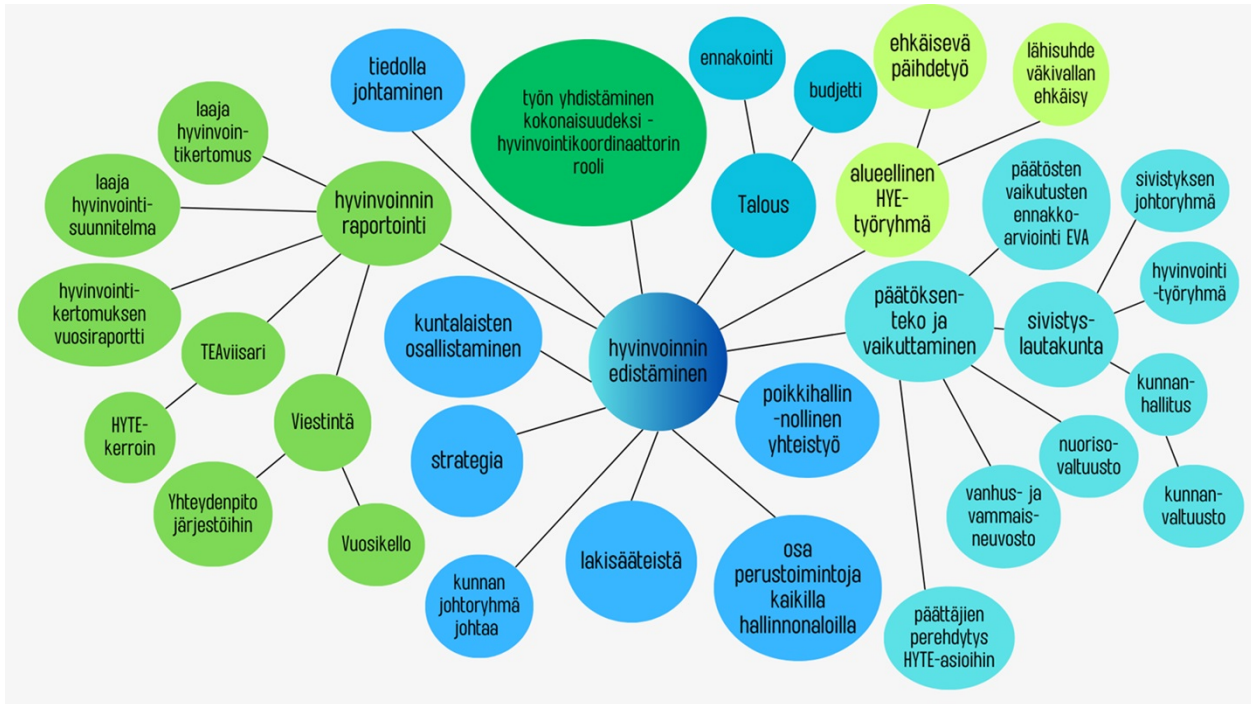
tilivelvollinen hyvinvointikoordinaattori Kaisa Siirilä 30.6.2025 saakka, sivistysjohtaja Minerva Rannila

KP3400

Toiminta talousarviovuonna

Hyvinvoinnin edistäminen on koko kunnan laaja-alainen ja poikkihallinnollinen tehtävä, jossa hyvinvointia edistäviä toimia tehdään kunnan kaikilla sektoreilla sekä yhteistyössä paikallisen ja alueellisten toimijoiden kanssa. Kuntastrategian mukaisesti hyvinvoinnin edistämisen tehtäväkentällä on asukkaiden viihtyisyyttä ja monipuolista palvelutarjontaa edistävät toimet, jossa keskiössä ovat mm. yhteisöllisyyden kasvattaminen, vapaa-ajan palvelutarjonta, kansainvälisyys sekä kestävä toiminta.

Kaustisella hyvinvoinnin edistäminen vuonna 2025 perustui läheiseen yhteyteen asukkaisiin, ketteriin toimintatapoihin ja vahvaan yhteistyöhön. Hyvinvoinnin edistämistyötä varten toteutettiin kyläkierrokset. Kunta hyödynsi monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa ja aloitettiin työ, jossa hyvinvointikertomus saataisiin osaksi strategista johtamista. Rajallisten resurssien vuoksi kuntien välinen yhteistyö ja yhteiset hankkeet olivat keskeisiä, ja toimintaa ohjasi tavoite vahvistaa osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja arjen turvallisuutta. Toimintavuoden aikana käyttöön otettiin erityisliikuntakortti (määräaikaisesti vuoden 2026 loppuun saakka). Hyvinvointipalvelut tuottivat kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapalvelujen kanssa yhteistyössä liikuntaviikon tapahtumien toteuttamiseen sekä yläkoulun ja lukion opiskelijoille mahdollistettiin osallistuminen Kaikki vanha meni rikki -esitykseen.

Kaustisen hyvinvointikoordinaattorin luoma mind map hyvinvoinninedistämisestä

Hyvinvointikoordinaattori työskenteli 30.6.2025 saakka, jonka jälkeen tehtävät jaettiin hallintokunnille.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-38 085	0	-38 085	-17 905	20 180	-49 839
Toimintakate	-38 085	0	-38 085	-17 905	20 180	-49 839
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-38 085	0	-38 085	-17 905	20 180	-49 839

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Hyvinvointikoordinaattori		0,4

Asiakas		Toteuma	
Tavoite		Toteuma	
Monipuoliset hyvinvointia lisäävät palvelut			
Toimenpide	Kuntalaiskysely.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Kyselyn tulokset hyvällä tasolla.		4	3
Tavoite		Toteuma	
Hyvinvoinnin edistämisen toimintasuunnitelma			
Toimenpide	Vuosikellon laadinta		
Mittarit		Tavoite	Toteuma

Palveluihin osallistuminen.	60	50
Tavoite		Toteuma
Kuntalaisten osallistaminen hyvinvointipalvelujen kehittämiseen.		
Toimenpide	Osallistaminen toiminnan suunnittelussa yhteisten tapaamisen ja ideoinnin avulla.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Kysely	90	60

Prosessit		
Tavoite		Toteuma
Paikallinen ja alueellinen yhteistyö on monipuolista ja tarkoituksenmukaista.		
Toimenpide	Osallistuminen eri yhteistyöryhmiin ja -verkostoihin.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Tilastot paikallisista ja alueellisista yhteistyökokouksista.	70	50

Talous		
Tavoite		Toteuma
Hyvinvointiin osoitetut panostukset ovat vaikuttavia		
Toimenpide	Hyvinvoinnin määräraha vakiintuu.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Hyvinvoinnin edistämiseen on varattuna riittävä resurssi.	4	2

Peruskoulut

Tilivelvolliset Keskuskoulu KK7-9 ja Puumalan koulun rehtori Ilkka Jäntti, Keskuskoulu KK1-6 ja Järvelän koulun rehtori Pasi Kanninen

- 3101 Svenska vänner KK1-6
- 3112 Jopo-opetus
- 3118 Kaustisen kerhotoiminta 24-25
- 3119 Kaustisen kerhotoiminta 25-26
- 3120 Tuen uudistus ja tiedonhallinta
- 3150 S2-Opetus, suomi toisena kielenä
- 3203 Kaustisen keskuskoulu (vl.1-6)
- 3205 Puumalan koulu (vl.1-6)
- 3206 Järvelän koulu (vl.1-6)
- 3208 Kaustisen keskuskoulu (vl.7-9)
- 3209 Erityisopetus ja -tuki
- 3210 SISU -luokka
- 3211 Erityisluokka/perusopetus
- 3212 Kotikuntakorvaukset
- 3213 APIP-toiminta

Toiminta talousarviovuonna

Perusopetuksen esihenkilövastuut jakautuvat päävastuullisesti kahdelle virkarehtorille. Toisen rehtorin vastuulle kuuluvat Keskuskoulun 7.-9.luokat ja Puumalan koulu. Toisen rehtorin vastuulle kuuluvat

Keskuskoulun 1.-6.luokat ja Järvelän koulu. Kaikilla kouluilla on myös apulaisrehtorit. Organisaatiomallina tämä mahdollistaa riittävää tukea ja toiminnan onnistumista esihenkilötyön kautta.

Oppimisen tuen uudistuksen lain edellyttämät muutokset ovat olleet koko perusopetuksessa työnalla erityisesti tilinpäätösvuoden syyskauden osalta.

KK1-6

Lukuvuonna 2025-2026 Keskuskoulu on toiminut kaksisarjaisena kouluna kaikkien luokka-asteiden osalta. Lukuvuonna on ollut uutena toimintamuotona kokeiluluontoisesti myös alakouluikäisten Sisu-luokka. Se on osaltaan rauhoittanut kaikkien alakouluyksiköiden toimintaa. Sisu-luokan toiminta vaatii kuitenkin paljon työtä ja ennakoitua sekä tapahtuneiden asioiden jälkipuintia ja jatkuvaa toiminnan kehittämistä. S2-opetus on kehittynyt aikaisempaa paremmaksi tukemaa suomen kielen oppimista.

Keskuskoulun henkilökunnan määrä säilyi pääosin edellisvuoden tasolla niin opettajien kuin koulunkäynninohjaajien osalta. Erityisopettajien resurssi nousi 2,5 opettajasta 3 opettajaan. 7 tuntia viikossa on ollut kiertävä resurssiopettajan työpanosta käytettävissä jakamaan 2.luokan oppilasryhmää, 3.luokan liikuntaryhmää ja vastaamaan ortodoksiuskonnon opetuksesta.

Järvelän koulu

Järvelän koulun henkilökuntamäärä väheni niin, että neljästä koulunkäynninohjaajasta yhden resurssi kohdennettiin alakoulujen Sisu-luokkatoimintaan. Edelliseen tilinpäätösvuoteen verrattuna Järvelän koululla on ollut 4 tuntia viikossa käytettävissä alakoulujen yhteisen resurssiopettajan työpanosta.

Puumalan koulu

Puumalan koulu on toiminut 3 luokanopettajan voimin eli 1 luokanopettaja vähemmän edellisvuoteen verrattuna. Toisaalta 3 päivää viikossa apuna on ollut resurssiopettaja. Erityisopetusresurssi ja ohjaajaresurssi ovat lähtökohtaisesti pysyneet samana kuin 2024-2025. Puumalan koulunkäynninohjaajista yhtä on hyödynnetty joustavasti yläkoulussa, jossa tarve on ollut akuutti.

KK7-9

Keskuskoulu 7-9 on pyörinyt säästötavoitteiden täyttämisen vuoksi 3-sarjaisena 7. lk ja 9.lk osalta ja nelisarjaisena 8.lk osalta. Lisäksi yläkoulussa toimivat JOPO- ja SISU-luokka.

Keskuskoulun 7-9 henkilöstömäärä on pysynyt muutamaa muutosta lukuun ottamatta samankaltaisena edelliseen lukuvuoteen verrattuna. Opettajia on n. 20, koulunkäynninohjaajia 5, erityisopettajia 2. Uskonto/terveystiedon päätoimisen tuntiopettajan ja äidinkielen sivutoimisen tuntiopettajan määräaikaiset virat olivat uutta yleisopetuksen puolella. Vaativan tuen SISU-luokka, jossa toimivat erityisluokanopettaja ja koulunkäynnin ohjaaja työparina on ollut uusi tärkeä mahdollisuus toteuttaa oppimisen tukea. SISU-luokan ensimmäinen vuosi on ollut haastava, mutta sillä on ollut selkeä yläkoulun perusarkea rauhoittava merkitys. Koulun toimintaan vakiintunut JOPO-luokka vastaa osaltaan oppilaiden erityisiin tuen tarpeisiin ja sen toiminnan kehitystyö jatkuu. Myös JOPO luokassa on toiminut opettaja ja ohjaaja työparina.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	490 280	35 000	525 280	581 387	56 107	461 847
Toimintakulut	-5 478 242	0	-5 478 242	-5 784 801	-306 559	-5 570 163
Toimintakate	-4 987 962	35 000	-4 952 962	-5 203 414	-250 452	-5 108 316
Poistot ja arvonalentumiset	-445	0	-445	-1 837	-1 392	-1 627
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-4 988 407	35 000	-4 953 407	-5 205 251	-251 844	-5 109 944

Asiakas	
Tavoite	Toteuma
Oppilas voi hankkia elämässä tarvitsemiaan tietoja ja taitoja, saada tulevaisuuden jatkopintovalmiudet.	

Toimenpide	Alkuopetuksessa tarvittava määrä henkilökuntaa oppilaiden koulupolun tukemisen alkuun.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Koulunkäynti ja opiskelu sujuu 1.luokan (viimeistään 2.luokan) loppuun mennessä.	5	5
Tavoite		Toteuma	
Oppilas saa perusopetuksen päätteeksi perusopetuksen päättötodistuksen.			
Toimenpide	Testitoimenpide		
	Riittävä ja oikea-aikainen oppimisen tuki kaikille oppilaille.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	100 % ikäluokasta saa peruskoulun päättötodistuksen.	100	98,5
Tavoite		Toteuma	
9. luokkalaisten pääsy 2. asteen koulutushaussa ensimmäisen hakutoiveen mukaiseen oppilaitokseen.			
Toimenpide	Riittävä ja oikea-aikainen opinto-ohjaus.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Vähintään 80 % saavuttaa ensimmäisen hakutoiveen jatko-opinnoissa.	95	95
Tavoite		Toteuma	
9. luokkalaisten jatkavat oppivelvollisuuttaan toisen asteen oppilaitoksissa.			
Toimenpide	Alkuopetuksesta yläkouluun oppilaalle taataan oikeus laadukkaaseen opetukseen, oppimisjärjestelyihin, oikea-aikaiseen tukeen ja yksilölliseen opinto-ohjaukseen.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Uusi mittari	100	100
Henkilöstö			
Tavoite		Toteuma	
Henkilöstö ylläpitää ja kehittää ammattitaitoaan ja toimintaansa.			
Toimenpide	Henkilöstöä kannustetaan aktiivisesti pitämään yllä ja kehittämään ammattitaitoaan.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Koulutuslaskelma	5	4
Prosessit			
Tavoite		Toteuma	
Kerhotoiminta on kiinnostavaa ja aktivoi oppilaita.			
Toimenpide	Tarjotaan oppilaille monipuolisesti kerhoja ja kartoitetaan kerhotoiveita.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Kerhotoimintaan osallistuu yläkoululaisista vähintään 20 % oppilaista.	20	10
	Kerhotoimintaan osallistuu alakoululaisista vähintään 20 % oppilaista.	20	50
Tavoite		Toteuma	
Koulujen oppilaskunnat toimivat aktiivisesti.			

Toimenpide	Varmistetaan riittävä resurssi ja tuki oppilaskunnan ohjaaville opettajille. Varmistetaan, että oppilaskuntaan osallistumalla oppilaat saavat aitoja vaikuttamiskokemuksia ja – mahdollisuuksia.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Oppilaskunnan kokemus vaikuttamismahdollisuuksista yläkoululla	5	4
	Oppilaskunnan kokemus vaikuttamismahdollisuuksista alakoululla	5	5
Tavoite		Toteuma	
Oppilashuollollinen yhteistyö hyvinvointialueen toimijoiden kanssa on toimivaa.			
Toimenpide	Järjestetään säännöllisesti tapaamisia toimijoiden välillä. Pyritään lisäämään myös vapaamuotoista kokoontumista ja neuvonpitoa matalalla kynnyksellä koulun ja oppilashuollon välillä, jotta prosessit pysyvät sujuvina.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän arvio.	5	5

Talous			
Tavoite		Toteuma	
Perusopetus toimii tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.			
Toimenpide	Perusopetuksen opetusryhmät suunnitellaan kokonaisuutena mahdollisimman taloudellisesti yksilöiden tarpeet huomioiden.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Keskiluokkakoko välillä 15 - 23, Puumala koulu	17	22
	Keskiluokkakoko välillä 15 - 23, KK1-6	17	18
	Keskiluokkakoko välillä 15 - 23, KK7-9	17	18
	Keskiluokkakoko välillä 15 - 23, Järvelän koulu	17	16

Perusopetus netto €/asukas

	Kaustinen
2020	876
2021	1007
2022	1049
2023	1144
2024	1242
2025	1307

Käyttökustannukset €/oppilas

	Kaustinen
2020	6 962
2021	7 795
2022	8 125
2023	8 786
2024	9 611
2025	10 225

opp. 521

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4 075 asukasta vuonna 2025, oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa oppilaiden määrää 521 oppilasta opetustunteina yhteensä 38 763 tuntia.

Musiikkilukio

Rehtori Ilona Salomaa-Uusitalo

3301 Musiikkilukio

3302 Lukion kulttuurituotanto

3303 Lukion erityinen kehittämistehtävä

3309 TAH/Retkeilykurssi

Toiminta talousarviovuonna

Kaustisen musiikkilukio oli oman strategiansa ja kunnan strategian mukaisesti valtakunnallisesti vetovoimainen toisen asteen koulu, jonka tehtävänä oli oman osaamisen syventäminen sekä sen jakaminen muille oppimisympäristöille. Musiikkilukiossa toteutui pedagogisesti laadukas ja laaja-alainen opetus. Musiikkilukio edisti lukuvuoden aikana keskeisten tavoitteidensa toteutumista luomalla toiminnallisen ja osallistavan oppimisympäristön, jossa yksilöllisyys ja yhteisöllisyys kulkivat rinnakkain. Opetusta toteutettiin opetussuunnitelman mukaisesti (LOPS2021), myös lukion omia sisäisiä integraatio-opintoja kehittäen.

Musiikkilinjalle hakeminen oli mahdollista kaikille musiikista kiinnostuneille. Musiikkipisteet annettiin yksilöhaastatteluiden perusteella. Opiskelu oli mahdollista myös yleislinjalla. Lisäksi lukiossa oli tarjolla aktiivurheilijoille lajivalmennusta.

Yhteistyö jatkui Kpedun Kaustisen toimipisteen kanssa. Lukioskoulutuksessa yhteistyötä tehtiin paikallislukioiden sekä valtakunnallisesti muiden musiikkilukioiden kanssa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä musiikin valtakunnallinen kehittämistehtävä (LUMOKE-hanke 2018–2025) päättyi 31.7.2025. Tiina ja Antti Herlinin Säätiön (TAH) tukema retkeilyn opintojakso toteutui Öjan saaristomaisemissa.

Musiikkilukiossa toteutuivat modernin oppimisympäristön edut. Etenkin musiikin oppimisympäristö herätti edelleen kiinnostusta ja ylläpiti hakijoiden määrää. Musiikkilinjan aloituspaikkojen määräksi vahvistettiin 50 yleislinjan aloituspaikkojen määrän ollessa 30. Lukion valtakunnallinen luonne toteutui, kun opiskelijoita oli eri puolilta Suomea.

Opiskelijatytytyväisyyttä seurattiin erilaisten koulun sisäisten kyselyiden kautta. Kyselyiden kautta saadun palautteen kautta kyettiin vastaamaan opiskelijoiden tarpeisiin esimerkiksi oppimisen tukeen liittyen. Opiskelijan digiosaamista tuettiin. Opiskelijoiden opintojen edistymistä ja hyvinvointia seurattiin musiikkilukion monialaisessa opiskeluhuoltoryhmässä, jossa oli myös opiskelijaedustus. Vanhempainyhdistys Musiikkilukion Tuki ry:n toiminta vahvisti merkittäväällä tavalla opiskelijoiden hyvinvointia.

Musiikkilukiossa järjestettiin useita perinteisiä tapahtumia, kuten Taiteiden yö, Joulukonsertti, Musiikkilukion ilta-konsertti, Pääsiäiskonsertti, ja menestyksekkäs Myrskyluodon Maija -musikaali. Lisäksi lukion arjessa toteutui erilaisia työpajoja ja vierailuja, jotka saivat opiskelijoilta erinomaista palautetta. Musiikkilukion opiskelijakunta ja erilaiset tiimit olivat aktiivisia toimijoita ja mukana lukion kehittämisessä. Yhdessä tiedotus- ja markkinointitiimin kanssa musiikkilukio panosti vuoden aikana vahvasti näkyvyyden edistämiseen.

Opinto-ohjauksen kautta kyettiin seuraamaan valmistuneiden sijoittumista jatko-opintoihin ja työelämään. Opinto-ohjaaja antoi ammatinvalinta- ja jatko-opinto-ohjausta.

Henkilökunnan jaksamista ja hyvinvointia seurattiin erilaisin laatukselyin. Musiikkilukion henkilökunnalla oli yhteinen tahtotila lukiotoiminnan kehittämisen suunnasta. Henkilökunta oli vahvasti sitoutunut työhönsä. Musiikkilukiolla jokainen työpäivä tarjosi mahdollisuuden spontaaniin kehittämiseen ja vuoropuheluun.

Henkilöstön digiosaamisen kiinnitettiin huomiota perehdyttämällä henkilöstöä sähköisten oppimateriaalien käytössä ja valmistautumalla Abitti2-järjestelmän käyttöönottoon.

Toiminta toteutui talousarvion mukaisesti. Hankerahoja käytettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	21 000	0	21 000	46 339	25 339	74 337
Toimintakulut	-1 905 234	0	-1 905 234	-1 917 252	-12 018	-1 969 138
Toimintakate	-1 884 234	0	-1 884 234	-1 870 913	13 321	-1 894 800
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 884 234	0	-1 884 234	-1 870 913	13 321	-1 894 800

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Rehtori	1	1
Lehtori	8	8
Lehtori po ja lukio	3	4
Tuntiopettaja päätoiminen	8	8
Tuntiopettaja päätoimi, pk ja lu	1	0
Tuntiopettaja muut aineet sivutoimi	2	2
Tuntiopettaja musiikki sivutoimi	17	15
Ostopalveluna	2	1
Koulusihteeri	0,4	0,4
Erityisopettaja	0,2	0,2

Asiakas			
Tavoite			Toteuma
Opiskelijan hyvinvointi			
Toimenpide	Yksilölliset opinto-ohjelmat, yksilöllisten vahvuuksien löytäminen ja niiden tukeminen tutorkeskusteluissa, opinto-ohjauksessa ja opiskeluhoitotryhmässä. Oman oppimisen jatkuva arviointi. Opiskelutekniikat. Yhteisöllisyys, ryhmätöitä.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Uuden oppimisympäristön edut	5	5	
Opiskelijälähtöiset palvelut	5	5	
Terveys- ja hyvinvointipalvelujen toimivuus	5	4	
Musiikkilukion Tuki ry. yhteistyökumppanina	5	5	
Opiskelumotivaation ylläpitäminen	5	4	
Kevät- ja syyslukukausikyselyt sekä perinteinen abikysely opiskelijoille	5	5	
Tavoite			Toteuma
Opiskelijan osaaminen			
Toimenpide	Opiskelijan digiosaaminen. Laaja yleissivistys, tavoitteellinen oppiminen ja pedagogisesti laadukas opetus.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Digitaalisten opetussisältöjen ja välineiden käyttöosaamisen varmistaminen	5	4	

Yleissivistuksen vahvistaminen	5	5
--------------------------------	---	---

Tavoite		Toteuma
---------	--	---------

Opiskelijan osallistaminen		
----------------------------	--	--

Toimenpide	Tiimit, opiskelijakuntatoiminta, tutorryhmät, opiskelijahuoltoryhmätoiminta ja konsertit ja tapahtumat. Yrittäjyyskasvatus Joustava vastaaminen työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin.	
-------------------	---	--

Mittarit	Tavoite	Toteuma
----------	---------	---------

Yhteisöllisyys ja turvallisuus	5	5
--------------------------------	---	---

Aktiivinen osallistaminen ja osallistuminen	5	5
---	---	---

Opiskelijoiden opintojen ja jatko-opintokelpoisuuden seuranta	5	5
---	---	---

Tavoite		Toteuma
---------	--	---------

Opiskelijamäärään panostaminen		
--------------------------------	--	--

Toimenpide	Kevään opiskelijahaastattelut. Tehokas viestintä- ja markkinointityö. Opiskelijoiden osallistaminen tiedotustiimiin.	
-------------------	--	--

Mittarit	Tavoite	Toteuma
----------	---------	---------

Jatkuva haku	5	5
--------------	---	---

Hakijamäärä yhteishaussa	5	5
--------------------------	---	---

Kilpailukykyisyys	5	5
-------------------	---	---

Uuden oppimisympäristön vetovoimaisuus, laadukkuus ja monipuolisuus.	5	5
--	---	---

Henkilöstö

Tavoite		Toteuma
---------	--	---------

Hyvinvoiva, osaava ja sitoutunut henkilöstö		
---	--	--

Toimenpide	Vuotuiset aineryhmäkeskustelut. Täydennyskoulutukset työnantajan harkinnalla. Opiskelijalähtöinen ja utelias opettaja. Etäopetusvalmiudet.	
-------------------	--	--

Mittarit	Tavoite	Toteuma
----------	---------	---------

Yhteinen vahva tahtotila kehittämisen suunnasta	5	5
---	---	---

Oman osaamisen kehittyminen ja ylläpitäminen	5	5
--	---	---

Opettajan ammattikuvan vahvistuminen	5	5
--------------------------------------	---	---

Tavoite		Toteuma
---------	--	---------

Henkilöstön digiosaaminen		
---------------------------	--	--

Toimenpide	Digitalisaation hyödyntäminen tavoitteellisesti. Digitaalisten oppimissisältöjen tunteminen. Lukiossa tv-t-vastaava.	
-------------------	--	--

Mittarit	Tavoite	Toteuma
----------	---------	---------

Riittävät resurssit	5	5
---------------------	---	---

Henkilökunnan digiosaamisen kehittäminen ja ylläpitäminen	5	5
---	---	---

Opiskelijakehitys

TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024	TP 2025
155	185	185	187	190

Kaustinen	Käyttökust. €/asukas	Käyttökust. €/opetustunti	Käyttökust. €/opiskelija
2014	339	91	9 448
2015	345	96	9 613
2016	331	95	9 000
2017	321	89	9 411
2018	318	83	9 445
2019	346	92	9 734
2020	327	89	9 502
2021	353	88	10 401
2022	399	106	10 828
2023	435	114	9 881
2024	460	119	10 140
2025	436	110	9 545

Laskennassa käytetty asukaslukuna 4075 asukasta (tilasto 31.12.2025), oppilaskohtaisissa käyttökustannuksissa tilastointipäivien 20.9. ja 20.1. opiskelijamäärien keskiarvo 186 opiskelijaa ja opetustunteina yhteensä 16100 tuntia.

Muu opetustoimi ja toisen asteen yhteistyö

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

3401 Toisen asteen yhteistyö

3501 Kansalaisopisto

3502 Taiteen perusopetus, musiikkioppilaitokset

Toiminta talousarviovuonna

Perhonjokilaakson kansalaisopisto

Perhonjokilaakson kansalaisopisto tarjosi Kaustisen kunnalle vuonna 2025 monipuolisia vapaan sivistystyön palveluja, kuten taide-, kieli-, liikunta- ja käsityökurssseja, jotka olivat avoimia kaikille ja osaltaan tukivat kuntalaisten hyvinvointia ja elinikäistä oppimista. Opisto järjesti opetusta Kaustisen alueella sekä mahdollisti osallistumisen koko opiston laajaan tarjontaan yli kuntarajojen. Opisto täydensi kunnan kulttuuri- ja harrastetoimintaa ja osallistui alueelliseen yhteistyöhön, mikä vahvisti kunnan sivistys- ja hyvinvointipalveluiden kokonaisuutta.

Perhonjokilaakson kansalaisopisto järjesti Kaustisella vuonna 2025 yhteensä 2434 tuntia opetusta, josta suurimmat opetusalat olivat musiikki (1263,5 tuntia), kädentaidot (372 tuntia) ja tanssi (356 tuntia). Kun myös etäopetus huomioidaan kuntien asukasluvun suhteessa, oli Kaustisen kokonaistuntimäärä 2516 tuntia opetusta. Yhteensä osallistumisia Kaustisen alueen kurseille oli 1431. Netto-opiskelijoita (yhteen kertaan laskettuna) Kaustisella oli 652, josta naisia 479 ja miehiä 173. OPH:n opintosetelirahoituksella alennettiin maahanmuuttajien, työttömien ja eläkeläisten kurssimaksuja. Lisäksi käytössä oli Kaiku-kortti, jolla tiukassa taloudellisessa tilanteessa oleva voi osallistua kahdelle kurssille maksutta. Kansalaisopiston ryhmistä näkyvimpiä olivat Ottosten tanssiryhmät (12 ryhmää lukuvuonna 2025–2026) sekä runsaan joukon soittajia yhteen koonnut ja lukuisissa tapahtumissa esiintynyt Näppärit.

Kansalaisopiston kustannuskehitys kunnittain TP 2020 – TP 2025

Kunta	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024	TP2025
Halsua	13 583	20 882	19 715	22 801	23 916	17 101
Kaustinen	49 086	73 312	67 617	81 744	80 739	74 104
Perho	24 926	38 518	32 031	30 281	35 751	45 603
Veteli	36 088	48 343	41 476	52 552	59 973	53 203

Kansalaisopisto vuoden 2025 kustannusten jako: arvio / tuntitoteuma

Kunta	Oppituntiarvio / Toteuma
Halsua (9 %)	567 / 697
Kaustinen (39 %)	2 457 / 2 516
Perho (24 %)	1 512 / 1 165
Veteli (28 %)	1 764 / 1 795
Yhteensä	6 300 / 6 172

Kansalaisopiston rahoitus 2025

	Talousarvio	Tilinpäätös 2025
Toimintakulut	515 282 €	506 769 €
Valtionosuus	240 000 €	236 941 €
Kurssimaksut	68 000 €	74 782 €
Tuet ja avustukset valtiolta	3 000 €	3 200 €
Kuntien osuus	201 382 €	190 011 €
Vetelin kunnan osuus 5 %	2 900 €	1 835 €
Jaetaan kuntien kesken	198 482 €	188 176 €

Opetustunnin hinnan jakautuminen 2025

Toimintamenot / toteutuneet opetustunnit: 506 769 € / 6372,39 h = 79,53 €/h

	%	€/opetustunti
Valtio	47,39	37,69
Kunnat	38,86	30,11
Opiskelijat	14,76	11,74
Yhteensä	100	79,53

Musiikkioppilaitokset Keski-Pohjanmaan konservatorio

Keski-Pohjanmaan Konservatorio tuottaa jäsenkuntansa lapsille ja nuorille tavoitteellista ja tasolta toiselle etenevää opetusta, joka antaa hyvän pohjan musiikin ja tanssin elinikäiseen harrastamiseen ja itseilmaisuuksiin, sekä antaa valmiudet hakeutua musiikin ja tanssin ammattiopintoihin, ammatilliseen ja korkeasteeseen koulutukseen. Opetus kehittää oppilaan henkilökohtaisia valmiuksia luovaan ja monipuoliseen musiikin ja tanssin harrastamiseen sekä tukee oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä yksilönä ja ryhmän jäsenenä.

Jäsenkunta Kaustiselle on varattuna yhteensä 55 oppilaspaikkaa Keski-Pohjanmaan Konservatorion taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintoihin. Kaustisen opetuspisteessä aloitti 4 uutta oppilasta syksyllä 2025, joten kunnan lapsia ja nuoria on taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opintojen parissa syksyllä 2025 kaikkiaan 55 oppilasta. Varhaisiän musiikkikasvatuksen parissa on yhteensä 17 lasta ja tanssin ryhmissä 3 lasta. Konservatorion konsertteja oli Kaustisella lukuvuoden 2024-2025 aikana 22. Konservatorion toisen asteen koulutuksessa eli ammatillisessa koulutuksessa opiskelee 4 kaustislaista opiskelijaa.

Keski-Pohjanmaan Konservatorion toiminta taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän toteuttajana tuo kuntaan elinvoimaa ja elävyyttä, vetovoimaa, hyvinvointia lapsille ja nuorille, vahvistaa kunnan kehitystyötä ja palvelutuotantoa. Hyvä ja laadukas opetus tarjoaa onnistumisen ja oppimisen kokemuksia, joilla on pitkäkestoisia vaikutuksia lapsen ja nuoren identiteetin kehittymiselle. Lukuisten aivotutkimusten mukaan musiikin harrastamisen hyvinvointivaikutuksia lapsille ja nuorille ovat vaikutukset aivojen kehitykseen ja toimintaan, sosioemotionaaliseen kehitykseen sekä kokemukset hyvinvoinnin lisääntymisestä ja stressin lievittymisestä. Merkittävimpinä yksilön kasvuun ja kehitykseen liittyvinä ovat kognitiiviset ja oppimista tukevat vaikutukset. Musiikin ja tanssin kuten myös muiden taiteenalojen opinnot kehittävät lasten ja nuorten luovaa ja kriittistä ajattelua, pitkäjänteisyyttä ja keskittymiskykyä, esiintymistaitoja, teknologia-, vuorovaikutus- ja ryhmätyöskentelytaitoja sekä empatia- ja yrittäjäystaitoja, jotka on nostettu esiin myös tulevaisuuden työelämätaitoina.

Konservatorion Kaustisen oppilasmäärät 2020-2025

Lukuvuosi	Määrä musiikki / tanssi	Pyrkinyt / hyväksytty
Lukuvuosi 2020-2021	36/-	13/7
Lukuvuosi 2020-2021	33/-	ei tiedossa
Lukuvuosi 2021-2022	30/34	ei tiedossa
Lukuvuosi 2022-2023	24/1	7/3
Lukuvuosi 2023-2024	53/12	53/5
Lukuvuosi 2024-2025	55/3	9/4

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-113 236	-22 250	-135 486	-138 032	-2 546	-140 932
Toimintakate	-113 236	-22 250	-135 486	-138 032	-2 546	-140 932
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-113 236	-22 250	-135 486	-138 032	-2 546	-140 932

Asiakas		
Tavoite	Toteuma	
Kansalaisopisto tuottaa monipuolisesti palveluja kuntalaisillemme.		
Toimenpide	Opetustunteja järjestetään Kaustisella asukasmäärän suhteessa.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Vähintään 2 400 h/vuosi	5	5
Tavoite	Toteuma	
Konservatoriossa kuntalaisilla on mahdollisuus opiskella musiikkia taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisesti suunnitelmallisesti.		
Toimenpide	Oppilaspaikoista täytettynä on suurin osa.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma

Oppilaspaikkoja täytettynä vähintään 36.

36

5

Kirjasto

Tilivelvollinen kirjastonjohtaja Maria Nikula

3601 Kirjasto

3606 Säpinää satutunneille -hanke

3607 Kulttuurikehtona lukeva Kaustinen 25-26

Toiminta talousarviovuonna

Tilastollisesti kirjaston käyttöaste kasvoi merkittävästi talousarviovuonna:

- lainaajien suhde asukaslukuun kasvoi 9,94 %
- lainaus suhteessa asukaslukuun kasvoi 7,9 %
- tapahtumien osallistujamäärä kasvoi 24,24 %
- käyttäjäkoulutusten osallistujamäärä kasvoi 34,33 %

Kirjastossa oli käynnissä kaksi hanketta: vuonna 2024 alkanut Säpinää satutunneille! sekä uusi huhtikuussa alkanut Kulttuurikehtona lukeva Kaustinen -hanke, jota Lupa ja valvontavirasto rahoittaa 8 000 eurolla. Molempien hankkeiden avulla toteutettiin mittavaa tapahtumatuotantoa, muun muassa kuusi kirjailijavierailua. Yhteis-työtä tehtiin useiden eri tahojen kanssa. Säpinää satutunneille! -hankkeelle myönnettiin jatkoaikaa vielä puoli vuotta kesäkuun 2026 loppuun saakka.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	5 295	3 500	8 795	10 353	1 558	5 468
Toimintakulut	-284 180	0	-284 180	-266 957	17 223	-282 695
Toimintakate	-278 885	3 500	-275 385	-256 605	18 780	-277 227
Poistot ja arvonalentumiset	-1 560	0	-1 560	-1 560	0	-2 601
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-280 445	3 500	-276 945	-258 165	18 780	-279 828

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Kirjastonjohtaja	1	1
Kirjastovirkailija	2	2

Asiakas, Prosessit, Henkilöstö			
Tavoite			Toteuma
Osallistava ja yhteisöllistävä kirjasto.			
Toimenpide	Teemme aktiivisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.		
	Toiminnan kehittämisessä osallistaminen ja yhteisöllistäminen keskiössä.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Fyysiset käynnit/as (tilastot.kirjasto.fi)	6	6,77	
Tapahtumien määrä ja osallistujaluvut	100	145	
Tapahtumien osallistujaluvut	1 100	3 212	

Henkilöstö			
Tavoite		Toteuma	
Tuemme lasten ja nuorten lukuintoa ja teemme aktiivista yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa.			
Toimenpide	-tarjoamme kouluille mm. kirjavinkkausta, kirjastokäytön opetusta -satutuntihanke -eskariseikkailun jatkaminen -kokoelman ylläpito		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Lasten ja nuorten aineiston hankintamäärä		950	646
Lasten ja nuorten aineiston lainausmäärä		40 000	43 702
Osallistujaluvut		620	54
Lasten ja nuorten tapahtumien määrä		65	2 131
Tavoite		Toteuma	
Osaava ja tehtäväalaansa luovasti kehittävä henkilökunta			
Toimenpide	Vahvistetaan osaamista täydennyskoulutuksilla.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Koulutuspäivien määrä		15	19
Talous			
Tavoite		Toteuma	
Taloudellinen ja kestävä kehityksen kirjasto			
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Toteumat ja osavuositarkastukset		5	5
Toteutunut hankerahoitus		2	2

Liikunta ja urheilu

Vapaa-aikasihteeri Aija Järvenpää

3701 Liikuntapalvelut

3703 Urheilutalon toiminta

3706 Liikettä niveliin työikäiset ja ikäihmiset

3707 Harrastuksista ystäviä ja eväitä elämään

3709 Iloa arkeen liikunnasta

Toiminta talousarviovuonna

Liikuntatoimi seuraa ja arvioi kunnan liikuntapalveluja, joita urheiluseura Kaustisen Pohjan-Veikot tuottaa sopimuksen mukaisesti monipuolisesti kaikille kuntalaisille. Liikuntatoimi koordinoi yhdessä seuran kanssa urheilutalon toimintaa, tuottaa itse täydentäviä liikuntapalveluja ja tukee muiden toimijoiden järjestämää liikuntatoimintaa avustusten kautta.

Vuonna 2025 Kaustisen liikuntapalvelut edistivät kuntalaisten hyvinvointia kehittämällä liikunnan

saavutettavuutta ja tarjoamalla matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksia eri ikäryhmille. Sivistyslautakunta otti käyttöön määräaikaisen erityisliikuntakortin, joka mahdollisti vammaisille ja pitkäaikaissairaille alennetut hinnat paikallisissa liikuntapalveluissa, kuten Vetelin uimahallissa, Kuntofarmilla ja Hotelli Kaustisen kuntosalilla. Keväällä kunta järjesti laajan Unelmien liikuntaviikon, jonka aikana kaikenikäiset pääsivät maksutta kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja tutustumaan paikallisten toimijoiden tarjontaan. Lisäksi kesällä käynnistyi "Iloa arkeen liikunnasta" -hanke, jonka rahoitti Aluehallintovirasto ja jonka avulla kunta palkkasi liikuntaneuvojan tukemaan asukkaiden omaehtoista liikkumista, ohjaamaan ryhmäliikuntaa ja järjestämään liikuntatapahtumia erityisesti perheille, työkäisille ja ikääntyneille.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	105 956	22 500	128 456	62 736	-65 720	127 711
Toimintakulut	-294 089	0	-294 089	-282 714	11 375	-382 820
Toimintakate	-188 133	22 500	-165 633	-219 978	-54 345	-255 108
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-188 133	22 500	-165 633	-219 978	-54 345	-255 108

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Vapaa- aikasihteeri	0,5	0,6
Liikuntaneuvoja	0,5	0,5

Asiakas		
Tavoite	Toteuma	
Monipuoliset liikuntapalvelut (seura, kunnan oma toiminta, muut toimijat) aktivoivat kuntalaisia liikkumaan.		
Toimenpide	Seura järjestää monenlaisia liikuntapalveluja kuntalaisille, liikuntatoimen omat toteutukset täydentävät tarjontaa.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten ja esittelyn perusteella.	5	4

Asiakas, Henkilöstö		
Tavoite	Toteuma	
Tieto liikuntapalveluista kuntalaisille sekä kunnan omana toimintana järjestetyistä liikuntapalveluista saavuttaa kuntalaiset.		
Toimenpide	Käytetään monipuolisia viestintävälineitä tiedotuksen tehostamiseksi ja kehitetään tiedotusta yhteistyössä urheiluseuran kanssa.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.	5	4

Henkilöstö		
Tavoite	Toteuma	
Henkilöstön ajantasainen tehtävämääritys selkeyttää toimintoja		
Mittarit	Tavoite	Toteuma

Työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään tiimityöskentelyyn / keskusteluun esihenkilön kanssa.	5	4
--	---	---

Prosessit		
Tavoite	Toteuma	
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia.		
Toimenpide	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat täydentävät ostopalvelusopimuksella tuotettuja palveluja monipuolisesti huomioiden erilaisia kuntalaisten kohderyhmiä.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista liikuntakerhoista, -tapahtumista, -leireistä, uimakouluista sekä kuntolaatikkosuorituksista ja niiden osallistujista	5	4
Tavoite	Toteuma	
Urheilutalon ja liikunta-alueiden monipuolinen, kustannustehokas ja tasapuolinen käyttö.		
Toimenpide	Yhteistyössä urheiluseuran kanssa toteutettu urheilutalon ja liikunta-alueiden käytön koordinointi tukee tasapuolisesti kaikkien kuntalaisten liikkumista.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistyslautakunnan arviointi vapaa-aikasihteerin ja seuran toimintakertomusten perusteella.	5	4
Tavoite	Toteuma	
Kuntastrategian mukainen vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma valmistuu, se sisältää myös liikuntatoiminnan ja liikunta-alueiden kehittämisen.		
Toimenpide	Tehdään vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Vapaa-aikapalvelujen kehittämissuunnitelma.	5	0

Talous		
Tavoite	Toteuma	
Liikuntapalveluihin käytetty resurssi tuottaa kuntalaisille hyvinvointia ja kannattaa tuotos/panos -suhteessa.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Sivistyslautakunnan lyhyen aikavälin arvio ja pitkällä aikavälillä saadut hyvinvointikertomuksen tunnusluvut.	5	4

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
KP-V sopimuksellinen yhteistoimintaosuus (+elintasoi.)	3701	40 000
Liikuntatoimen avustukset, stltk	3701	5 000

Nuorisotyö

Vapaa-aikasihteerin Aija Järvenpää

- 3801 Nuorisopalvelut
- 3803 Nuorisovaltuusto
- 3804 Etsivä nuorisotyö
- 3805 Harrastuksista eväitä elämään -hanke

3806 Lasten ja nuorten harrastukset
3810 VAINU - vaikuttavaa nuorisotyötä
3811 HSM Kaustinen
3812 Koulunuorisotyön kehittämishanke
3813 Harrastuksista iloa ja elämyksiä
3814 Kehittyvä Kaustisen nuorisotyö
3815 HSM Kaustinen lv. 25-26

Toiminta talousarviovuonna

Vuonna 2025 nuorisopalvelut tuottivat lapsille ja nuorille tasokkaita vapaa-ajanpalveluja ja edistivät heidän harrastamismahdollisuuksiaan. Nuorisopalvelut tekivät monipuolista yhteistyötä nuorisotyötä tekevien järjestöjen kanssa. Avustusten myöntämisellä tuettiin järjestöjen ja yhteisöjen nuorisotyötä. Kunnassa panostettiin nuorten tukemiseen koulunuorisotyön vahvistamisen ja ehkäisevän mielenterveys- ja päihdetyön kautta.

Kaustisen nuorisopalvelut edistivät nuorten hyvinvointia tarjoamalla matalan kynnyksen toimintaa, ohjausta ja tukea eri ikäisille nuorille. Nuorisotila urheilutalon yläkerrassa toimi aktiivisena kohtaamispaikkana, jossa järjestettiin ohjattuja nuorteniltoja alakoulu- ja yläkouluikäisille syyskuusta huhtikuuhun. Nuorisopalvelut tekivät tiivistä yhteistyötä paikallisten yhdistysten ja seurojen kanssa, ja nuorisovaltuusto toi nuorten ääntä kunnan päätöksentekoon sekä osallistui tapahtumien ja kannanottojen valmisteluun.

Koulunuorisotyössä tuettiin oppilaiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä matalan kynnyksen läsnäololla koulupäivien aikana. Koulunuorisotyöntekijä oli läsnä yläkoulun arjessa, tarjosi keskusteluapua ja vahvisti oppilaiden ryhmähenkeä sekä koulussa että sosiaalisen median kanavissa. Toiminta oli suunnattu kaikille 4. luokasta toisen asteen opiskelijoihin asti, ja tavoitteena oli vahvistaa nuorten arjenhallintaa ja kuulumisen tunnetta.

Etsivä nuorisotyö toteutettiin Kaustisen, Vetelin ja Halsuan yhteisenä palveluna. Vuonna 2025 etsivä nuorisotyöntekijä auttoi 15–29-vuotiaita nuoria, jotka tarvitsivat tukea koulutukseen, työelämään, elämänhallintaan tai palveluihin hakeutumiseen liittyvissä asioissa. Työ oli vapaaehtoista, luottamuksellista ja räätälöity nuoren tarpeiden mukaan, ja tapaamiset järjestettiin joustavasti nuoren arkeen sopivissa ympäristöissä.

Kirjanpito kohdistaa sivistystoimen sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten ym. käytön takia. Sen vuoksi nuorisotoimen sisäisiin vuokrakustannuksiin on lisätty 1/3 Keltaisen talon sisäisistä vuokramenoista (4H:n nuorille järjestämän kerhotoiminnan toteutuspaikka), Kyseisestä rakennuksesta 2/3 sisäisistä tilavuokrista on lisätty iltapäivätoiminnan sisäisiksi vuokramenoiksi.

Nuorisotoimen talousarvioon sisältyvät vuoden 2025 mukaiset avustusmäärärahavaraukset, joiden jakamisesta päättää sivistyslautakunta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	80 200	7 500	87 700	91 218	3 518	18 323
Toimintakulut	-171 031	0	-171 031	-188 939	-17 908	-115 894
Toimintakate	-90 831	7 500	-83 331	-97 722	-14 391	-97 572
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-90 831	7 500	-83 331	-97 722	-14 391	-97 572

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,4
Koulunuorisotyöntekijä, hankerahoitus	0,8	0,8

Henkilöstö			
Tavoite			Toteuma
Omana toimintana järjestetyt toiminnot ovat monipuolisia. Yhteistyö järjestöjen kanssa on vaikuttavaa.			
Toimenpide	Järjestetyt kerhot, leirit ja tapahtumat huomioivat monipuolisesti erilaisia lasten ja nuorten kohderyhmiä ja täydentävät avustuksia antavien järjestöjen ja yhdistysten järjestämää lapsi- ja nuorisotyötä. Toteutetaan yhteistyötä paikallisten ja alueellisten toimijoiden ja järjestöjen kanssa.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Vapaa-aikasihteerin selvitys toteutuneista kerhoista, tapahtumista, leireistä ja niiden osallistujista.		5	4
Tavoite			Toteuma
Koulunuorisotyö ja ehkäisevä mielenterveys- ja päihdetyö auttavat tukea tarvitsevien nuorten arkea.			
Toimenpide	Koulunuorisotyöntekijä työpanos ja myönnetty hankerahoitus.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
Koulunuorisotyöntekijän kontaktit nuorten kanssa kasvavat ja arjen toiminta jäsentyy.		5	5
Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa	
Nuorisotoimen avustukset, stltk	3801	5 000	

Kulttuuritoiminta

Sivistysjohtaja Minerva Rannila

3901 Kulttuuripalvelut
 3903 Kansantaiteenkeskus
 3905 Kansansoitinmuseo
 3909 LYKKY K-P 2025
 3910 Rieska 5.25-4.27
 3911 Keskipiste 5.25-4.27
 3913 Lykkyä P-P:lle, kuntien maksusuudet

Toiminta talousarviovuonna

Toimintavuonna 2025 lastenkulttuurikeskus Lykky toteutti alueen lapsille ja nuorille suunnattuja taide- ja kulttuuripalveluja, joiden tavoitteena oli edistää lasten kulttuurista osallisuutta, luovuutta ja hyvinvointia. Lykyn toiminta painottui matalan kynnyksen osallistumismahdollisuuksiin, kouluille ja varhaiskasvatukselle suunnattuihin taidekasvatuskokonaisuuksiin sekä yhteistyöhön paikallisten kulttuuritoimijoiden kanssa.

Vuoden aikana Lykky järjesti työpajoja, esityksiä ja osallistavia kulttuuritapahtumia, joita toteutettiin sekä omana toimintana että yhteistyössä kunnan muiden sivistyspalveluiden kanssa. Toiminnassa kiinnitettiin erityistä huomiota yhdenvertaiseen saavutettavuuteen, ja palveluja vietiin aktiivisesti eri ikäryhmien ja toimipaikkojen lähelle. Toiminta tavoitti noin 14 000 lasta ja nuorta. Lisäksi toimintavuoden aikana kehitettiin uusia menetelmiä kulttuurihyvinvoinnin tukemiseen sekä vahvistettiin rakenteita, joiden avulla lapsille suunnattuja kulttuuripalveluja voidaan tarjota pitkäjänteisesti ja laadukkaasti. Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle -hanke käynnistyi kesäkuussa.

Lisäksi kirjanpito kohdistaa kulttuuritoiminnan sisäisiin vuokramenoihin tiettyjen kunnan rakennusten kulut yleishyödyllisten yhdistysten käytön takia (Marttala, Kanteleverstas).

Kirjanpidollisesti Kansantaiteenkeskukselle myönnettävä avustus on kulttuuritoiminnassa omalla kustannuspaikalla 3903, asian valtuusto päätti talousarviokäsittelyn yhteydessä. Kyseiselle kustannuspaikalle on tästä varauksena kirjattu vuoden 2025 mukaisesti Rakennusvuokrat -kohtaan 14.830 €.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	27 983	44 000	71 983	122 894	50 911	64 836
Toimintakulut	-107 595	0	-107 595	-214 877	-107 282	-298 384
Toimintakate	-79 612	44 000	-35 612	-91 983	-56 371	-233 548
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-79 612	44 000	-35 612	-91 983	-56 371	-233 548

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Vapaa-aikasihteeri	0,25	0,25
Kulttuurikoordinaattori	0	0

Prosessit			
Tavoite			Toteuma
Kunnan kulttuuritoiminta suunnitelmallisuus			
Toimenpide	Elävä kulttuuriperintö -strategia		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Strategian mukainen toiminta	5	4	

Talous			
Tavoite			Toteuma
Kunta tukee kaustislaisia kulttuurintuottajia.			
Toimenpide	Kunnan kulttuuriavustukset ja kulttuuripalkinto		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Kunta jakaa pienkulttuuriavustukset.	5	5	
Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoavustuksien käyttö on vaikuttavaa	5	5	
Tavoite			Toteuma
Kunta mahdollistaa monipuolista kulttuurituotantoa ja tapahtumatuotantoa tukemalla valtuuston talousarviokäsittelyssä suoraan kulttuurintuottajia.			
Toimenpide	Avustuksia tapahtumatuotantoon ja kulttuuritoimintoihin jaetaan suorina valtuustokäsittelyavustuksina.		
Mittarit	Tavoite	Toteuma	
Kulttuuritoimintaan annettu panostus säilyy vähintään samansuuruisena.	5	3	

Kohde/Saaja	Kust.paikka	Summa
Kulttuuritoimen avustukset, stltk	3901	5 000
Valtuuston lisämääräraha avustuksiin, stltk	3901	5 000

Esiopetus

Tilivelvollinen vs. varhaiskasvatusjohtaja Heli Pulkkinen 1.1.-31.7.2025 ja 1.8.2025 alkaen
varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

3216 Esiopetus Kino
3217 Esiopetus Puumala
3218 Esiopetus Järvelä
3220 Esiopetus, avustajat
3221 Esiopetus, erityisopettajat

Toiminta talousarviovuonna

Esiopetuksen keskeisenä tehtävänä on edistää lapsen kasvu-, kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Esiopetusta toteutetaan Kaustisella varhaiskasvatuksen yhteydessä, jossa toimivat kolme eri esiopetusyksikköä: Järvelä, Kino ja Puumala. Esiopetuksessa panostamme pienryhmätoimintaan, leikkiin sekä lapsilähtöisiin oppimisympäristöjen kehittämiseen. Opetus on monipuolista ja toiminnallista. Kaustisen kunnan arvoja ovat luovuus, laatu ja luonnollisuus. Jokainen esiopetuksen yksikkö on turvallinen tila, jossa jokaista lasta sekä kasvattajaa kohdellaan yhdenvertaisesti, kunnioittavasti ja oikeudenmukaisesti.

Syksyllä 2025 Kinon esiopetuksen moniammatillista tiimiä vahvistettiin varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävällä, joka täydentää lapsiryhmän pedagogista tiimiä, yhteistyössä varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kanssa. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävät perustuvat valtakunnallisiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin, varhaiskasvatuslakiin sekä muihin toimintaa ohjaaviin asiakirjoihin, kuten Kaustisen omaan varhaiskasvatuksen sosionomin konsultoivaan toimintamalliin, joka toteutuu vuonna 2026.

Esiopetuksen opiskeluhoitoryhmä kokoontuu 4 kertaa toimintavuoden aikana. Esiopetuksen opiskeluhoitoryhmään voi tuoda keskusteluun kaikkia sellaisia asioita/ilmiöitä, joihin kannattaa kiinnittää huomiota ja joita voidaan yhdessä pohtia ja kehittää. Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma on päivitetty. Varhaiskasvatuksen/esiopetuksen kiertävän lastenhoitajan tehtävä ei toteutunut vielä vuonna 2025.

Uimakoulu on järjestetty jokaiselle esiopetusryhmälle 5 kertaa lukuvuoden aikana. Esiopetusryhmissä on käytetty oppimisympäristöjä monipuolisesti, myös metsäretket kuuluvat säännöllisesti arjen ohjelmaan. Esiopettajat kokoontuvat yhteisiin kokouksiin säännöllisesti ja yhteistyötä tehdään tiiviisti mm. Pajalan päiväkodin sekä Järvelän ja Puumalan koulujen kanssa. Siirtymävaiheessa esiopetuksesta perusopetukseen kiinnitetään erityistä huomiota perusopetuksen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Samoin varhaiskasvatuksesta esiopetukseen siirryttäessä tehdään yhteistyötä varhaiskasvatuksen opettajien kanssa. Tutustumispäivät sekä esiopetukseen että perusopetukseen järjestetään toukokuussa ennen kesälomakautta. Esiopetuksessa täydentävä varhaiskasvatus järjestetään esiopetusyksikössä eheänä kokonaisuutena, myöhäinen iltahoito tai aikainen aamuhoito järjestetään yhteistyössä Pajalan päiväkodin vuorohoitoryhmän kanssa.

Esioppilaiden tuen tarpeet on huomioitu sekä rakenteellisesti (pienemmillä ryhmillä) että henkilökuntaresurssilla (varhaiskasvatuksen avustajan tuella). Lisäksi varhaiskasvatuksen kiertävä erityisopettaja tekee tiivistä yhteistyötä esiopettajien kanssa ja vastaa tuen tarpeiden kartoittamisesta. Varhaiskasvatuksen sosionomi (AMK)-koulutuksen sosiaalipedagoginen viitekehys yhdistää sosiaalityön ja kasvatustyön, mikä näkyy arkisessa työskentelyssä lapsiryhmässä. Lapsen osallisuus, kuulluksi tuleminen, perheiden tukeminen ja ohjaaminen tarvittavien palveluiden piiriin. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänä esiopetuksessa onkin perheen ja tuen tarpeen kokonaisvaltainen huomioiminen, myös monialainen verkostoyhteistyö ja palveluohjaus.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	28 100
Toimintakulut	-355 714	0	-355 714	-327 625	28 089	-389 911
Toimintakate	-355 714	0	-355 714	-327 625	28 089	-361 811
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-355 714	0	-355 714	-327 625	28 089	-361 811

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Opettajat, esiopetus/täydentävä	1	1,5
Lastenhoitajat, esiopetus/täydentävä	3	2
Opettajat, esiopetus	1	1,5
Lastenhoitajat, esiopetus	3	2
Sosionomi, esiopetus	0	0,5
Sissi, esiopetus	0	0
Sissi, esiopetus/täydentävä	0	0
Sosionomi, esiopetus/täydentävä	0	0,5

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen vs. varhaiskasvatusjohtaja Heli Pulkkinen 1.1.-31.7.2025 ja 1.8.2025 alkaen
varhaiskasvatusjohtaja Virpi Kataja

- 3900 Varhaiskasvatuksen hallinto
- 3915 Varhaiskasvatuksen avustajat
- 3920 Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- 3935 Lasten kotihoidontuki
- 3937 Valssi-arviointijärjestelmä 2023-6.2024
- 3940 Perhepäivähoito
- 3945 Kinon täydentävä varhaiskasvatus
- 3947 Puumalan päiväkodin täydentävä varhaiskasvatus
- 3948 Järvelän täydentävä varhaiskasvatus
- 3950 Pajalan päiväkoti

Toiminta talousarviovuonna

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus on osa suomalaista koulutusjärjestelmää ja se on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Varhaiskasvatuksella on monia tehtäviä, se mm. tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista, edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, ehkäisee syrjäytymistä ja tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun. Lisäksi varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lakisääteisten varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen on yksi kunnan ydintehtävistä. Varhaiskasvatuspalvelun laatua säädellään laeilla ja asetuksilla sekä ohjaavilla normeilla, mm. varhaiskasvatussuunnitelman perusteilla. Niillä pyritään turvaamaan valtakunnallista yhdenvertaisuutta sekä ohjataan kehittämään palveluiden laatua.

Kaustisella varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodin ja perhepäivähoidon toimintamuodoissa sekä

esiopetuksessa täydentävänä varhaiskasvatuksena. Omassa kodissa työskenteleviä perhepäivähoitajia on 7 ja päiväkotiyksiköitä 4; Pajalan päiväkotit ja Järvelän, Kinon sekä Puumalan esiopetuyksiköt. Vuorohoito järjestetään Pajalan päiväkodissa. Kaustisen kunnan arvoja ovat luovuus, laatu ja luonnollisuus. Jokainen varhaiskasvatuksen yksikkö on turvallinen tila, jossa jokaista lasta ja kasvattajaa kohdellaan yhdenvertaisesti, kunnioitavasti ja oikeudenmukaisesti. Varhaiskasvatuspalveluja järjestetään palvelutarpeen mukaisesti, alati muuttuva toimintaympäristö ja perheiden tarpeet huomioon ottaen. Pajalan päiväkodin ryhmien muodostamisessa on lisätty 2-4-vuotiaiden lasten ryhmittelyä, jolloin päiväkodissa pystytään vastaanottamaan alle 3-vuotiaita lapsia joustavasti eri ryhmiin ympäri vuoden.

Varhaiskasvatuksessa korostuu pedagoginen johtajuus, vahvuuksien johtaminen sekä oppivien yhteisöjen kehittäminen. Panostamme pienryhmätoimintaan, yhteistyöhön ryhmien välillä, leikkiin sekä lapsilähtöiseen oppimisympäristöjen kehittämiseen. Asiakastytyvääsyysskyselyn mukaan perheet ovat saaneet riittävästi tietoa (80 % vastaajista) varhaiskasvatuspalveluista ja toimintamuodoista, varhaiskasvatuspaikkaa tai esiopetuspaikkaa hakiessaan. Varhaiskasvatuspaikka on järjestynyt lakisääteisessä ajassa (90 % vastaajista). Varhaiskasvatuksen toiminta-ajat vastaavat perheiden tarpeita erinomaisesti (76 %), kiitettävästi (10 %) ja hyvin (14 %). Tuen tarpeen järjestelyt on otettu varhaiskasvatuspaikan/esiopetuspaikan toiminnassa huomioon (52 % vastaajista). 48 % vastaajista ei osannut ottaa kantaa. 33 % vastaajista oli sitä mieltä, että varhaiskasvatuksen kiertävän erityisopettajan tuki on ollut lapselle riittävä, 67 % vastaajista ei osannut ottaa kantaa.

Perhepäivähoidon vapaita hoitopaikkoja on hyödynnetty tehokkaasti ja perhepäivähoitajat ovat sopineet keskenään varahoitojärjestelyt ottaen huomioon perheiden tarpeet. Näin ollen työvapaiden järjestäminen onnistuu hyvin. Varahoidontarve päiväkodissa on vähentynyt merkittävästi.

Varhaiskasvatuksessa olemassa olevaa henkilökuntaresurssia on hyödynnetty tehokkaasti muissakin ryhmissä oman lapsiryhmän lisäksi. Tästä syystä sijaistarve on vähentynyt merkittävästi. Taloutta on seurattu, tilanteisiin reagoitu ja resursseja käytetty ja sopeutettu tehokkaasti, siitä tuloksena, että talousarviota vuonna 2025 käytettiin 97,2 % (alitusta 83.594,59 €). Lisäksi henkilökunnan sairauspoissaolot ovat vähentyneet 40 %, verrattuna samaan ajanjaksoon vuosi sitten. Kaustisen varhaiskasvatuksen itse kehittämä SIRU-sijaisjärjestelmä toimii hyvin. Varhaiskasvatuksen kiertävän lastenhoitajan tehtävä ei toteutunut vielä vuonna 2025.

Varhaiskasvatus vastaa kotihoidon tuen, yksityisen hoidon tuen ja varhaiskasvatuksen sähköisen toiminnanohjausjärjestelmän palveluohjauksesta. Varhaiskasvatus toimii yhteistyössä opetuksesta, liikunnasta ja kulttuurista, lastensuojelusta ja muusta perhetyöstä, neuvolatoiminnasta ja muusta terveydenhuollosta vastaavien sekä muiden tarvittavien tahojen kanssa ja osallistuu yhteistyörakenteiden luomiseen.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	163 676	6 500	170 176	188 068	17 892	177 687
Toimintakulut	-2 607 885	0	-2 607 885	-2 610 556	-2 671	-2 648 331
Toimintakate	-2 444 209	6 500	-2 437 709	-2 422 488	15 221	-2 470 645
Poistot ja arvonalentumiset	-224	0	-224	-224	0	-224
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-2 444 433	6 500	-2 437 933	-2 422 712	15 221	-2 470 869

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1
Varhaiskasvatuksen sihteeri	0,6	0,4
Erityisopettaja	1	1
Avustajat	4	5
Kuraattori	0	0
Päiväkodin johtaja	1	1
Päiväkodin apulaisjohtaja	0,5	0,5
Varhaiskasvatuksen opettajat	9,4	7
Varhaiskasvatuksen sosionomit	1,4	2
Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat	20,5	16
Perhepäivähoitajat	7,6	7
Kiertävä varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	0	0
Sissi	0	0,6

Asiakas		
Tavoite	Toteuma	
Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään siten, että ne tukevat perheiden kasvatusvastuuta.		
Toimenpide	Perheet ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen toteutukseen.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Asiakastytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1–5)	3	4,6
Tavoite	Toteuma	
Erityistä tukea tarvitsevat lapset saavat tarvitsemansa tuen varhaiskasvatuksessa.		
Toimenpide	Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki lapselle on riittävää.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Asiakastytyväisyyskyselyn tulos vähintään 3 (1–5)	3	3

Henkilöstö		
Tavoite	Toteuma	
Tiimisopimus		
Toimenpide	Lapsiryhmän henkilöstö/työtiimi on tehnyt tiimisopimuksen. Sopimukseen on kirjattu vastualueet ja varhaiskasvatussuunnitelman toteuttamisen pedagogiset käytänteet sekä kehittämistarpeet toimintavuonna.	
Mittarit	Tavoite	Toteuma
Toteutuu 100 %.	100	100
Tavoite	Toteuma	
Kehityskeskustelut		

Toimenpide	Esimies on pitänyt kehityskeskustelun toimintavuonna tai työntekijä on voinut osallistua ammatillisesti kehittävään vertaisryhmätapaamiseen / ryhmäkehityskeskusteluun.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Toteutuu 90 %.	90	100

Prosessit			
Tavoite			Toteuma
Varhaiskasvatuksen järjestäminen			
Toimenpide	Varhaiskasvatuksen tarjonta vastaa kysyntää ja toteutetaan lakisääteisessä ajassa (kiireellisesti 2 viikkoa tai < 4 kk).		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Toteutuu 95 %.	95	95
Tavoite			Toteuma
Varhaiskasvatussuunnitelma			
Toimenpide	Lapsen henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan varhaiskasvatuksen kaikille lapsille.		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Toteutuu 100 %.	100	100

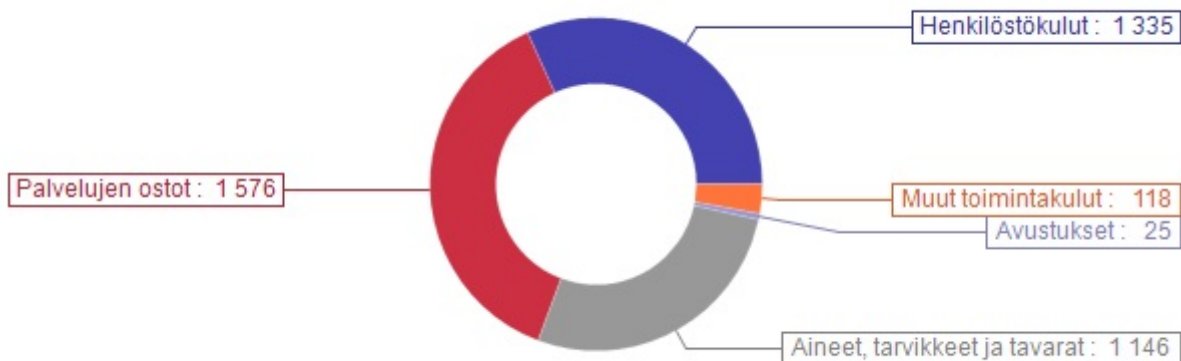
Talous			
Tavoite			Toteuma
Lasten määrä, täyttöaste			
Toimenpide	Hyvä ryhmäsuunnittelu, jossa huomioitu kesken toimintakauden varhaiskasvatukseen tulevat eri ikäiset lapset Perhepäivähoitoryhmät suunnitellaan vähintään neljän lapset ryhmiksi		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Täyttöasteen seuranta, tavoite perhepäivähoidossa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytetty.	85	87
	Täyttöasteen seuranta, tavoite päiväkodissa vähintään 85 % Täyttöaste = kuinka paljon hoitopaikkoja on täytetty.	85	85,7
Tavoite			Toteuma
Hoitopäivien määrä, käyttöaste			
Toimenpide	Perhepäivähoitajien työvapaiden hajauttaminen hyödynnetään vapaita hoitopaikkoja Varhaiskasvatuksen jo olemassa olevan henkilökunnan hyödyntäminen tarpeen mukaan muissa ryhmissä		
Mittarit		Tavoite	Toteuma
	Sijaiskulut mahdollisimman pieneksi □ säästötavoite huomioitu	5	5

TEKNINEN TOIMI

Tekninen johtaja Ilkka Närhi

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	4 693 886	21 000	4 714 886	4 956 206	241 320	4 856 062
Toimintakulut	-3 902 822	0	-3 902 822	-4 199 818	-296 996	-4 370 668
Toimintakate	791 064	21 000	812 064	756 388	-55 676	485 394
Poistot ja arvonalentumiset	-1 639 245	0	-1 639 245	-1 644 699	-5 454	-1 696 982
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-848 181	21 000	-827 181	-888 311	-61 130	-1 211 588

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

Teknisen vastualueen osalta toimintakulut ovat olleet kokonaisuudessaan 3 994 341 € ja toimintatuotot 4 759 884 €. Toimintatuotot ovat olleet yhteensä 116 498 € arvioitua suuremmat ja toimintamenot 272 566 € arvioitua suuremmat. Toimintakate on ollut 765 543 €, 156 068 € arvioitua pienempi. Tilikauden tulos poistojen jälkeen on -881 423 €, noin 145 452 € arvioitua suurempi.

Teknisen toimen suurin kuluerä on kunnan hallinnassa olevien kiinteistöjen ylläpitokulut. Kaavakatujen ja yksityisteiden sekä tie- ja katuvalaistuksen hoitokulut ovat hyvin maltillisia verrattuna teknisen kokonaiskuluihin. Teiden ja katujen valaistuskulut ovat olleet noin 65 000 €, josta sähkön osuus noin 35 000 €. Kaavakatujen hoitokulut ovat olleet noin 80 000 €. Valaistus- sekä kaavakatujen kuluissa mukana myös kunnan oma työ. Yksitysteiden hoitokulut avustuksineen ovat olleet 54 000 €.

Henkilöstökulut ovat olleet noin 187 000 € arvioitua suuremmat, joka johtuu pääosin sijaisuuskuluista, erilliskorvauksista sekä puhdistuspalveluiden henkilöstökuluista, jotka oli alun perin talousarviossa määritetty ostopalveluiden puolelle. Erilliskorvauksia on maksettu noin 74 000 €, käytännössä ylityö- ja varallaolokorvauksia, sekä palkkioita ja näitä ei ole huomioitu talousarviossa. Asia pitää jatkossa huomioida talousarvion laadinnan yhteydessä. Kokonaisuudessaan henkilöstökulut ovat olleet noin 1 178 000 €.

Ostopalveluihin on kulunut noin 1 526 000 €, käytännössä talousarvion mukaisesti. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavarihin on kulunut yhteensä noin 1 149 000 €, josta suurimmat kustannuserät ovat, elintarvikkeet, lämmitys ja sähkö. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kulut ovat olleet noin 29 000 € arvioitua suuremmat.

Kiinteistöjen ylläpitokulut ovat kasvaneet, eikä talousarviossa ole riittävältä osin huomioitu kiinteistöjen huolto ja korjauskuluja. Kulut näkyvät muun muassa koneiden ja laitteiden kustannuksien nousussa. Myös keittiökoneita ja konekalustoa on jouduttu huoltamaan sekä korjaamaan. ICT-palveluiden kustannukset ovat olleet ennakoitua

suuremmat, koska yleisiä ICT-kuluja, kuten eri ohjelmistojen kuluja, on jaettu toimialueille aikaisemmasta poiketen. Asia pitää huomioida jatkossa talousarvion laadinnan yhteydessä. Kuluja on kasvattanut myös kiinteiden urheilulaitteiden tarkastukset kouluilla ja urheilutalolla sekä niiden korjauskustannukset. Tarkastuksia ei ole aikaisemmin tehty.

Energiakuluissa osassa kiinteistöissä lämmityskulut olleet arvioitua suuremmat, käytännössä kaukolämpökulut. Sähköenergia on kustantanut yhteensä noin 350 000 €, joka on myös ollut arvioitu kustannus. Kokonaisuudessaan kiinteistöjen lämmitys on kustantanut noin 344 000 €, josta suurin osa kaukolämmön kustannusta. Kokonaisuudessaan lämmityskulut ovat kuitenkin olleet arvioitua pienemmät.

Vesihuoltolaitoksen osalta jäteveden puhdistuskulut ovat olleet ennakoitua pienemmän, noin 292 000 €. Toimintatuotot ovat olleet noin 450 000 €. Viemäriverkoston ylläpitokulut ovat olleet 85 000 €, joka on ollut arvioitua hieman suurempi. Vesilaitoksen ylläpitokulut sekä talousveden tuotantokulut ovat olleet noin 155 000 €, noin 30 000 € arvioitua suuremmat. Vesihuoltolaitoksen sähkönkulutus on kustantanut noin 48 000 €. Talousveden myyntituotot ovat olleet noin 425 000 €. Toimintakate noin 297 000 €, noin 48 000 € arvioitua suurempi. Vesihuoltolaitoksen tulos poistojen jälkeen on kuitenkin saatu positiiviseksi edellisvuosista poiketen. Vuonna 2024 tulos oli poistojen jälkeen -124 449 € ja vuonna 2025 poistojen jälkeen 50 616 €. Vesihuoltolaitoksen tulee kattaa perittävillä maksuilla juoksevat käyttömenot, poistot sekä uus- ja korjausinvestoinnit.

Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4001 Tekninen hallinto
4002 Kaavoitus
4003 Projektityö/Investoinnit

Toiminta talousarviovuonna

Tekninen hallinto koordinoi ja johtaa teknisen toimialan tehtäväalueiden toimintaa, vastaa toimialan hankintatoimesta, rakennuttamistoiminnoista, kiinteistöistä, kunnallistekniikasta sekä valmisteleo teknisen lautakunnan päätettäväksi tulevat talousarvio- ja muut hallinto- ja johtosäännöissä määritellyt asiat.

Kaavoituksen avulla luodaan edellytykset kunnan strategiselle maankäytölle. Kaavoituksella ohjataan kunnan maankäyttöä sekä luodaan edellytykset omalle sekä yksityisen sektorin asuntotuotannolle, toimitilatuotannolle sekä teollisuuden rakentumiselle.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	1 000	0	1 000	11 480	10 480	753 811
Toimintakulut	-103 708	0	-103 708	-89 675	14 033	-942 009
Toimintakate	-102 708	0	-102 708	-78 195	24 513	-188 198
Poistot ja arvonalentumiset	-9 920	0	-9 920	-14 420	-4 500	-39 543
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-112 628	0	-112 628	-92 615	20 013	-227 740

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,3	0,35
Toimistosihteerit	0,35	0,35
Työpäällikkö	0,2	0,2
YHTEENSÄ	0,85	0,9

Kunnan omistamalle maa-alueelle sijoittuvien tonttien määrän kasvu sekä niiden edelleen luovuttaminen. Kaavoituksella pyritään jatkossa toteuttamaan paremmin strategiaa siten, että kunnan tarjoamat asuintontit ovat houkuttelevimpia asuinrakentamiseen ja vastaavat paremmin asiakkaiden odotuksia asuintonteista. Teollisuustonttien houkuttelevuutta pyritään myös parantamaan työpaikkojen kasvattamiseksi kunnassa.

Vapaiden tonttien osalta huomioitu koko tonttivaranto vaikka kaikille tonteille ei vielä ole kunnallistekniikkaa.

Mittari	TP2024	TP2025
Omakotitalotontit (kpl)	42	42
Rivitalotontit (kpl)	0	0
Asuinpientalotontit (kpl)	3	3
Kerrostalotontit (kpl)	1	1
Liiketontit (kpl)	1	1
Teollisuustontit (kpl)	17	17

Jätehuolto

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5681 Jätehuolto & hyötykäyttöasema Kruupakka

Toiminta talousarviovuonna

Kunnallisen jätehuollon tuottaminen. Palvelun tuottamisesta vastaa Ekorosk Oy. Kustannuspaikalle on kohdistettu myös maankaatopaikan kustannuksia

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 000	0	-1 000	-306	694	-932
Toimintakate	-1 000	0	-1 000	-306	694	-932
Poistot ja arvonalentumiset	-4 939	0	-4 939	-4 939	0	-4 939
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-5 939	0	-5 939	-5 245	694	-5 871

Liikenneväylät

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4009 Kaavateiden kunnossapito

4010 Tievalaistus

4011 Yksityistiet (avustaminen)

6004 Hulevesiverkosto

Toiminta talousarviovuonna

Liikenneväylien ylläpito, korjaus sekä rakentaminen toteutetaan ostopalveluna sekä osittain omana työnä.

Merkittävimmät kuluerät muodostuvat kaava- ja yksityisteiden talvikunnossapidosta sekä katuvalaistuksen sähkönkulutuksesta. Lisäksi hulevesiverkoston ylläpidosta aiheutuu kuluja. Kaavakatuja ja yksityisteiden talvihoitokulut vaihtelevat vuosittain riippuen keliolosuhteista ja valaistuksen sähkön hinnasta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	1 908	1 908	1 789
Toimintakulut	-273 716	0	-273 716	-214 143	59 573	-227 485
Toimintakate	-273 716	0	-273 716	-212 235	61 481	-225 697
Poistot ja arvonalentumiset	-213 192	0	-213 192	-224 571	-11 379	-230 196
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-486 908	0	-486 908	-436 806	50 102	-455 893

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,15	0,15
Työpäällikkö	0,1	0,05
Toimistosihteeri	0,05	0,05
Kiinteistönhoitajat	0,4	0,2
Vesihuollon työntekijät	0,4	0,05
YHTEENSÄ	1,1	0,5

Kaavakatu- ja yksityisteiden talvihoitokulut olivat maltillisia osittain johtuen loppuvuoden leutoudesta ja vähälumisyydestä. Asukasta kohden ylläpitokuluihin vaikuttaa kunnan asukasmäärä. Katu- ja tievalaistuksen sähkösäilytys noin 35 000 €.

Mittari	TP2024	TP2025
Kaavatiet, ylläpitokulut €/asukas	16,23	18,14
Yksityistiet, ylläpito €/asukas	23,6	13,15
Tievalaistus, ylläpitokulut €/asukas	12,3	16,03

Puistot ja yleiset alueet

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

4007 Parkkipaikat (lukio-päiväkoti, kunnantöimistö)
 4012 Urheilu ja ulkoilualaueet, leikkikentät
 4013 Maakuntaviesti

Toiminta talousarviovuonna

Tavoitteena on ylläpitää viihtyisät puistot ja yleiset alueet sekä liikuntapaikat sellaisina, että ne aktivoivat kuntalaisia sekä turisteja. Puistojen ja yleisten alueiden sekä ulkoilualaueiden kunnossapidosta vastaa ulkoalueidenhoitajat. Lisäksi myös muu teknisen toimen henkilökunta ylläpitää myös puistoja ja yleisiä alueita. Toimintakulujen kasvu koostuu henkilöstökuluista, energiakuluista sekä korjaus- ja huoltokuluista.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	1 000	0	1 000	7 106	6 106	525
Toimintakulut	-102 548	0	-102 548	-117 982	-15 434	-102 068
Toimintakate	-101 548	0	-101 548	-110 876	-9 328	-101 543
Puistot ja arvonalentumiset	-101 835	0	-101 835	-131 397	-29 562	-129 200
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-203 383	0	-203 383	-242 273	-38 890	-230 743

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,05	0,1
Työpäällikkö	0,15	0,1
Kiinteistönhoitajat	0,1	0,1
Ulkoalueiden hoitajat	1,95	1,9
Vesihuollon työntekijät	0,15	0,05
YHTEENSÄ	2,4	2,25

Ruokahuolto

Keittiöpäällikön sijainen Katri Pantsu

Toiminta talousarviovuonna

Kouluruokailu on opetussuunnitelman mukaista opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevaa toimintaa. Julkinen ruokapalvelu voi tukea lähialueen ruokatuotantoa, luoda työllisyyttä ja olla keskeinen osa suomalaisten ruokaturvaa ja kestävää kehitystä. Hyvä ravitsemus edistää terveyttä, toimintakykyä ja elämänlaatua. Toimintakulujen kasvu koostuu pääosin henkilöstökuluista, käytännössä sijaisuusjärjestelyistä sekä kuljetuskuluista.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	722 177	5 000	727 177	740 826	13 649	749 961
Toimintakulut	-796 366	0	-796 366	-850 589	-54 223	-813 237
Toimintakate	-74 189	5 000	-69 189	-109 763	-40 574	-63 276
Poistot ja arvonalentumiset	-28 340	0	-28 340	-28 261	79	-29 328
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-102 529	5 000	-97 529	-138 024	-40 495	-92 604

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Ruoka- ja puhdistuspalvelupäällikkö	1	0
Keittiöpäällikkö	1	0,6
Vastaava kokki	1	1
Kokki	6	7,4
YHTEENSÄ	9	9

Keskuskeittiö

Keittiöpäällikön sijainen Katri Pantsu

4020 Keskuskeittiö

Toiminta talousarviovuonna

Toiminta on ollut kustannustehokasta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	642 177	5 000	647 177	671 766	24 589	665 093
Toimintakulut	-613 837	0	-613 837	-645 910	-32 073	-636 107
Toimintakate	28 340	5 000	33 340	25 856	-7 484	28 986
Poistot ja arvonalentumiset	-28 340	0	-28 340	-27 837	503	-28 986
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	0	5 000	5 000	-1 981	-6 981	0

Kotiin kuljetettavat ateriat

Keittiöpäällikön sijainen Katri Pantsu

4025 Kotiin kuljetettavat ateriat

Toiminta talousarviovuonna

Ikäihmisten kotiateriatoiminta on toteutettu suunnitellun mukaisesti. Toiminta ei voitollista, koska toiminta on avustusluonteista. Toimintatuottoihin vaikuttaa tilattujen aterioiden määrä. Toimintakuluissa on kasvua henkilöstökulujen sekä kuljetuskulujen osalta.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	80 000	0	80 000	69 059	-10 941	84 868
Toimintakulut	-182 529	0	-182 529	-204 678	-22 149	-177 130
Toimintakate	-102 529	0	-102 529	-135 619	-33 090	-92 262
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-424	-424	-342
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-102 529	0	-102 529	-136 043	-33 514	-92 604

Toimitilapalvelut

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

5611 Kunnanvirasto
 5622 Vanhan Kinon kiinteistö
 5623 Palvelutalo Iltarusko
 5625 Toimintakeskus EKE
 5627 Toimintakeskus Markkula
 5628 Päiväkotikoti Pajala
 5632 Järvelän koulu
 5633 Kirkonkylän ala-aste
 5634 Köyhäjoen koulu
 5635 Puumalan koulu
 5638 Yläaste

5662 Liik. paikkojen kuulutt. ja varasto
 5670 Kirjasto, 5670 yhd. 5611 (1.1.2019)
 5680 Vesilaitoksen varasto
 5682 Paloasema
 5683 Kunnan varikko
 5691 Keltainen talo: 4H
 5728 Omenapuu ent. Pitkä-Jussi, Einontie 5

Vuokralle annetut liikeyhdykset
 5690 Vanha kunnantalo
 5692 Kanteleverstas

5650 Musiikkilukio
5661 Urheilutalo

5693 Pajalan palvelukeskus

Toiminta talousarviovuonna

Toimitilapalveluilla tuotetaan toimitilat omalle ja kuntayhtymien palvelutuotannolle. Ulkoistettuja siivouspalveluita ollaan siirtämässä takaisin omaksi työksi. Kiinteistönhoito tehdään omana työnä. Vartiointi on ulkoistettu. Useassa kiinteistöissä energiakulut ovat olleet arvioitua suuremmat. Toimintakulujen kasvu koostuu pääosin kiinteistöjen kunnossapitokuluista, lämmityskuluista ja puhtaanapitokuluista sekä henkilöstökuluista. Kiinteistöjen osalta ylläpitokuluja ei kaikilta osin ole pystytty budjetoimaan riittävästi.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	2 699 950	0	2 699 950	2 911 651	211 701	3 039 063
Toimintakulut	-1 643 346	0	-1 643 346	-1 957 002	-313 656	-2 066 307
Toimintakate	1 056 604	0	1 056 604	954 649	-101 955	972 756
Poistot ja arvonalentumiset	-947 976	0	-947 976	-980 118	-32 142	-959 496
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	108 628	0	108 628	-25 468	-134 096	13 260

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,15	0,1
Työpäällikkö	0,55	0,5
Kiinteistönhoitajat	3,5	3,5
Ulkoalueiden hoitajat	0,05	0,05
Vahtimestari	1	0,95
Laitoshuoltajat	3	6
Vesihuollon työntekijät	0,5	0,35
Vesilaitoksen hoitaja		0,2
YHTEENSÄ	8,75	11,65

Mittari	TP2024	TP2025
Ylläpitokulut €/m ² /kk	4,23	4,35
Sisäinen vuokra €/m ² /kk	6,73	6,79
Ulkoinen vuokra €/m ² /kk	8,36	8,38
Kokonaiskulut €/asukas	335	351

Kiinteistöjen tukipalvelut

Tekninen johtaja Ilkka Närhi

6010 Traktorityö

6011 Transitit

6012 Rakennukset (kunnan omistamat)

6013 Kiinteistöjen hoitajat

Toiminta talousarviovuonna

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	277 752	0	277 752	336 668	58 916	372 393
Toimintakulut	-249 809	0	-249 809	-271 559	-21 750	-336 187
Toimintakate	27 943	0	27 943	65 109	37 166	36 206
Poistot ja arvonalentumiset	-28 145	0	-28 145	-47 699	-19 554	-28 987
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-202	0	-202	17 410	17 612	7 219

Vuokrauspalvelut

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

Vuokralle annetut asuinhuoneistot
 5711 Musiikkilukion asuntola
 5712 Kuortintila, Laaksokuja
 5714 Aravatalo Rivilä
 5717 Siskontila, Laaksokuja
 5723 Asunto-osakkeet Pajalanmäki, Reijonportti
 5748 Pajalan rivitalo, Pajalantie 3

Vuokralle annetut alueet
 6008 Vuokralle annetut asuntotontit

Toiminta talousarviovuonna

Vuokrauspalveluissa ovat ns. ei omaan palveluntuotantoon liittyvät rakennukset kuten asunnot ja muut liike- ja teollisuustilat. Palvelun tarvitsema henkilöstö on ilmoitettu toimitilapalveluiden kohdassa. Pajalan rivitalo on tarkoitus purkaa, eikä ole enää vuokrattuna asuinkäyttöön. Kiinteistöjen ylläpitokulut on arvioitu riittäviksi, eikä ole ollut yllättäviä huolto- tai korjaustarpeita, jotka olisivat lisänneet kiinteistöjen ylläpitokuluja.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	133 000	0	133 000	141 339	8 339	139 721
Toimintakulut	-110 339	0	-110 339	-89 009	21 330	-94 184
Toimintakate	22 661	0	22 661	52 330	29 669	45 538
Poistot ja arvonalentumiset	-91 851	0	-91 851	-25 789	66 062	-91 579
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-69 190	0	-69 190	26 541	95 731	-46 042

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,1	0,1
Työpäällikkö	0,1	0,1
Kiinteistönhoitajat	0,45	0,2
Vesihuollon työntekijät	0,1	0,05
Vahtimestari	0,05	0,05
Vesilaitoksen hoitaja		0,1
YHTEENSÄ	0,8	0,6

Laskennassa huomioitu vain käytössä olevat kiinteistöt. Tonttivuokria ei ole huomioitu.

Mittari	TP2024	TP2025
Ylläpitokulut €/m ²	3,84	3,36
Ulkoinen vuokra €/m ²	5,39	5,77
Kokonaiskulut €/asukas	19,41	17,19

Vesihuolto

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6001 Vesilaitos
6002 Jätevesihuolto (KVT-Vesihuolto)
6003 Viemäriverkosto
6006 Vesihuollon hoitajat

Toiminta talousarviovuonna

Vesilaitos tuottaa käyttöveden kunnan vesijohtoverkoston tarpeisiin. KVT Vesihuolto Oy suorittaa jätevesien puhdistuksen. Hulevesiverkosto kuuluu kirjanpidollisesti kunnallistekniikkaan, eikä vesihuollon alle. Toimintatuottoja on tullut arvioitua enemmän. Jäteveden puhdistuksen kulut olivat arvioitua pienemmät. Toisaalta myös jäteveden maksutuotot olivat pienemmät. Henkilöstökulut olivat arvioitua suuremmat.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	912 259	16 000	928 259	940 293	12 034	811 929
Toimintakulut	-660 307	0	-660 307	-657 455	2 852	-699 487
Toimintakate	251 952	16 000	267 952	282 839	14 887	112 442
Poistot ja arvonalentumiset	-236 052	0	-236 052	-230 695	5 357	-236 890
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	15 900	16 000	31 900	52 144	20 244	-124 449

Vesihuollon mittareina käytetään pumpattua vesimäärää ja vuotokerrointa sekä käsiteltyä jätevesimäärää ja vuotokerrointa. Vuotokertoimet kuvaavat osittain verkoston teknistä kuntoa ts. paljonko vettä vuotaa verkostosta. Toisaalta vuotokerroin kertoo myös vesimittareiden epätarkkuudesta sekä niiden teknisestä kunnosta. Jätevesiverkoston vuotokerroin kertoo niin ikään verkoston teknisestä kunnosta, mutta myös siitä, paljonko viemäriin kuulumattomia vesiä kuten esim. sade- ja salaojavesiä johdatetaan viemäriin.

Puhdasvesikulutusposteita on 1 820 ja jätevesikulutusposteita on 1 030.

Mittari	TP2024	TP2025
Pumpattu talousvesi m ³	300 157	302 740
Laskutettu talousvesi m ³	286 080	278 396
Vuoto %	4,7	8,74
Käsitelty jätevesi m ³	161 964	144 695
Laskutettu jätevesi m ³	123 686	127 308
Vuoto %	23,6	13,65
Talovesimaksu €/m ³	1,09	1,27
Jätevesimaksu €/m ³	2,7	3,11

Maa- ja metsätilat

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6005 Maa- ja metsätilat

Toiminta talousarviovuonna

Maa- ja metsätilojen hallinnalla pyritään säilyttämään tilojen arvo sekä tuotto metsänhoitosuunnitelman mukaisesti. Osa puun myyntituloista siirtyivät vuodelle 2026, mikä näkyy tuotoissa.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	153 000	0	153 000	121 224	-31 776	29 671
Toimintakulut	-18 445	0	-18 445	-21 997	-3 552	-24 354
Toimintakate	134 555	0	134 555	99 227	-35 328	5 317
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	134 555	0	134 555	99 227	-35 328	5 317

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Tekninen johtaja	0,05	0,05
Ulkoalueiden hoitajat	0,05	0,05
YHTEENSÄ	0,1	0,1

Muu toiminta

Tilivelvollinen tekninen johtaja Ilkka Närhi

6009 Muu liiketoiminta

Toiminta talousarviovuonna

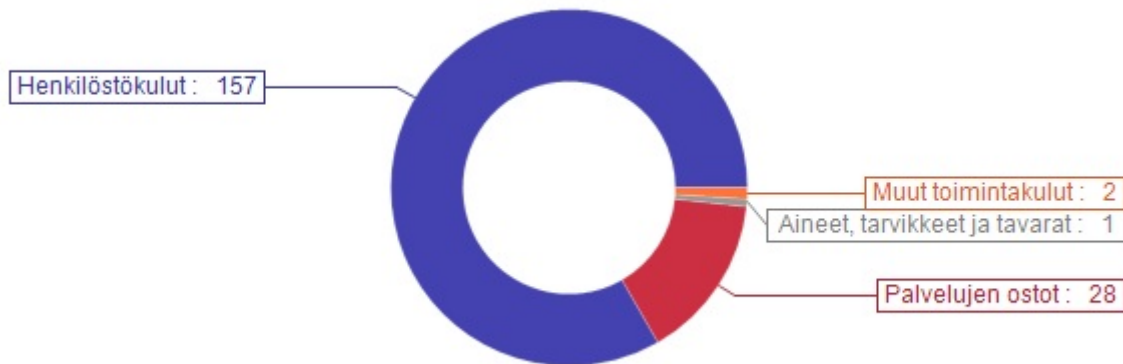
Löytöeläinpalvelu.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-12 000	0	-12 000	-13 229	-1 229	-10 131
Toimintakate	-12 000	0	-12 000	-13 229	-1 229	-10 131
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-12 000	0	-12 000	-13 229	-1 229	-10 131

Ympäristölautakunta

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	71 500	0	71 500	80 380	8 880	79 552
Toimintakulut	-181 047	0	-181 047	-188 431	-7 384	-203 711
Toimintakate	-109 547	0	-109 547	-108 052	1 495	-124 158
Poistot ja arvonalentumiset	-5 140	0	-5 140	-4 509	631	-5 139
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-114 687	0	-114 687	-112 560	2 127	-129 297

Toimintakulujen jakauma (1 000 €)

Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen rakennustarkastaja Timo Maaranen

4004 Rakennusvalvontapalvelut

Toiminta talousarviovuonna

Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	41 000	0	41 000	51 534	10 534	33 811
Toimintakulut	-81 972	0	-81 972	-100 829	-18 857	-80 009
Toimintakate	-40 972	0	-40 972	-49 295	-8 323	-46 198
Poistot ja arvonalentumiset	-1 990	0	-1 990	-1 989	1	-1 989
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-42 962	0	-42 962	-51 284	-8 322	-48 187

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Rakennustarkastaja	0,95	0,95
Toimistosihteeri	0,2	0,2

Asuinhuoneistojen aloitukset vuodesta 2020 alkaen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Rivitalohuoneistoja	20	0	0	1	15	0
Kerrostalo huoneistoja	10	0	0	1	19	0
Paritalohuoneistoja	0	0	0	1	2	1
Omakotitaloja	6	10	4	4	2	2
Muita huoneistoja	10	3	1		0	0
Yht. huoneistoja aloitettu	46	13	5	7	38	3

Ympäristön huolto

Tilivelvollinen ympäristötarkastaja Pia-Lena Närhi

4006 Ympäristönsuojelu

Toiminta talousarviovuonna

Ympäristövalvonta edistää, opastaa ja valvoo viihtyisää ja laadukasta ympäristöä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Vuonna 2025 lopulla Kaustisen kunnassa on ympäristövalvonnan piirissä 63 valvontakohdetta, mikä on 31 valvontakohdetta vähemmän kuin vuonna 2024. Valvontakohteiden määrän laskuun on vaikuttanut mm. lintuinfluenssa, joka on sulkenut turkistarhoja.

Valvontakäynteissä ei päästy tavoitteisiin (20 valvontakäyntiä). Suoritettua 10 valvontakäyntiä edellyttivät osalta useampia käyntejä. Mukana on myös ns. lopputarkastuksia, joita on tehty toiminnan loputtua. Lausuntoja on annettu vuoden aikana 13 kpl.

Ulkoiset ja sisäiset	Alkuperäinen talousarvio 2025	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama 2025	TP 2024
Toimintatuotot	30 500	0	30 500	28 846	-1 654	45 741
Toimintakulut	-99 075	0	-99 075	-87 602	11 473	-123 702
Toimintakate	-68 575	0	-68 575	-58 757	9 818	-77 961
Poistot ja arvonalentumiset	-3 150	0	-3 150	-2 519	631	-3 149
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-71 725	0	-71 725	-61 276	10 449	-81 110

Henkilöstö	TP2024	TP2025
Ympäristötarkastaja	2	1

2.2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

Ulkoinen/sisäinen	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama
Toimintatuotot	5 868 354	140 000	6 008 354	6 403 550	395 196
Myyntituotot	2 802 650	0	2 802 650	2 996 946	194 296
Maksutuotot	274 602	0	274 602	179 562	-95 040
Tuet ja avustukset	169 504	140 000	309 504	346 370	36 866
Vuokratuotot	2 588 698	0	2 588 698	2 685 036	96 338
Muut tuotot	32 900	0	32 900	195 637	162 737
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-18 061 784	-43 250	-18 105 034	-18 768 818	-663 784
Henkilöstökulut	-9 156 485	0	-9 156 485	-9 587 581	-431 096
Palvelujen ostot	-4 954 981	-43 250	-4 998 231	-4 970 526	27 705
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 382 696	0	-1 382 696	-1 387 043	-4 347
Avustukset	-634 000	0	-634 000	-695 903	-61 903
Vuokratulot	-1 876 732	0	-1 876 732	-2 005 688	-128 956
Muut kulut	-56 890	0	-56 890	-122 076	-65 186
Toimintakate	-12 193 430	96 750	-12 096 680	-12 365 267	-268 587
Verotulot	9 326 000	180 000	9 506 000	9 473 148	-32 852
Valtionosuudet	5 617 732	500 000	6 117 732	6 090 660	-27 072
Rahoitustuotot ja -kulut	-964 000	100 000	-864 000	-504 508	359 492
Korkotuotot	0	0	0	27 575	27 575
Muut rahoitustuotot	21 000	0	21 000	67 550	46 550
Korkokulut	-980 000	100 000	-880 000	-592 898	287 102
Muut rahoituskulut	-5 000	0	-5 000	-6 735	-1 735
Vuosikate	1 786 302	876 750	2 663 052	2 694 033	30 981
Poistot ja arvonalentumiset	-1 697 912	0	-1 697 912	-1 710 651	-12 739
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 697 912	0	-1 697 912	-1 710 651	-12 739
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Satunnaiset kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	88 390	876 750	965 140	983 382	18 242
Poistoeron lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Varausten lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Rahastojen lisäys(+) tai vähennys(-)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	88 390	876 750	965 140	983 382	18 242

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama
Verotulot	9 326 000	180 000	9 506 000	9 473 148	-32 852
Kunnan tulovero	7 433 000	0	7 433 000	7 403 509	-29 491
Kiinteistövero	1 240 000	100 000	1 340 000	1 320 463	-19 537
Osuus yhteisöveron tuotosta	653 000	80 000	733 000	749 176	16 176
Muut verotulot	0	0	0	0	0

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama
Valtionosuudet	5 617 732	500 000	6 117 732	6 090 660	-27 072
Peruspalvelujen valtionosuus	2 060 693	0	2 060 693	2 080 556	19 863
Harkinnanvarainen valtionavustus	0	0	0	0	0
Opetus- ja kulttuuritoimen v-os	782 001	500 000	1 282 001	1 274 704	-7 297
Verotulojen menetysten korvaus	542 031	0	542 031	513 499	-28 532

2.2.3 Investointien toteutuminen

Ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama %
Kunnanviraston ohjelmisto- ja laitehankinnat					
INVESTOINNIT	-48 565,00	0,00	-48 565,00	-50 252,26	3,5 %
Investointimenot	-48 565,00	0,00	-48 565,00	-50 252,26	3,5 %
Maa- ja metsäalueet					
INVESTOINNIT	-100 000,00	0,00	-100 000,00	28 000,00	-128,0 %
Investointimenot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	0,00	-100,0 %
Investointitulot	0,00	0,00	0,00	28 000,00	0,0 %
Käyttöomaisuusarvopaperit					
INVESTOINNIT	0,00	0,00	0,00	422,06	0,0 %
Investointimenot	0,00	0,00	0,00	-1 857,00	0,0 %
Investointitulot	0,00	0,00	0,00	2 279,06	0,0 %
Rakennusten kunnossapito					
INVESTOINNIT	-390 000,00	0,00	-390 000,00	-286 122,20	-26,6 %
Investointimenot	-390 000,00	0,00	-390 000,00	-286 122,20	-26,6 %
Vesi- ja viemärilaitos					
INVESTOINNIT	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-117 839,29	17,8 %
Investointimenot	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-117 839,29	17,8 %
Kiinteät rakenteet, puistot, kadut, ym.					
INVESTOINNIT	-175 000,00	0,00	-175 000,00	-183 335,37	4,8 %
Investointimenot	-175 000,00	0,00	-175 000,00	-193 335,37	10,5 %
Investointitulot	0,00	0,00	0,00	10 000,00	0,0 %
Koneet ja kalusto					
INVESTOINNIT	-114 900,00	0,00	-114 900,00	-118 039,20	2,7 %
Investointimenot	-114 900,00	0,00	-114 900,00	-118 039,20	2,7 %

Ulkoinen	Alkuperäinen talousarvio 2025	TA-muutokset	TA muutosten jälkeen	Toteuma 2025	Poikkeama %
INVESTOINNIT	-928 465	0	-928 465	-727 166	-21,7 %
Investointimenot	-928 465	0	-928 465	-767 445	-17,3 %
Investointitulot	0	0	0	40 279	0,0 %

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen

#	2025	2024
	1 000,00 €	1 000,00 €
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2694	1576
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-7
Toiminnan rahavirta	2 694	1 569
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-767	-1473
Rahoitusosuudet investointeihin	10	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	30	15
Investointien rahavirta	-727	-1458
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 967	111
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-289	-739
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3940	1137
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4947	-3006
Lyhytaikaisten lainojen muutos	404	-358
Lainakannan muutokset	-603	-2 227
Muut maksuvalmiuden muutokset	59	210
Rahoitustoiminnan rahavirta	-833	-2756
Rahavarojen muutos	1135	-2 645
Rahavarat 31.12.	65	68
Rahavarat 1.1.	-1069	2713
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja inv. rahavirran kertymä 5 v, €	1 044	614
Investointien tulorahoitus %	351,04	107,01
Lainanhoitokate	0,59	0,64
Kassan riittävyys, pv	1,07	1,15
Asukasmäärä	4075	4116

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO TALOUSARVIOMÄÄRÄRAHOJEN TOTEUTUMISESTA 2025 ulk. + sis. Ilman poistoja, projektit mukana

Toimielin	Määrärahat, ulk.+sis. menot					Määrärahat, ulk.+sis. tulot				
	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus/Yleishallinto										
Yleinen hallinto	-2 612 165	-21 000	-2 633 165	-2 666 093	32 928	85 799	0	85 799	181 099	-95 300
Yhteensä	-2 612 165	-21 000	-2 633 165	-2 666 093	32 928	85 799	0	85 799	181 099	-95 300
Sivistys Itk										
sivist. ja varh.kasv.hallinto	-270 780	0	-270 780	-233 703	-37 077	273 553	0	273 553	244 122	29 431
Hyvinvoinnin edistäminen	-38 085	0	-38 085	-17 905	-20 180	0	0	0	0	0
Peruskoulu	-5 478 242	0	-5 478 242	-5 784 801	306 559	490 280	35000	525 280	581 387	-56 107
Esiopetus	-355 714	0	-355 714	-327 625	-28 089	0	0	0	0	0
Lukio	-1 905 234	0	-1 905 234	-1 917 254	12 020	21 000	0	21 000	46 339	-25 339
Muu opetustoimi	-113 236	-22 250	-135 486	-138 032	2 546	0	0	0	0	0
Kirjasto	-284 180	0	-284 180	-266 957	-17 223	5 295	3500	8 795	10 353	-1 558
Liikunta ja ulkoilu	-294 089	0	-294 089	-282 714	-11 375	105 956	22500	128 456	62 736	65 720
Nuorisotyö	-171 031	0	-171 031	-188 939	17 908	80 200	7500	87 700	91 218	-3 518
Kulttuuritoiminta	-107 595	0	-107 595	-214 877	107 282	27 983	44000	71 983	122 894	-50 911
Lasten päivähoito	-2 528 611	0	-2 528 611	-2 529 670	1 059	84 402	6500	90 902	107 197	-16 295
Yhteensä	-11 546 797	-22 250	-11 569 047	-11 902 477	333 430	1 088 669	119 000	1 207 669	1 266 246	-58 577
Tekninen Itk										
Yhdyskuntasuunnittelu	-284 755	0	-284 755	-278 106	-6 649	72 500	0	72 500	91 860	-19 360
Liikenneväylät, yl.alueet	-376 264	0	-376 264	-332 125	-44 139	1 000	0	1 000	9 014	-8 014
Ruokahuolto	-796 366	0	-796 366	-850 589	54 223	722 177	5000	727 177	740 826	-13 649
Toimitilapalvelut	-1 754 685	0	-1 754 685	-2 046 317	291 632	2 812 950	0	2 812 950	3 032 989	-220 039
Vesihuolto	-660 307	0	-660 307	-657 455	-2 852	912 259	16000	928 259	940 293	-12 034
Maa- ja metsätilat	-18 445	0	-18 445	-21 997	3 552	153 000	0	153 000	121 224	31 776
Muu liiketoiminta	-12 000	0	-12 000	-13 229	1 229	20 000	0	20 000	20 000	0
Yhteensä	-3 902 822	0	-3 902 822	-4 199 818	296 996	4 693 886	21 000	4 714 886	4 956 206	-241 320
Käyttötalous yhteensä	-18 061 784	-43 250	-18 105 034	-18 768 388	663 354	5 868 354	140 000	6 008 354	6 403 551	-395 197

YHTEENVETO TULOTOTEUMASTA, ulkoiset tulot, projektit mukana

Toimielin	Tuloarviot				
	Talousarvio määrärahat	Ta-muutos	Ta muutoksen jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnanhallitus/Yleishallinto					
Yleinen hallinto	83 000	0	83 000	169 744	-86 744
Yhteensä	83 000	0	83 000	169 744	-86 744
Sivistystoimen Itk					
Peruskoulut	490 280	35000	525 280	581 387	-56 107
Esiopetus	0	0	0	0	0
Lukio	21 000	0	21 000	46 339	-25 339
Muu opetustoimi	0	0	0	0	0
Kirjasto	5 295	3500	8 795	10 353	-1 558
Liikunta ja ulkoilu	31 675	22500	54 175	51 473	2 702
Nuorisotyö	80 200	7500	87 700	91 218	-3 518
Kulttuuritoiminta	27 983	44000	71 983	122 894	-50 911
Lasten päivähoito	84 402	6500	90 902	107 197	-16 295
Yhteensä	740 835	119 000	859 835	1 010 861	-151 026
Tekninen Itk					
Yhdyskuntasuunnittelu	72 500	0	72 500	90 912	-18 412
Liikenneväylät, yl.alueet	1 000	0	1 000	9 014	-8 014
Ruokahuolto	96 500	0	96 500	101 150	-4 650
Toimitilapalvelut	885 715	0	885 715	896 578	-10 863
Vesihuolto	870 000	16000	886 000	912 590	-26 590
Maa- ja metsätilat	153 000	0	153 000	121 224	31 776
Muu liiketoiminta	0	0	0	0	0
Yhteensä	2 078 715	16 000	2 094 715	2 131 469	-36 754
Käyttötalous yhteensä	2 902 550	135 000	3 037 550	3 312 074	-274 524

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tuloslaskelma

Kunnan tuloslaskelma, ulkoinen €

	2025	2024
Toimintatuotot	3 314 234,45	2 832 083,04
Myyntituotot	1 702 355,17	1 389 538,81
Maksutuotot	179 561,97	130 905,49
Tuet ja avustukset	346 369,51	310 303,08
Muut toimintatuotot	1 085 947,80	1 001 335,66
Toimintakulut	-15 679 501,85	-15 251 295,47
Henkilöstökulut	-9 587 581,21	-9 222 055,01
Palkat ja palkkiot	-7 772 262,35	-7 470 909,49
Henkilösivukulut	-1 815 318,86	-1 751 145,52
Eläkekulut	-1 560 851,95	-1 528 506,42
Muut henkilösivukulut	-254 466,91	-222 639,10
Palvelujen ostot	-3 695 158,33	-3 610 070,73
Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-350 896,46	-330 814,83
Muiden palvelujen ostot	-3 344 261,87	-3 279 255,90
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 367 820,18	-1 498 885,46
Avustukset	-695 903,49	-576 867,47
Muut toimintakulut	-333 038,64	-343 416,80
Vuokrakulut	-210 962,28	-201 746,17
Toimintakate	-12 365 267,40	-12 419 212,43
Verotulot	9 473 148,37	9 226 521,58
Valtionosuudet	6 090 660,00	5 702 793,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-504 507,62	-933 388,00
Korkotuotot	27 574,97	11 825,69
Muut rahoitustuotot	67 550,14	73 501,57
Korkokulut	-592 897,84	-1 012 924,36
Muut rahoituskulut	-6 734,89	-5 790,90
Vuosikate	2 694 033,35	1 576 714,15
Poistot ja arvonalentumiset	-1 710 651,13	-1 736 036,31
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 710 651,13	-1 736 036,31
Tilikauden tulos	983 382,22	-159 322,16
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	983 382,22	-159 322,16

3.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 694 033,35	1 576 714,15
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	-7 491,37
Toiminnan rahavirta yhteensä	2 694 033,35	1 569 222,78
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-767 445,32	-1 473 450,27
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10 000,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	30 279,06	15 428,06
Investointien rahavirta yhteensä	-727 166,26	-1 458 022,21
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 966 867,09	111 200,57
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-370 726,63	-800 000,00
Antolainasaamisten vähennys	82 159,05	60 667,07
Antolainauksen muutokset yhteensä	-288 567,58	-739 332,93
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 939 722,78	1 137 083,17
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 946 535,72	-3 006 125,48
Lyhytaikaisten lainojen muutos	404 197,20	-357 880,00
Lainakannan muutokset yhteensä	-602 615,74	-2 226 922,31
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-22 232,04	-2 456,36
Vaihto-omaisuuden muutos	-5 056,22	3 643,06
Saamisten muutos	-53 041,05	350 175,32
Korottomien velkojen muutos	139 468,25	-141 487,08
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	59 138,94	209 874,94
Rahoituksen rahavirta yhteensä	-832 044,38	-2 756 380,30
Rahavarojen muutos	1 134 822,71	-2 645 179,73
Rahavarojen muutos taseessa		
Rahavarat 31.12.	65 375,29	67 635,75
Rahavarat 1.1.	-1 069 447,42	2 712 815,48

3.3 Tase

KUNNAN TASE

VASTAAVAA, €	Tase 2025	Tase 2024
A PYSYVÄT VASTAAVAT	42 998 193,51	43 981 678,38
I Aineettomat hyödykkeet	171 894,28	128 873,17
1. Aineettomat oikeudet	2 140,87	2 140,87
2. Muut pitkävaikutteiset menot	169 753,41	126 732,30
II Aineelliset hyödykkeet	33 460 996,51	34 511 228,62
1. Maa- ja vesialueet (sis. arvonkorotukset)	2 346 574,49	2 398 722,68
2. Rakennukset	25 594 408,31	26 277 397,45
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 727 637,23	5 068 230,08
4. Koneet ja kalusto	395 413,91	369 915,84
5. Muut aineelliset hyödykkeet	396 962,57	396 962,57
III Sijoitukset	9 365 302,72	9 341 576,59
1. Osakkeet ja osuudet	8 897 979,47	8 874 253,34
4. Muut saamiset	467 323,25	467 323,25
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	19 195,39	19 195,39
2. Lahjoitusrahastojen varat	19 195,39	19 195,39
3. Muut toimeksiantojen varat	0,00	0,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 721 773,20	2 377 368,81
I Vaihto-omaisuus	40 779,16	35 722,94
1. Aineet ja tarvikkeet	40 779,16	35 722,94
II Saamiset	2 615 618,75	2 274 010,12
Pitkäaikaiset saamiset	1 771 327,99	1 482 760,41
2. Lainasaamiset	1 771 327,99	1 482 760,41
Lyhytaikaiset saamiset	844 290,76	791 249,71
1. Myyntisaamiset	467 175,87	314 765,06
3. Muut saamiset	51 322,29	56 051,91
4. Siirtosaamiset	325 792,60	420 432,74
IV Rahat ja pankkisaamiset	65 375,29	67 635,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	45 739 162,10	46 378 242,58
VASTATTAVAA, €	Tase 2025	Tase 2024
A OMA PÄÄOMA	13 116 450,11	12 133 067,89
I Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 742 599,50	2 901 921,66
V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	983 382,22	-159 322,16
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	102 506,66	124 738,70
1. Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	98 641,14	121 184,37
3. Muut toimeksiantojen pääomat	3 865,52	3 554,33
E VIERAS PÄÄOMA	32 520 205,33	34 120 435,99
I Pitkäaikainen	23 749 913,58	25 897 195,55
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	22 770 711,74	24 914 607,85
5. Saadut ennakot	22 225,41	24 003,47
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	956 976,43	958 584,23
II Lyhytaikainen	8 770 291,75	8 223 240,44
1. Joukkovelkakirjalainat	4 020 000,00	3 300 000,00
2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 690 322,68	3 006 125,48
5. Saadut ennakot	138 376,33	125 645,45
6. Ostovelat	720 848,85	655 804,69
7. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	198 065,77	166 497,92
8. Siirtovelat	1 002 678,12	969 166,90
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	45 739 162,10	46 378 242,58

3.4 Konsernilaskelmat

Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2025	Vuosi 2024
Toimintatuotot/ tulot	12 051 732,53	11 796 494,14
Toimintakulut	-24 872 555,88	-24 620 892,38
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	10 080,00	3 717,76
TOIMINTAKATE	-12 810 743,35	-12 820 680,48
Verotulot	9 350 965,34	9 089 424,80
Valtionosuudet	8 595 416,73	8 310 007,42
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotulot	21 318,03	8 716,86
Muut rahoitustuotot	100 373,18	881 961,53
Korkokulut	-1 135 343,47	-1 744 279,96
Muut rahoituskulut	-28 745,71	-23 008,67
VUOSIKATE	4 093 240,75	3 702 141,50
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3463354,62	- 3 497 682,35
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	629 886,13	169 397,39
Tilinpäätössiirrot	251 778,61	-30 059,43
Tilikauden verot	0,00	-1 206,77
Laskennalliset verot	0,00	0,00
Vähemmistöosuudet	-4 840,24	-3 795,56
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	876 824,50	134 335,63
Toimintatuotot % toimintakuluista	48,45	47,91
Vuosikate prosenttia poistoista (>100 tulorahoitus riittävä)	118	106
Vuosikate €/as	1004	899
Asukasmäärä 31.12.	4075	4116

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	Vuosi 2025	Vuosi 2024
Vuosikate	4 093 240,75	3 702 141,50
Tilikauden verot	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	107 822,46	-657 995,32
TOIMINNAN RAHAVIRTA	4 201 063,21	3 044 146,18
Investointimenot	-1 597 906,87	-2 655 263,18
Rahoitusosuudet investointeihin	24 853,12	11 524,49
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	137 724,99	892 778,33
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 435 328,76	-1 750 960,36
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	2 765 734,45	1 293 185,82
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-370 726,63	-805 144,25
Antolainasaamisten vähennykset	94 862,40	60 667,07
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 438 889,06	2 315 924,57
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 753 421,66	-4 651 310,08
Lyhytaikaisten lainojen muutos	629 010,07	-206 968,02
Lainakannan muutokset	-1 685 522,53	-2 542 353,53
Oman pääoman muutokset	0,00	300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	17 126,18	-5 479,22
Vaihto-omaisuuden muutos	-47 126,86	182 615,87
Saamisten muutos	-57 268,90	836 972,37
Korottomien velkojen muutos	192 719,24	-804 327,97
Muut maksuvalmiuden muutokset	105 449,66	209 781,05
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 855 937,10	-2 777 049,66
RAHAVAROJEN MUUTOS	909 797,35	-1 483 863,84
Rahavarat 31.12	3 107 880,82	3 335 166,64
Rahavarat 01.01	2 198 083,47	4 819 030,48
RAHAVAROJEN MUUTOS	909 797,35	-1 483 863,84
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta t€	1 570	500
Investointien tulorahoitus, %	256	139
Lainanhoitokate (tydyttävä 1-2)	0,66	1,00
Kassan riittävyys, pv	33	35

Tunnusluvut 5 vuodelta vertailuna	Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä				
Tunnusluvut v 2017					-1 907
Tunnusluvut v 2018				-1 457	-1 457
Tunnusluvut v 2019			-3 057	-3 057	-3 057
Tunnusluvut v 2020		1 696	1 696	1 696	1 696
Tunnusluvut v 2021	-3 756	-3 756	-3 756	-3 756	-3 756
Tunnusluvut v 2022	521	521	521	521	
Tunnusluvut v 2023	746	746	746		
Tunnusluvut v 2024	1 293	1 293			
Tunnusluvut v 2025	2 766				
yht.	1 570	500	-3 850	-6 053	-8 481

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	Vuosi 2025	Vuosi 2024
Aineettomat oikeudet	243 693,49	212 912,01
Muut pitkäaikaiset menot	171 306,66	127 472,77
Ennakkomaksut	7 507,94	
Aineettomat hyödykkeet	422 508,09	340 384,78
Maa- ja vesialueet	3 937 006,02	3 970 998,28
Rakennukset	44 459 084,46	45 746 800,15
Kiinteät rak. ja laitteet	9 388 429,20	9 727 250,92
Koneet ja kalusto	1 523 161,32	1 434 160,26
Muut aineelliset hyödykkeet	874 435,43	950 070,33
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	42 301,67	399 450,77
Aineelliset hyödykkeet	60 224 418,10	62 228 730,71
Osakkuusyhteisöosuudet	2 791 836,13	1 608 649,49
Muut osakkeet ja osuudet	1 985 041,52	3 273 811,01
Muut lainasaamiset	253 418,43	253 418,43
Muut saamiset/ liittymismaksut	34 831,77	29 925,01
Sijoitukset	5 065 127,85	5 165 803,94
PYSYVÄT VASTAAVAT	65 712 054,04	67 734 919,43
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67 740,81	310 388,15
Vaihto-omaisuus	418 126,95	426 788,97
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	127 270,65	531 663,81
Lyhytaikaiset saamiset	2 232 491,65	2 131 466,72
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	3 107 880,82	3 335 166,64
VAIHTUVAT VASTAAVAT	5 885 770,07	6 425 086,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	71 665 564,92	74 470 393,72

VASTATTAVAA	Vuosi 2023	Vuosi 2024
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahasto	899 620,37	899 525,95
Muut omat rahastot	1 719 457,17	1 547 162,93
Ed. tilikausien ylijäämä (+) / alijäämä (-)	4 916 789,73	5 341 602,37
Tilikauden ylijäämä (+) / alijäämä (-)	876 824,49	169 397,35
	17 803 160,15	17 348 156,99
VÄHEMMISTÖSUUDET	151 675,91	517 029,71
KONSERNIRESERVI	0,00	0,00
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	188 256,13	413 777,30
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	38 335 462,24	41 819 369,77
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 747 863,61	3 038 427,34
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	8 747 397,10	8 054 691,81
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 691 749,78	3 278 940,80
	53 522 472,73	56 191 429,72
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	71 665 564,92	74 470 393,72
Omavaraisuusaste, % (tavoite 70%, <50% merkittävän suuri velkarasite)	24,84	23,30
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	160	191
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	5 794	5 511
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	1 422	1 339
Konsernin lainakanta 31.12, 1000 €	47 083	49 874
Konsernin lainat/asukas 31.12, 1000 €	11 554	12 117
Lainasaamiset 31.12	34 832	29 925
Kunnan asukasmäärä	4075	4116

3.5 Vesi- ja viemärlaitoksen kirjanpidollisen taseyksikön tilinpäätös

Kirjanpidollisen taseyksikön talousarvion toteutusvertailu, toimintakertomusta koskevat tiedot ja liitetiedot sisältyvät kunnan tilinpäätöstiethin ao. kohtiin

Vesi- ja viemärlaitoksen tuloslaskelma

VESI-JA VIEMÄRILAITOS, ulk+sis	TP 2025	TP 2024	TP 2025	TP 2024
	VESIVERKKO	VESIVERKKO	VIEMÄRIVERKOSTO	VIEMÄRIVERKOSTO
	6001	6001	JÄTEVESIHUOLTO 6002+6003	JÄTEVESIHUOLTO 6002+6003
Liikevaihto	425 597,09	356 156,87	469 604,46	435 892,55
Muut tuotot	26 892,41	8 859,22	18 199,27	11 020,57
Materiaalit ja palvelut	-89 266,84	-102 816,54	-331 667,18	-403 556,27
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-49 930,81	-68 398,23	-18 642,56	-28 299,45
Palvelujen ostot	-39 336,03	-34 418,31	-313 024,62	-375 256,82
Henkilöstökulut	-120 449,75	-91 460,23	-108 018,83	-83 158,59
Palkat ja palkkiot	-94 568,03	-74 057,02	-83 863,52	-66 582,40
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-22 799,25	-15 414,37	-21 418,52	-14 804,52
Muut henkilösivukulut	-3 082,47	-1 988,84	-2 736,79	-1 771,67
Poistot (Sumu) ja arvonalentumiset	-134 552,24	-136 580,96	-96 142,28	-100 309,33
Poistot (laskutusputki; kp 1203 ICT.inv 2014)	-450,00	-450,00		
Liiketoiminnan muut kulut (vuokrat, muut menot)	-5 667,51	-17 092,72	-2 384,55	-1 403,17
Liikelylijäämä (-alijäämä)	102 103,16	16 615,64	-50 409,11	-141 514,24
Kunnalle korko lainasta 1%	-4 003,69	-3 509,29	-4 003,69	-3 509,29
Kunnalle korvaus peruspääomasta 1%	-9 273,99	-9 273,99	-9 273,99	-9 273,99
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	88 825,48	3 832,36	-63 686,79	-154 297,52
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,69	-0,59	-11,58	-23,05
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	4,39	0,51	-5,68	-11,74
Voitto, %	20,87	1,08	-13,56	-35,40

Vesi- ja viemärlaitoksen tase

Tase	TP 2025	TP 2024	TP 2025	TP 2024
	6001	6001	6002-6003	6002-6003
VASTAAVAA				
PYSYVÄT VASTAAVAT	1 689 158,29	1 727 510,07	1 296 489,27	1 371 717,53
Maa- ja vesialueet	73 127,00	73 127,00		0,00
Rakennukset	45 033,94	50 663,14		0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 453 842,88	1 504 313,38	1 296 489,27	1 371 717,53
Kuljetuskalusto, kalusteet, ohjelmat (digimittari)	117 154,47	99 406,55		0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	38 426,20	35 554,80	64 618,66	60 392,70
Aineet ja tarvikkeet (tili 1500*60% *50%)	12 233,74	10 716,88	12 233,75	10 716,88
Lyhytaikaiset saamiset (520/334 jako 1/3 vesi ja 2/3 jätev.)	26 192,46	24 837,92	52 384,91	49 675,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 727 584,49	1 763 064,87	1 361 107,93	1 432 110,23
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA	1 609 280,13	1 520 454,66	664 799,57	724 977,08
Peruspääoma 2/3 pysyvistä vastaavista 31.12.2014	939 798,22	939 798,22	915 000,75	915 000,75
Ed. vuoden tulos	580 656,44	576 824,07	-186 514,38	-35 726,16
Tilikauden yli/alijäämä	88 825,47	3 832,37	-63 686,80	-154 297,51
VIERAS PÄÄOMA	118 304,36	242 610,21	696 308,36	707 133,15
Lyhytaikainen				
Lainat julkisyhteisöiltä		0,00		0,00
Ostovelat (4340-4940)	8 545,00	4 566,19	5 329,66	9 366,81
Siirtovelat/ Lomapalkkajaksotus 4060, 4130, 4190		0,00		0,00
Muut velat		0,00		0,00
Pitkäaikainen				
Lainat julkisyhteisöiltä	109 759,36	238 044,02	690 978,70	697 766,34
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 727 584,49	1 763 064,87	1 361 107,93	1 432 110,23
Omavaraisuusaste, %	93,15	86,24	48,84	50,62
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	27,80	68,12	148,28	162,23
Kertynyt yli/alijäämä ts. liikkumavara/ katettavaa	669 481,91	580 656,44	-250 201,18	-191 023,67

Vesi- ja viemärlaitoksen rahoituslaskelma

	TP 2025	TP 2024	TP 2025	TP 2024
	VESIVERKKO	VESIVERKKO	VIEMÄRIVERKOSTO	VIEMÄRIVERKOSTO
	6001	6001	JÄTEVESIHUOLTO	JÄTEVESIHUOLTO
			6002-6003	6002-6003
RAHOITUSLASKELMA				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	102103,16	16615,66	-50 409,11	-141 514,23
Suunnitelman mukaiset poistot	135002,24	137030,96	96 142,28	100 309,33
Rahoitustuotot ja kulut	-13277,69	-12783,28	-13 277,69	-12 783,28
Liiketoiminnan muut kulut		0,00		0,00
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	223 827,71	140 863,34	32 455,48	-53 988,18
Investointimenot	-89345,6	-101060,36	-20 914,02	-42 584,58
Rahoitusosuudet investointeihin		0		0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0		0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-89 345,60	-101 060,36	-20 914,02	-42 584,58
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRRAT	134 482,11	39 802,98	11 541,46	-96 572,76
Lainakannan muutokset	-128 284,66	78 319,97	-6 787,64	37 722,04
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-128284,66	78319,97	-6 787,64	37 722,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset				
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 624,27	-3 994,21	-6 746,24	7 285,76
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				
Vaihto/omaisuuden muutos				
Saamisten muutos	-1354,54	1658,03	-2 709,09	3 316,05
Korottomien velkojen muutos	3978,81	-5652,24	-4 037,15	3 969,71
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-125 660,39	74 325,76	-13 533,88	45 007,80
RAHAVAROJEN MUUTOS	8 821,72	114 128,74	-1 992,42	-51 564,96
Investointien tulorahoitus %	264,88	151,59	218,67	-96,76
Lainanhoitokate (tydyttävä 1-2)	-0,04	1,44	-5,98	8,67

3.6 Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulaki (kilpailulaki 30 d) edellyttää kirjanpidollista eriyttämistä, kun - julkissektori tai sen määräysvaltaan kuuluva yksikkö harjoittaa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa ja muuta toimintaa - kysymys on hankintalain 15 § sallimasta ulosmyynnistä ulkopuolisille toimijoille (sidosyksikkösääntely) ja ulosmyynnin liikevaihto on vuodessa 40 000 € tai enemmän - julkisyhteisö on esim. yhtiöittänyt kilpailutilanteessa markkinoilla olevan toimintansa, mutta samassa yhtiössä harjoitetaan myös muuta toimintaa - kunta organisaatiomuodossa toimii kuntalain 127 §:n poikkeussäännöksen perusteella kilpailutilanteessa markkinoilla.

Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuus edellyttää, että hinnoittelun on oltava markkinaperusteista ja eriyttämiseen liittyvän kustannuslaskennan ja hinnoittelun perusteet tulee dokumentoida. Kirjanpidon eriyttämisvelvollisuuden avulla julkisyhteisöjen elinkeinotoiminnan kannattavuus ja hinnoittelun kustannusperusteisuus saadaan läpinäkyväksi, jolloin myös kilpailuneutraliteetin valvonta tehostuu.

Eriytettävästä kirjanpidosta on laadittava erillinen tuloslaskelma lisätietoineen tilinpäätöksen liitetiedoksi.

Kunnan toiminnoista eriyttämistä edellyttää Kotiin kuljetettavat ateriat. Eriytetyllä toiminnalla on oma kustannuspaikkansa kirjanpidossa.

RUOKAPALVELUT, KOTIIN KULJETETTAVAT ATERIAT, TULOSLASKELMA

Liikevaihto		69 059,47
Materiaalit ja palvelut		
Aineet ja tarvikkeet	-68 574,00	
Palvelujen ostot	<u>-90 524,36</u>	-159 098,36
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-37 945,70	
Eläkekulut	-6 437,80	
Muut henkilösivukulut	<u>-1 196,57</u>	-45 580,07
Poistot		
Suunnitelman mukaiset poistot		-424,48
Liiketoiminnan muut kulut		0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-136 043,44

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

Liitetieto 1

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Kunnan tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 1

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelmien mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet liitetietona 11.

Arvostuksen perusteena on hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa /peruskorjauksen yhteydessä kiinteistön käyttöajan tarkastelu.

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Vesilaitoksen vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon.

Lisätietoa

Dallmeierin taidekokoelma on arvostettu hintaan, jonka kunta maksoi takauksena v 2010 eli 346.782,08 €.

Kansanmusiikkisäätiöltä 8.332,20 € lunastettu soitinkokoelma luovutettu 2012 Kansanmusiikki-Instituutti ry:lle.

Kunnalla taseen ulkopuolella oma museosoitinkokoelma ja kunnan vastuulla Tampereen yliopiston soitinkokoelma, molemmat Kansantaiteenkeskuksessa. Liitetiedon 21 lisätietona lueteltu olennaiset aineelliset hyödykkeet, joilla ei ole tasearvoa.

PRO Economica PREMIUM

Kaustinen siirtyi 2019 käyttämään kuntien omistamaa Kuntaperintää. Lowellilla (ent. Lindorff ent. Contant) olevia luottotappioiksi kirjattuja saatavia ei siirretä, niistä saadaan tuloa tai ne vanhenevat aikanaan. Osa laskuista Revire Oy:llä (ent. Kuntaperintä Oy), osa ulosotossa.

Sivistyksen hallinto ja päivähoiton hallinto on hajautettu toiminnalle tilastovaatimuksen mukaisesti. Tilastovaatimukseen on muiltakin osin vastattu paremmin uudessa tili- ja kustannuspaikkajaoissa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 2

	2025	2024
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt	omistusosuus	omistusosuus
Kiint. Oy Rekipolska	100%	100%
Kaustisen Oppilajasuntolat Oy	100%	100%
Kaustisen Kehitys Oy	100%	100%
Kaustisen Lämpö Oy	80%	80%
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	100,00%	99,00%
Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä		
K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84%	7,84%
Keskipohjanmaa Liitto, Kokkola	5,79%	5,79%
Korpelan Voima ky, Kannus	14,42%	14,42%
Osakkuusyhteisöt, ei yhdistelty konsernitilinpäätökseen		
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48%	48%
Nikulan ravirata Oy, Kaustinen	35,30%	35,30%
KaseNet Oy	24,60%	24,60%
Kase Kehitys Oy	20%	20%

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus, saatavat ja velat eliminoitu. Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Tytäryhteisöjen poistot tarvittaessa oikaistu kunnan poistosuunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli-/alijäämän oikaisuksi.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 3 - Toimintatuotot (ulkoiset)

	2025	2024
KAUSTISEN KUNTA		
Toimintatuotot	3 314 234,45	2 832 083,04
YLEISHALLINTO		
Toimintatuotot	169 743,95	156 384,88
SIVISTYSTOIMI		
Toimintatuotot	1 016 985,45	811 693,59
TEKNINEN TOIMI		
Toimintatuotot	2 127 505,05	1 864 004,57

Liitetieto 4 - Verotulojen erittely

	2025	2024
Verotulot	9 473 148,37	9 226 521,58
Kunnan tulovero	7 403 509,42	7 316 363,52
Kiinteistövero	1 320 463,03	1 241 740,22
Osuus yhteisöveron tuotosta	749 175,92	668 417,84
Muut verotulot	0,00	0,00

Liitetieto 5 - Valtionosuuksien erittely

	2025	2024
Valtionosuudet	6 090 660,00	5 702 793,00
Peruspalvelujen valtionosuus	2 080 556,00	1 621 068,00
Verotuloihin perustuva valtionos. tasaus	2 221 901,00	2 256 974,00
Harkinnanvarainen valtionavustus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen v-os	1 274 704,00	936 898,00
Verotulojen menetyksen korvaus	513 499,00	887 853,00
Kotikuntakorvaustulot	447 147,00	375 355,00
Kotikuntakorvausmenot	-53 341,00	-57 562,00
	393 806,00	317 793,00

Liitetieto 6 - Palvelujen ostojen erittely

	2025	2024
Palvelujen ostot	-3 695 158,33	-3 610 070,73
Asiakaspalvelujen ostot kuntalaisille	-350 896,46	-330 814,83
Muiden palvelujen ostot	-3 344 261,87	-3 279 255,90

Liitetieto 7

Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltynä Kuntalaki 19.2§		2025	2024
Suomen keskusta	vuokratuki	680	320
Perussuomalaiset	vuokratuki	210	170
Sosiaalidemokraatit	vuokratuki	250	40
Vihreät rp	vuokratuki	0	40
Kristillisdemokraatit	vuokratuki	0	0

Liitetieto 8 - Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti, jolloin poistot lasketaan käyttöomaisuuden arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan. KV 69§/2012.

Poistosuunnitelma on tarkistettu 2014.

	Aiemmin	Uudet yksiköt alkaen 1.1.2014
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot		2 v
Aineettomat oikeudet	5 v	5 v
Liikearvo		2 v
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	4 v	4 v
Muut	5 v	4 v
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat		
Hallinto- ja laitosrakennukset	50 v	45 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	40 v	30 v
Talousrakennukset	20 v	20 v
Vapaa-aajan rakennukset	50 v	30 v
Asuinrakennukset	30 v	35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15%	15%
Sillat, laiturit	15%	20%
Muut maa- ja vesirakenteet	15 %	20 %
Vedenjakeluverkosto	7 %	7 %
Viemäriverkko	7 %	7 %
Kaukolämpöverkko		20 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistus	15 %	20 %
Puhelinverkko, keskukset	20 %	22 %
Maakaasuverkko	15 %	15 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 %	20 %
Sähkö-, vesi- yms. laitosten laitoskoneet ja laitteet	15 %	25 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 %	20 %
Liikenteen ohjauslaitteet	20 %	25 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	25 %
Koneet ja kalusto		
Rautaiset alukset	15 %	20 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	20 %	27 %
Muut kuljetusvälineet	25 %	30 %
Muut liikkuvat työkoneet	25 %	30 %

Muut raskaat koneet	20 %	25 %
Muut kevyet koneet	25 %	30 %
Sairaala-, terveydenh. jne laitteet	20 %	30 %
Atk-laitteet	3 v	4 v
Muut laitteet ja kalusteet esim sähköpöydät	30 %	40 %

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat

Arvo- ja taide-esineet

Keskeneräinen rakentaminen

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

käyttöomaisuusosakkeet hankintameno

rahoitusomaisuus nimellisarvoon

käytön mukainen poisto

ei poistoaikaa

ei poistoaikaa

ei poistoaikaa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno yhdisteltynäkin jää alle 10.000 € on ohjeistettu kirjaamaan vuosikuluiksi.

Liitetieto 9

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot		2025	2024
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	2 kpl		7491,37
Muut osakkeet ja osuudet			
Kuljetusvälineet, palotoimi			
Myyntivoitot yhteensä	(tili 3510)	0	7491,37
Osake			
Myyntitappiot yhteensä	(tili 4920)	0	

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 10 - Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot/ ATK ohj	Muut pitkävaik.menot Köyhäjoen kunn.	Muut pitkävaik. Kiint.kart+muut	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 140,87	70 813,75	12 596,46	43 322,09	128 873,17
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	50 252,26	0,00	47 114,50	97 366,76
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-31 624,71	-2 519,28	-20 201,66	-54 345,65
Kirjanpitoarvo 31.12	2 140,87	89 441,30	10 077,18	70 234,93	171 894,28

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakent. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1	2 398 722,68	26 311 400,61	5 068 230,08	335 912,68	396 962,57	34 511 228,62
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	270 168,31	233 437,05	164 616,20	0,00	668 221,56
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	-10 000,00	0,00	0,00	-10 000,00
Myyntivoitto		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myyntitappio	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	-52 148,19	0,00	0,00	0,00	0,00	-52 148,19
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-958 586,01	-564 029,90	-133 689,57	0,00	-1 656 305,48
Kirjanpitoarvo 31.12	2 346 574,49	25 622 982,91	4 727 637,23	366 839,31	396 962,57	33 460 996,51

Kiinteistöt / hyödykkeet joilla ei ole tasearvoa (olennaiset)			Kustannus -paikka	Nettomeno 2025	Nettomeno 2024
Neuvonta-asema	ns. keltainen talo	4H yläkerta	kp 5691	-5 037,40	-3 512,73
Kanteleverstas		kuntalaisten käytössä	kp 5692	-2 955,84	-2 483,99
Jylhäntien paritalo	myynnissä		kp 5716	0,00	0,00
Vanha kunnantalo	100 v 2017	kuntalaisten käytössä	kp 5690	-7 003,88	-5 565,27
Museosoitinkokoelma	kunnan ja TY:n	KTK:lla	kp 3905	-11 822,29	-12 359,57

Kiinteistöt joilla on tasearvoa mutta tyhjillään (kiinteistö 3 v tyhjillään arvonalennuskirjaus KPL 5:13§)			Nettomeno 2025	Tasearvo 2025	
Markkula	tyhjillään/varastona		kp 5627	-58 165,38	0,00

Maa- ja vesialueiden erittely	Kunta	
	2025	2024
Kiinteistöjen liittymismaksut	0	0
Muut maa- ja vesialueet	2 346 574,49	2 398 722,68
Maa- ja vesialueet yhteensä	2 346 574,49	2 398 722,68

1200-1203	Kuntayhtymäosuudet	osuus 2025	osuus 2025	1.1.2025	Lisäys	Vähennys	31.12.2025
0208916-8	K-P Koulutuskuntayhtymä	7,84 %	7,84 %	724 842,58			724 842,58
0959806-1	Keski-Pohjanmaan liitto	5,79 %	5,79 %	25 074			25 074
0178464-4	Korpelan Voima	14,42 %	14,42 %	15 473			15 473
	Yhteensä			765 389,58	0,00	0,00	765 389,58

1204-1208	Tytäryhteisöosakkeet ja osuudet	omistus	osakeomistus	1.1.2025	Lisäys	Vähennys	31.12.2025
0718928-0	Kiinteistö Oy Rekipolska	100 %	4143	1 181 363,30			1 181 363,30
0906825-5	Kiinteistö Oy K:n Oppilasasuntolat	100 %	260	43 728,86			43 728,86
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy; apporti 2014	100 %	7336	4 461 109,73	24148,19		4 485 247,92
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy	80 %	480	80 730,20			80 730,20
0797121-3	Kansantaiteenkeskus Oy. OP:lta 11.500 kpl	100 %	60 300	772 419,74	1857		774 276,74
	Yhteensä			6 539 351,83	26 005,19	0,00	6 565 357,02

Aik 1209	Tili 1212	Muut osakkeet ja osuudet	kpl	1.1.2025	Lisäys	Vähennys	Myyntivoitto	31.12.2025
	0635366-7	M-real Oy	250	618,99				618,99
	0116300-4	Metsäliitto		3 990,00				3 990,00
	0635366-7	Metsä Board Oyj	20	73,20				73,20
	0408224-2	Nikulan Ravirata Oy	2 471	57 171,29				57 171,29
	0559617-3	Festival Turkis Oy	80	13 455,03				13 455,03
	*) 1701683-4	Kuntarahoitus Oyj (K. asuntoluotto Oy 50 os)	13 750	8 407,40				8 407,40
	*) 1701683-4	Kuntarahoitus Oyj, emissio	8 000	21 600,00				21 600,00
	0870630-7	Oy Ekorosk Ab; omistus 3,43%/2015	45	37 842,28				37 842,28
	2116313-2	KVT Vesihuolto	48	48 000,00				48 000,00
	2116313-2	KVT Vesihuolto	0	431 882,00				431 882,00

	0208877-1	OP Kaustinen, osuuspääoma	3	100,00			100,00
	0198452-3	Osuuskunta Viexpo	1	84,09			84,09
	2362180-3	Kuntien Tiera Oy	4 298	4 298,00			4 298,00
	2360731-5	Kunnan Taitoa Oy	4 302	4 302,00			4 302,00
	2154781-4	Kaustisen Portti asunto 18/Karvonen Maija lunastaa pitkällä sopimuksella	1 asunto	24 003,37		-1 778,06	22 225,31
	0198165-6	Keskipohjanmaan Kirjapaino	20	201,80			201,80
236-401-15-756	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaust. os 477-514 ja 228-279	2 asuntoa	285 000,00			285 000,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen varaisiirtovero		5 700,00			5 700,00
	3015850-3	As. Oy Reijon Portti Kaustinen autokatokset 2 kpl 519 ja 524	2 autokatosta	10 200,00			10 200,00
	2839579-6	Jyta omaisuus Oy (2500 osaketta; 20% Työplus yhtiöstä)	501	501,00		-501,00	0,00
***)	2861498-7	TyöplusKunta Oy 2,5% omistus	0	0,00			0,00
	2661818-3	TyöPlus Yhtiöt Oy	21	85 976,61			85 976,61
**)	1942635-1	KaseNet Oy, 24,62 % omistus		504 102,87			504 102,87
	3409175-6	Kase Kehitys Oy	100,00	22 000,00			22 000,00
	Yhteensä			1 569 511,93	0	-2279,06	1 567 232,87

*) Kuntarahoitus Oyj:n osakkeiden yhteismäärä on 21.750 kpl. Osakkeiden arvo on siirretty arvo-osuuksiksi kunnan avaamalle Avain Säästöpankin arvo-osuustilille 19.1.2024.

***) Kasenet-valokuituverkon ja verkkoliiketoiminnan yhtiöittäminen KV 16 § 16.5.2018. Apporttia vastaan suunnattu osakeanti. Yhtiö aloittanut toimintansa 1.6.2018

**) 10 000 € KV 59 §, 15.11.2018, sulautunut TyöPlus Yhtiöt Oy 31.12.2022, TyöplusKunta Oy:n kahdesta osakkeesta on tullut 1 osake TyöPlus Yhtiöt Oy:ön

Liitetieto 11

Omistukset tytäryhteisöissä	Kuntakonsernin osuus (€)
------------------------------------	---------------------------------

		Kunnan omistusosuus 2025	Konsernin omistusosuus	oma pääoma	muu oma pääoma	tilik. voitto/tappio	Vieras pääoma
0718928-0	Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen	100 %	100 %	1 551 153,78	1 518 901,16	32 252,62	7 876 075,64
0906825-5	Kaustisen Oppilajasuntolat Oy	100 %	100 %	457 398,39	422 781,93	34 616,46	104 991,60
0310431-5	Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen	100 %	100 %	2 508 853,62	2 634 434,23	-125 580,61	3 896 013,13
0755503-3	Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen	80 %	80 %	206 590,33	406 154,51	-199 564,18	2 180 093,00
0797121-3	Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy	100,00 %	100,00 %	-512 904,13	-361 398,25	-151 505,88	823 765,04

Liitetieto 12

Omistukset kuntayhtymissä		Kunnan omistusosuus 2025	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus (€)			
				oma pääoma	muu oma pääoma	tilikauden yli/alijäämä	Vieras pääoma
0208916-8	K-P:n koulutuskuntayhtymä, Kokkola	7,84 %	7,84 %	2 325 767,76	2 117 258,58	208 509,18	2 338 420,63
0959806-1	Keskipohjanmaan liitto, Kokkola	5,79 %	5,79 %	118 301,39	111 224,99	7 076,40	32 544,53
0178464-4	Korpelan Voima ky, Kannus	14,42 %	14,42 %	5 403 613,57	5 355 888,13	47 725,44	6 194 188,47

Liitetieto 13

Omistukset omistusyhteisöissä, ei yhdistelty konserniin		Kunnan omistusosuus	Lainasaatava 31.12.2025	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilik. voitosta/tappiosta
2116313-2	KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	48 %	0	480 227,98	1 056 665,64	4,71
1942635-1	KaseNet Oy	24,62 %	0	690 807,67	119 289,39	6 387,25
0408224-2	Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen	35,30 %	0	63 136,59	20 600,58	-105,17
3409175-6	KASE Kehitys Oy	20,00 %	0	18 426,10	2 316,56	-3 347,29

Liitetieto 14

Saamisten erittely	2025		2024	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Kiint.Oy Rekipolska Kaustinen (pääomalaina)	500 443,64	3 457,64	530 268,88	1 034,72
Kaustisen Oppilasasuntolat Oy	0,00	9,41	0,00	1 149,23
Kaustisen Kehitys Oy Kaustinen (pääomalaina)	560 424,79	111 393,78	522 283,26	29 395,48
Kaustisen Lämpö Oy Kaustinen	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy (pääomalaina)	610 459,56	104 683,43	430 208,27	26 448,64
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta jäsenenä				
K-P:n koulutus kuntayhtymä, Kokkola	0,00	0,00	0,00	0,00
Keskipohjanmaan liitto, Kokkola	0,00	0,00	0,00	0,00
Korpelan Voima ky, Kannus	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä				
KVT Vesihuolto Oy, Kaustinen	0,00	0,00	0,00	0,00
Nikulan Ravirata Oy, Kaustinen	0,00	0,00	0,00	0,00
Kaustisen seudun raviseura ry	100 000,00			
Saamiset yhteensä	1 771 327,99	219 544,26	1 482 760,41	58 028,07

Liitetieto 15

Lyhytaikaiset siirtosaamiset	2025	2024
1711 Siirtyvät korot	97 673,90	43 531,81
1822 Siirtosaamiset/ ELY palkkatukisaamiset	0,00	14 678,84
1824 Siirtosaamiset/ Valtio, EU, kunnat, KY:t	160 717,06	338 944,21
Työterveys (KELA)	66636,75	65044,73
Kansalaisopisto, Veteli	4435,00	1079,00
Maaseutultk/Lestijärvi	3797,64	4217,62
Kaustisen seutukunta, Lestijärvi	28923,00	85820,86
Ruokavirasto, kouluhedelmätuki	3578,96	
VVM/Tarkistuspäätös 2024	0,00	154897,00
ymp. terveydenhuolto, Kokkola	12707,00	21725,00
Leader keskipiste	2089,95	
Ruokavirasto, Keskipiste	16575,34	
Leader Rieska	2171,57	
Ruokavirasto, Rieska	19801,85	
Myyntilaskut/kunnat	0,00	6160,00
1826 Siirtosaamiset/ Muut tulojäämät	67 401,64	23 277,88

Novum, vakuutukset	2858,74	2874
Liikamaksu, Mattarelli	7397,5	
Koulutuskorvaus	2071,44	2607,95
Pro PK-Pilvipalvelu -> 2025	0,00	1863,00
Innofactor Software	0	0
KTK 5750 kp loppulasku	0	6838,85
Paytrail/Showtanssi	864,10	1530
Softwawe 2024 osuus	4293,4	4580
KVT-Vesihuolto	46932,78	0
Bio Indola, vuokra 11.-12.2025	1200,00	
Forenom, vuokra		1593,63
Muut tulojäämät	1783,68	2984,08
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	325 792,60	420 432,74

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 16- Tase-eräkohtainen erittely oman pääoman erien lisäyksestä ja vähennyksistä sekä siirroista niiden erien välillä tilikauden aikana

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39	9 390 468,39
Arvonkorotusrahassto 1.1	899 525,95	899 148,28	0,00	0,00
Lisäykset	94,42	377,67	0,00	0,00
Vähennykset			0,00	0,00
Arvonkorotusrahassto 31.12	899 620,37	899 525,95	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	1 547 162,93	1 538 267,88	0,00	0,00
Lisäykset	408 308,19	17 717,48	0,00	0,00
Vähennykset	-236 013,95	-8 822,43	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	1 719 457,17	1 547 162,93	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 1.1	5 510 999,72	5 188 588,97	2 742 599,50	2 901 921,66
Siirto vahinkorahastoon	-384 160,00	0,00	0,00	0,00
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	-210 049,99	153 013,40	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ali-/ylijäämä 31.12	4 916 789,73	5 341 602,37	2 742 599,50	2 901 921,66
Tilikauden ali-/ylijäämä	876 824,49	169 397,35	983 382,22	-159 322,16

Oma pääoma yhteensä	17 803 160,15	17 348 156,99	13 116 450,11	12 133 067,89
----------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

Tytäryhtiöissä tehty edellisten tilikausien virheiden oikaisuja:

v. 2025: Kehitys 4 451,50 €, KTK 2 358,95 €, KTK 203 239,54 € (ed.vuoden vähemmistöosuuksissa) v. 2024: Rekipolska 3 209,28 €, Kehitys 22 554,19 € ja KTK 341,27 €

Liitetieto 17 Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista vieraaseen pääomaan kuuluvista pitkäaikaisista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Pitkäaikaiset velat		1.1.2031	31.12.2025	31.12.2024
Joukkovelkakirjalainat				
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	OP Jokilaaksot	6 000 000,00	8 500 000,00	9 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	DanskeBank	0	0	157894,68
Lainat julkisyhteisöiltä	Kuntarahoitus	6 857 548,00	12 587 202,00	14 619 630,00
Lainat muilta luotonantajilta		0,00	0,00	0,00
Saadut ennakot	Kaustisen Portti, osake	9 778,89	22 225,31	24 003,37
Ostovelat		0,00	0,00	0,00
Liittymismaksuvelat	Vesi/jätevesi	937 107,41	937 107,41	937 107,41
Muut velat	Takuumaksut/vuokrat	12 000,00	14 981,32	19 305,49
Siirtovelat				
Pitkäaikaiset velat yhteensä		13 816 434,30	22 061 516,04	24 757 940,95

Liitetieto 18

Käyttötilin limiitti	2025	2024
OP FI71 5124 0420 0012 24	2 000 000	2 000 000
siitä käyttämättä oleva määrä 31.12.		
siitä käytössä oleva määrä 31.12.	1683509,74	1137083,17

Liitetieto 19 - Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Lyhytaikaiset siirtovelat	2025	2024
Jaksotetut palkat sivukuluineen	950 623,25	864 931,80
Korkojaksotukset	0,00	84 333,46
Muut menojäämät		
KVT-Vesihuolto	0,00	9 317,43
Op palvelumaksut	1 052,27	6 159,10
VOS tarkistus 29.12.2025	26 016,00	0,00
Atea Finland	1 380,25	0,00
Kaustisen Monitoimi	5 378,77	0,00
OP limiitinkorko	4 091,67	0,00
Storia ja Suomen kirjastopalvelu	1 221,17	0,00
Puhdistuspalv. Cleaning Desing	1817,65	0,00
Hankerahojen siirto -> 2026	5 262,14	0,00
Novum omaisuusvakuutus	0,00	4 235,35

Ympäristöterv.huolto	614,34	0,00
Muut menoajämät	2 218,11	189,76
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	999 675,62	969 166,90

Liitetieto 20

Lainat ja vuokravastuut, euroa per asukas	2025	4075 as.	2024	4116 as.
	€	€/asukas	€	€/asukas
Kunta	29803806,58	7314	31492600,79	7651

Liitetieto 21

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Toimitilojen vuokravastuut	24 799,17	26 596,48	7 534,20	7 534,20
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	519 933,47	451 115,77	314 845,96	263 941,26
Maa-alueiden vuokravastuut	392,00	392,00	392,00	392,00
Muut vuokravastuut	0,00	0,00	0,00	0,00
Vuokravastuut yhteensä	545 124,64	478 104,25	322 772,16	271 867,46
siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	211 636,02	174 339,22	145 661,83	112 012,07
siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut	7 534,20	7 534,20	7 534,20	7 534,20

Liitetieto 22

Vastuu Nordealle 106725-04402813 liittyy Karvosen velkaan As Oy Kaustisen Portti asunto 18. Karvonen Maija lyhentää 1.778,06 €/vuosi.

Nordealle annettu vakuudeksi Rekipolskan panttikirja nro 81 Kangastie 4, 50.000 €. Vrt liite 17 ja 24

Vrt liite

Kuntatodistusohjelma 1.000.000 € 31.10.2001. Kuntatodistukset ovat liikkeellelaskijan antamia haltijavelkakirjoja.

Kuntatodistuksilla kunta saa edullista lyhytaikaista lainaa, max. 10.000.000 € v 2022.

Kuntatodistuslainatilanne 31.12, erääntyvät alle vuoden kuluessa		2025	2024
2516	Kuntarahoitus	4 020 000	3 300 000
Yhteensä		4 020 000	3 300 000

4.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 23 Kunnan omistamat sähköiset panttikirjat lainhuuto- ja kiinnitysrekisterissä (MML674733/70/2018 sekä MML/674686/70/2018)

Kohde	Kiinnitys	Määrä	Pvm	
236-401-15-346	723/23.6.2006/2669	60 000,00 €	22.8.2018	Kuortintila
236-401-15-347	723/13.3.2000/1091	3 300,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2162	3 500,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2163	16 800,00 €	22.8.2018	Siskontila
236-401-15-347	723/8.5.2002/2164	25 200,00 €	22.8.2018	Siskontila

Liitetieto 24 Muut kuntaa koskevat ulkopuoliset järjestelyt

Arvonlisäveron palautusvastuu 2012-2021	(Sivistys+sotekiinteistöt)	1 881 186,74
Arvonlisäveron palautusvastuu 2013-2022	(Sivistys+sotekiinteistöt)	1 217 287,50
Arvonlisäveron palautusvastuu 2014-2023	(Sivistys+sotekiinteistöt)	890 459,64
Arvonlisäveron palautusvastuu 2015-2024	(Sivistys+sotekiinteistöt)	619 646,48
Arvonlisäveron palautusvastuu 2016-2025	(Sivistys+sotekiinteistöt)	415 830,37

Kunnan antamat vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien puolesta sekä vastavakuutena perityt pantit

	2025	Pantit	2024	Pantit
Kiinteistö Oy Rekipolska	7 006 440,76	7 863 624	7 535 760,14	8 103 624
Kaustisen Lämpö Oy; 1.600.000 € v 2011	269 176	1 838 657	388 342	1 838 657
Kaustisen Kehitys Oy	2 862 554	3 560 944	3 074 943	3 160 944
Yhteensä	10 138 170,76	13 263 225	10 999 045,14	13 103 225

1) Rekipolskan vanhimmat lainat ilman vastavakuutta.

Kunnan antamat muut vastuusitoumukset sekä vastavakuutena perityt pantit

	2025	Pantit	2024	Pantit
Kaustisen Vanhustentaloyhdistys ry	0,00	0,00	0,00	0,00
KVT-Vesihuolto Oy, 2.160.000 € v 2016 1)	1 002 102,24	2 160 000,00	1 064 733,60	2 160 000,00
Asunto Oy Kaustisen Portti, asunto 18 vastavakuus 50.000 €	22 225,41	73 000,00	24 003,47	73 000,00
Kansantaiteenkeskus Oy	17 500,00	84 093,40	24 500,00	84 093,40
Yhteensä	1 041 827,65	2 317 093,40	1 113 237,07	2 317 093,40
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	38 251 317,00		35 754 091,00	
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista	0,00		0,00	

Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus Kuntien takauskeskuksen rahastoista	48 961,00	38 368,00
Yhteensä Kaustisen vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	38 300 278,00	35 792 459,00

1) Kunnan palvelutoimintaan liittyvän investoinnin rahoitus, josta ei peritä takausprovisiota.
KVT Vesihuolto / kunnan takausvastuu 2.160.000 € (Kuntarahoitus Oy:n laina 4.500.000 € * 48% vv 2016-2040) KV 17§ 2016

Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt

Vakuudet ja vastuusitoumukset	2025	konserniosuus 2025	2024	konserniosuus 2024
KOY Rekipolska (100 %)				
Annetut pantit ja kiinnitykset	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95	3 665 163,95
Saadut vuokravakuudet	100 535,38	100 535,38	100 535,38	100 535,38
Kaustisen Kehitys Oy (100 %)				
OP lainojen vakuudeksi panttikirjoja	67 000,00	67 000,00	67 000,00	67 000,00
Nordea erikoistakaussitoumus (Kruupakka)	460 000,00	460 000,00	575 000,00	575 000,00
Käyttötilin limiitti Nordea	50 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Kaustisen Lämpö Oy (80 %)				
Muut velat/ palautettavat liittymismaksut	1 171 768,34	937 414,67	1 163 267,34	930 613,87
Kaustisen Kansantaiteenkeskus Oy (74,66 %/2018; 93,50 % 2019)				
Kiinnitetty panttivelkakirja	84 100,00	84 100,00	84 100,00	83 259,00
Kiinteistö Oy Kaustisen oppilasasuntolat (100 %)				
Valtiokonttorin lainan vakuutena kiinnitys v-oik 1.160.700 €	48 659,51	48 659,51	48 659,51	48 659,51
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä 7,84 % konserni		7,84%		7,84%
Leasingvuokrasopimukset	2 248 845,83	176 309,51	1 889 844,39	148 163,80
Vuokravastuut	220 216,47	17 264,97	243 141,37	19 062,28
Takaussitoumus 10.500.000, KOY Kokkolan Kampus, lainapääoma	3 467 400,00	271 844,16	3 734 000,00	292 745,60
Alv-palautusvastuu kiinteistöistä	7 853 574,21	615 720,22	8 178 982,96	641 232,26
Muut taloudelliset vastuut/ koronvaihtosopimukset tulouttamatta	0,00	0,00	0,00	0,00
Korpelan voiman kuntayhtymä 14,42 %, konserni		14,42%		14,42%
Vakuudet/ vastasitoumus annetuille pankkitakauksille		0,00		0,00

Muut taloudelliset vastuut/ johdannaissopimukset tulouttamatta		0,00		0,00
Keskipohjanmaan Liitto 5,79 %		5,79%		5,79%
K-P Liitto->KP-Cobra invest Oy->Kalvinit Oy pääomalaina		0,00		0,00

4.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25

Henkilöstön lukumäärä 31.12 tehtävälueittain (vakinaiset, määräaikaiset, työllistetyt)

Osa-aikainen henkilöstö muutettu kokoaikaiseksi osa-aikojen suhteellisten osuuksien yhteismäärän perusteella (tiedot palkkakonttorilta)

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2025	2024
Yleishallinto	9	9
Opetus ja kulttuuritoimi	187	190
Tekniset palvelut	31	28
Yhteensä	227	227

Liitetieto 26 - Henkilöstökulut

Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	2025	2024
Palkat ja palkkiot	7 934 310,55	7 616 919,96
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	1 560 851,95	1 528 506,42
Muut henkilösivukulut	254 466,91	222 639,10
Henkilöstökorvaukset	-141 415,34	-99 998,42
Luontaisedut	87 913,56	87 448,68
Käyttöomaisuuteen aktivoidut palkat	-20 632,86	-46 012,05
Yhteensä	9 675 494,77	9 309 503,69

Liitetieto 27 luottamushenkilöpalkkioista perityt ja puolueelle tilitetty luottamushenkilömaksut

Tilitetyt luottamushenkilömaksut; tasetili 2363	2025	2024
Suomen keskusta	4 251,35	4 639,00
Kaustisen perussuomalaiset rp	744,15	984,05
Sosiaalidemokraatit	1 137,3	894,65
Perhönjokilaakson kristilliset ry	30,2	36
Kokkolanseudun vihreät ry	123,8	63
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	6 286,80	6 616,70

**Liitetieto 28 - Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksetut palkkiot 1.1.
– 31.12. aikana tapahtuneista työsuoritteista**

Tilintarkastajan palkkiot	2025	2024
Tarkastusyhteisö BDO Auditor	9 870,00	17 782,78
Tilintarkastajan lausunnot	0,00	0,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	1 575,00	3 673,27
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	11 445,00	21 456,05

KAUSTISEN KUNTA

Luettelo tilivuoden 1.1. – 31.12.2024 kirjanpidoista ja aineistoista:

Kirjanpidon tositteet säilytetään päätearkistossa. Osa tilivuoden kirjanpitokirjoista säilytetään talousjohtajan ja palkkasihteerin työhuoneessa.

Käytössä olevat ohjelmat:

	Ohjelmisto	Toimittaja
Kirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Laskutukset	ProEconomica Premium	CGI
Osto- ja myyntireskontra	ProEconomica Premium	CGI
Käyttöomaisuuskirjanpito	ProEconomica Premium	CGI
Maksuliikenne	Nomentia Banking	CGI
Palkka- ja henkilöstöhallinto	Populus	CGI
Vesi- ja jätevesilaskutus	VesikantaPlus	CGI
Päivähoitolaskutus	Daisy	WhileOnTheMove Oy

Kirjauksessa käytetyt tosittelajit:

10	Kassatositteet
19	Käyttöomaisuuden poistot
20	Ostolaskut
28	Ostolaskujen suoritukset
31	DAISY päivähoitolaskutus
33	VESIKANTA vesi- ja jätevesilaskutus
35	Myyntireskontran suoritukset
50	Käyttöomaisuuden tapahtumat
60	Palkkatositteet
65	Vyörytykset
90	Muistiotositteet

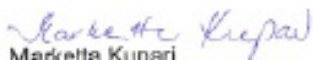
5 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Kaustisella 31.3.2025

Jouni Koskinen
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Marketta Kupari
kunnanhallituksen jäsen

Sami Mäkelä
kunnanhallituksen jäsen

Annika Timonen
kunnanhallituksen jäsen

Tero Varila
kunnanhallituksen jäsen

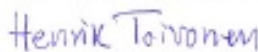
Katri Puumala
kunnanhallituksen jäsen

Maria Mikkola
kunnanhallituksen jäsen

Vesa Paavola
kunnanhallituksen jäsen

Henrik Toivonen
kunnanhallituksen jäsen

Minna Nikander
kunnanjohtaja

Tilintarkastusmerkinnät

Edellä oleva tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu tilintarkastuskertomus.

Kaustisella ___ / ___ 2026

Eetu Rantakeisu
KHT JHT KRT tarkastaja
BDO Audiator Oy
tilintarkastusyhteisö